ii

JOHANNES de Sancto Paulo.

7627. In Latin, on parchment: made up of two MSS. written early in the 13th cent. in Italy: $7\frac{1}{2} \times 4\frac{3}{4}$ in., iv + 80 leaves.

A (with illuminated capitals), i (fol. 1). 'Breuiarius Ypochratis', a medical work consisting of a short preface (*beg.* 'Assiduis peticionibus') giving the title Breviarium, and five books each preceded by a list of chapters: text *beg.* 'Quoniam longitudini in hoc opere parcere'. This work, which is clearly not Hippocrates, is ascribed in an Oxford MS. (Bodley 361) to Johannes de Sancto Paulo, a doctor of Salerno. It is not, however, on that account to be identified (as is done on fol. 79v) with the Practica brevis of Johannes Platearius, a perfectly distinct work. Fol. 55 is mutilated.

B (in double columns), ii (fol. 71). Latin medical notes: *beg.* 'Theorica est perfecta noticia rerum'. The name 'W. de Alta ripa' occurs at the top of fol. 78.

Bought from L. Lubrano, Naples, Oct. 1915.

Johannes de S. Paulo is mentioned by De Renzi (no. 3903, iv, p. 612) as a 'personaggio misterioso' of the first half of the 13th cent., confused with Platearius. Franklin (no. 7053, col. 518) dates his death after 1250.

iv Cult.]

Incipit breviarium ypocratis.

Assiduis peticionibus me fratrum compellentibus signa morborum causas et curas in scriptum redigere cogitans, studiis atque tempore tacens, huic labori locum [illegible] ipsius nobis simul et post tamen quam nunc vale. Et requirat quod breviter signa et causas proponens et curas subiciens, ideoque breviarium intitulavi. Dividitur autem liber iste in v. particulas. Earum prima de signis causis et curis egritudinum a capite usque ad pedes tractat: de exterioribus passionibus capitis. Secunda de passionibus animalium membrorum et spiritualium. Tercia de passionibus nutritivarum partium. Quarta de generativorum membrorum [illegible] manuum et pedum. Quinta de generalibus signis et causis morborum et febribus.

- De generalibus curis
- De varietate aquarum
- De varietate signorum
- De purgationibus
- De collectionibus
- De cura collectionum
- De [illegible]
- De scrofulis et bocio
- De cura apostematum
- De vulneribus et incisionibus
- De mala carne vulnerum
- De fistula
- De morsu venenatorum animalium et precipue rabidi canis
- De incendio ignis et aque calide
- De canicie capillorum
- De fetore sub ascellis
- De variolis
- De scabie
- De pediculis
- De lepra et serpigine
- De morphea et impetigine
- De porris et verrucis
- De pustulis capitis
- De furfuribus capitis
- De casu capillorum
- De fissura manuum et pedum

Quam longitudinem in hoc opere facere destinavimus, ne prolixitate aut nimia brevitate generemus obscuritatem aut [illegible], universalia signa curas et causas egritudinum premittere censui. Sciendum quod causa est morbi duplex: Replecio et inanicio.

posse

Ex repleta ... n̄ cōsid'atur s̄ uasa ut nō uideatur i plus hūiditatis. xxiiii.
Qui s' opacionē uirtutis ut itaus defectiva tot neqat humorē sustine
Cuius ū q̄ s' uasa replecionis signa s̄ h. Corpus apparet plenum. eminentia
de venis. Tactus calid'. Et color rubeus. sū cā manifesta. Accessiones
ones grauitatis memorie. sensus turbacio. sanguinis eruribus ...
Ventris solo. somp̄nus. multus. capitis grauitudo. pigricia. dieta precedens
multa. Cuius ā q̄ s' uirtutis opacionē replecionis s. h. uariantur
uaria s̄ signa. Si sangs̄ habundet ueni s̄ plene. pulsus ... magis. uelocitate
ta. dulcedo oris. in sompnis apparent rubea et spissa dieta precedens cali.
et humida. Regio. etas. tempus. mensis et cōplo simul id' conueniant. magis certifica
bitur. Si colera rubea ē media: corpus ē citrinum. aut rufum pulsus subalt. uelocius
spissus. urina rubea et tenuis. uomitus. regio colica. amaritudo oris.
lingue siccitas. sitis fastidium. cordis morsus. apparent signa sine aliis igni
in sompnis. dieta precedens calida et sicca. et cōplo si simul fuerint. magis cons
tituunt. Si fla: sputa multa. sompnus multus. cutis alba. facies tu
da. caput graue pulsus tard' et mollis. urina alba et spissa. memorie corrup
tio. pigritia ... insipiditas oris ... sic fuerit fla salsum. dulce. aceto
mei. viso quoque aquarum in nocte. dieta in frigida et humida. Senium ū ... Re
gio frigida et humida et cōplo simul id' certificant. humidum melia significat
exeunte nigra. se. humida et pulsu. tardo subtili et duro. urina alba
et tenui uigiliis sollicitudinibus timore. tristicia. uisi in sompno uidentur ing
aliqua uel terribilia. si dieta fuit frigida et sicca. Senectus. et autumnus.
regio frigida et sicca et similiter cōplo id' certificant. atque si sompniat tenebras
putridi declarant humores. Certi in anatio cognoscetur si sanguinis
uine aut uel aliorum humorum minus fuerit precesserit. ad ē aū membrorum
tractio et super ... pallentia. De repl. v

Si sit s' uasorum opacionē replet minuatur cū flebotomia et farmacia.
Si autem uirtus et etate sustinuerit. Aū ... post ... xiiii. annum et pt. l. nō conueni
flebotomia. si uirtus uero ii sustinuerit. succendum ē tunc ... si necessarie ... cibari

ī etatibus quāleti
cat ut rubra

... ī ... regi
ocolarie

Si febris acuta ... fuerit
... labores ...
... precesse

abstinentie de sumimus. Si u[er]o in corpore mala sit m[ateri]a. sue[n]d[um] e[st] cu[m] stomia iuu
te forti existente iuuenili etate. n[on] i[n]. p[er]sone decrepita. si ta[men] assuet[us] fuit fleboc.
tr[ahatur] sangui[s] usq[ue] ad defectione[m]. l[ibet] donec eius color si sit mal[us] in bonu[m]
mutet[ur]. &; si uirt[us] l[et] etas no[n] i[m]pedit. minus trahat[ur] sanguis. l[et] in trib[us]
dieb[us] sanguis ta[n]tu[m] minuam[us] q[uan]tu[m] uno die minuisse debuissem[us]. Si u[er]o
sit puer uentosar[um] ta[men] fiat app[o]s[iti]o. Q[uo]d si sit sanguis in r[e]tentione[m] aliqua c[um]
p[ro]cipua phlb[otomi]a; uel stati[m] defectio. Dieter[ur] dieta subtili i paucitate sangui[n]is
mundificem[us] e[st] decoctio[n]e uiol[arum] prunor[um]. cassia f[istula]. tamarindor[um]. [et]

Cinanche. **De cola[ra] si[ue] habundante**

Colam habundante[m] in estate purgam[us] p[er] uomitu[m]. Inueme sepe p[er]
uentris fluxu[m]. l[et] aux[i]l[i]i y pocras p[re]cipit g[a]l[enus]. Si facile uomitur purgatio
sup[er]i[us] sub ungit[ur] cu[m] timitet h[omi]n[e]. Colam. v[el] p[er] uomitu[m] p[ur]gat. sirup[us] aceto
s[us]. cu[m] aq[ua] cla[ra] l[et] ortizacara. cu[m] ead[em] c[um] decoctio sem[inum] atriplicis rape [et] radici[s].
h[oc] et colatu[m] ad uomit[um] dat[ur]. paruple ex p[ro]uentre[m] purgat[ur]. mirobo. ci. ox[imel] ist[ius]
mcta[m] cu[m] reub[arbaro]. cassia. electuariu[m] de succo rosaru[m] psillitie. oxi laxatiuu[m].
diaprunis. l[et] sa[ni]l[e] [et] de coctio uiolaru[m] p[er] sou[m]. in q[ua] resoluant[ur] ʒ v. cass[ie]. id[est] decocto mirob. c.
f[istule]. tamarin[dorum]. ʒ v. mapponantur. ʒ i. ʒ plus mirob. ci. e[st] sero lactis capi[tis]. In
estate purget[ur] e[st] uomitu[m]. In hieme; cu[m] farmacia dari in pino diu
uer ci. Ve[l] pig[ra]. oximel squillite. [et] q[uo]d fit d[e] radicib[us] apii. feniculi. persilium.
[et] simpler oximel p[re]met[ur] ieiunis cu[m] aq[ua]. c[ali]da. q[uod] fit de duab[us] p[ar]tib[us] aceti [et] t[er]
cia mell[is]. coctis ad medietate[m]. purgat[ur] c[um] s[er]a polipodi. agaric. turb[ith] modo addi.
mod[o]. mirob. emb. bel. pig[ra]. benedicta. blanca. Cotelia[m] in estate
purgam[us] p[er] uomitu[m] e[st] f[a]c[i]e radices ad mixto plie. iiii ʒ. castaneole. De
cur[rent] q[uod] morunt e[st] aq[ua] c[alid]a. hie[me]; purgam[us] p[er] inferiora. [et] in estate sepe. [et]
[et] purgatur ca[m] sene. e[pi]th[imum]. cuscute. epith. lap[is] lasuli. lap[is] armenicus.
mirobola[ni]. indi. yeralogodion. yera. 6. yera r[u]fin[i] [et] pill[ule] iste. Be epith.
polip[odii]. sticados ana ʒ. i. petr[e] lasuli. ʒ. i. fiant cu[m] succo ozimi. l[et] feniculi. elleborum nigri sat ʒ c.
Si assit mancio; tempanu[m] e[st] corp[us] cu[m] stipticis [et] nutritiuis. Sunt a[utem]
h[ec] stiptica. boli. gumi ar[abicum] dragag[antum]. simac. sanguis d[raconis] mumia psidia

balaustia, corall' albus et rubeus, ypoquistidos, acacia, rose, diacodion,
chamelli rodozacara et q̄dā exapiatis, ut ad phūi. Athanasia. Cibi
hii observandi sunt. lac caprinū in quo lapides extracti sint, ten. simila. ptisana
granū coctū, caro agnina porcina edulina · illi quod est frumenti ·
et ordei equale pond'. coquantur in lacte caprino, odiant' c lacte aut
gb'. Coctana aut sorba. mespila. stringunt' et nutriunt; De varietate

Varia sunt signa egritudinū sub membrorum. signorum in egritudinibus.
U variatates. multi fiunt' lesio operationū dolor paciencie
membrorum et extrinsecus accidentia accepere. Operacio leditur e extoto mutatur ut cecitas.
a e parū ut visus obscuritas. dū e deequalitate inequalitate aut deequalitate
inequalitate mutatur. ut sibi estimet se muscas uidere aut cumfes utilis
sibi; p'sentib;. Sic et alie mutantur actiones. Auditus. olfactus. Gustus. Tactus.
Motus voluntarius. Apetit' digestio et huiusmodi. Et declarant hee lesiones ei'
membri egritudinē. cuius accio lesia est ut priva lesio visus oculorum malicie demonstrat.
Dolor seu membri paciencia seu compaciens si acut' sit et pungit calā sign.
mā. t colicā. Gravitatem. sic'ā. ab illorum ventositate extensiua mul
titudinē m'. Cōtinu' passionē i ee p'ncipalē. Indicio sui: passio
ex colligantia signt. Ubi ad dolor in narrat egritudinē. S; rubet tumor;
calā ost' m. Albus; frigida. durus. Sicca. molli humida. Inde ext' latē
extentes in modo lune novelle epatis. in sinistro. si oblōgus sit. splenis
lenis signt collegionē. Tercia accepere aut sunt particule membrorum
brorum aquib; exeunt. passionē intestinorum, zeautitatis epatis. ut i
dissinteria epatica sanguinea ut est ego demonstrat. q eū notu
stoi. et ysophagi q e tussi et sputo spiritualiū membrorum q e uiii gibi epati
et uarii in valuū in albos insinuat. Ex quantitate q ex a iiiina sunt in
telligenda. Ita si magnū frustū carnis cū egestiōe exit. i
g'ssiori intestino vulnus ee intelligi. Si minus in subtili. Si mag
nū frustū uenit cū tussi ex. in pulmone. si minus in trachea
arteria vulnus intelligi. Demonstrant quidam alia accidentia passiões

ut colera. i. flemmatica . i. quicumque aliud sibi mutanes, ut potest rubor maxil-
larum denuntiat peripleumoniam. In eodem periculum et innocentia uel omnium
rerum causa egritudinis inuestigatur. Nam si cum calida iuuat passio est ex frigiditate.
si frigida; ex calore contraria contrariis. Si quod non ... preintendum quod si lesio operis
actionis alicuius membri augmentatur et minuitur cum passione eiusdem membri; fit
ex ipsa cum incontinentia eius existere. Si non augmentatur et minuitur cum passione
membri alterius per colligantiam ipsius; De uariatione curarum.

Multifarie quoque uarianda sunt curae. ex diuersis membrorum passionibus. ex naturalis com-
plexionibus eorum. substantia. forma. nobilitate. ignobilitate. fortitudine
sensus. debilitate. membrorum. Et post curationum uariat modos. Inde
est quod in capite habundat; per palatum et nares per ... euacuantur. Obtarun
est periculosum ex pipere. castorei ... et ... pulueris subtili ligato. pillule
dia castorei adde: Recipe castorei. opii. ... piretri. ... succi ... sicidum
succi ... ... leuco piperis. nigelle. straphisagrie. piperis. una carum
... distemperatur ... ea. iniciantur naribus egri iacentis. supino iuxta ig-
nem. uel in alio loco calido. Gargarisma adde. Oximel cum aqua gargarizetur
ut sit cocta piretrum staphisagria. pulu. cal. aug. Que in latitudinibus pecto-
ris exuberant. euacuantur tussibus. et farinaceis extenuantibus.
ut puta si calida sit ... diarodon diadragaganto. Si frigida cum diapenidion
dia iris. diaprasio. diacalamento ... Recipe cal. puluis aug. yreos. pi-
piris nigri. liquiricie. ana ... seminum melonis citruli cucurbite ana ...
ysopi. ana. ... apii ... leuistici. siseleos. carui. ana ... cinamo-
mi. folii. ... gariofilarum. ... ana ... gariof. spice. nucis muscate.
... pinearum amigdalarum. caricarum. uue passe. enucleate dactilorum
carnis. ana ... cibum et post dentur cum calido uino. Que in ore
stomachi. ... que in fundo stomachi intestinis sima epatis. per uenie que in gi-
bo epatis. renibus uesica; purgantur. Si calida sit membrum cum de-
coctione. seminis citruli. melonis. cucumeris cucurbite. Si frigida. cum decoctione
seminis feniculi. apii. petrosilini. ana. ... Que in cute per sudorem euacu-

... ...

ari optet. Adh'c alr̄ nūrū pō uariat curā. Si n. in pn̄cipio
morbi: facienda ē euacuatio. ut si corp' sit plectorie. 1 euf. vl' sit
malis vbi's. s. diu'sū sitū loco⁊. uarianda ē antipasis. li pcognito qͥ
in pn̄cipio morbo⁊ dū adhuc ɔfluunt 1 ɔcurrūt hū. deb; fi' antipasis.
cū q̄ fluendo 1 ɔcurrendo a lesiōe disint hu. deb; fieri antipasis ē a fluendo
1 ɔcurrendo ɔsedint 1 ifecunt. eā ē metacentasis. Antipasis ē ɔtraria
detractio. vt si dextra pars patit. in sinistro brachio uenā ſcamus. Si si
nistra: dextro. Si inferior pars molestat': de superiori parte trahamus sā
guinē. Si superior de inferiori. Sic n. in reumaticis cais flouent 1 detin iu
xta mod' magnitudinis cae 1 q̄ntitatis. uirtutis ei qui patit' 1 iuxta
tempis qualitatē. Metacentesis ē humanū p eandē ptē detrahtō. vt si
de extra pars patit'. de dextro brachio t' cute detrahamus sanguinē
ferientes uenā ppinquē. Si sinistra: de sinistro. Complō uariat
curā q̄ mēbra calia potencialit' si in calore distempent' minus fri
queruit. q̄ñ distepata in calore n calā mēbra distēpata in f'gitate ma
g'eruūt calā quā fria. i f'gitate differat mag' ū insuā qd' lib; corp' redu
cam' naturā. Membra dura ul' ɔstricta. s. spissa: acrionbus i
digent euacuacionib; quā ea q̄ s̄ lepʼma. Mollia ul' s. rara. i ferma:
facile euacuant'. pen ū si s' multa posita sunt pfundītatē: mīto
acrioub' indiget. Jō his cōsideranda ē ī medicaminis ū si ē ſim me
dicam si in' subtile quatinus facil' ducatur ad ptē pacientē.
Nobilitas ū mēb' atēdit'. ū pote aquo totius corporis ingoi trahit'.
ū mēbrum si nobiliū 1 acciones ppriis ɔsuecium? Quia sr mēb' nobilia.
Cerebrū cor epar 1 testicli n̄h quib' h cō pacuntr. ū stōs: vt si dissolu
ta mēb'. pepatē deb; fri: eligenda ē q̄ saluat amaritudinē 1 stiptcitatē.
vt absinth' potiē. aū olū nardiū mirtū cū olō vo. fortitudinē sensb
inuestigatur: quia in quib' membris ppt eorū multā sensibilitatē
ut in oclo uehentē [illegible] dissolutā n audem' appone. Notand' ūq̄
sidue ɔtrarie egritudines q̄ ɔtraria s. exigunt auxilia in corpe

fiant sive sinthomata, sive non sinthomata egritudo: illi rei maiorem
insistimus quam videmus magis esse molestam, exclusis huius alteram penitus
pretermittimus; **De evacuationibus**

Evacuacio autem fit per flebotomiam quae vocatur minutio, autem per catarticē. pueri
autem et senes non sunt stadi. Iuvenes quoque tenui. et albi subtiles venas
habentes. et quibus non est consuetudo. stadi non sunt. Si tamen necessitas incubuerit
parum trahatur de sanguine in diebus canicularibus. In frigido tempore nimium.
In plenilunio aere quieto. autem sereno. In regione nimis frigida autem calida
cum cautela magna fiat minutio autem ventris deductio. Nimis pigri.
et gulosi et frequentantes de veneris. et quibus venter constrictus est. non dissinteria
et colica gravati ad purgationem sunt incongrui. Nec non qui de spissis hu-
moribus patiuntur in principio purgandi non sunt. Qui autem de subtilibus et furiosis humoribus
paciuntur in principio purgari possunt. Differre [illegible] naturalibus malum est. Verum
non quis vult corpora purgare oportet fluxa facere humores extenuando et mea-
tus corporis aperiendo. Accepto lavativo biduo ante sirupum vel autem oximel. cum
aqua calida vel pigra. vel similibus utentur et perhumectetur corpus plurimo mi-
nutionis et requie de hiis. accipiat lavativum. In estate si potio fuerit
non pigra sumatur in sero. In yeme. circa mediam noctem. Electuaria et decoc-
tiones. ut yera aurea pillule non sunt sumende in sero. Accepto non lavativo sit immo-
tus. Caveat sibi a frigore. non dormiat. non acceptis pillulis. ac ne vomat
ligentur brachia odorentur poma. comasticentur et scorse eiciantur. [illegible]
similiter valet. Quod si non bene ducitur. bibat parum aque calide. accipiat similiter lavativum
non est magna cautela sit quod valde suave. Est autem sitis signum facte purgati-
onis. Quod si post sitierit. remissio autem [illegible] sitis post purgacionem: bibat
in galline autem mel rosatum est tepida. Quod si nimis ducitur. laventur manus et
pedes in aqua calida vel ingrediatur balneum decessus insolutus. Quod si
non cessaverit fluxus utamur sirupis et aquis constrictivis vel aliquibus
aliis. Si dissinteriam vel tenasmon vel aliud sintoma incurrerit. [illegible]
est huius in primo loco dicemus; **De signis egritudinum.**

[illegible] dicitur

precedit

sirup.

In superioribus capitulis generalibus quibusdam preceptis transcursis de
signis egritudinibus tractaturi divinum invocantes auxilium
incipiamus ab exitiationibus passionibus que incute et subcute sunt. Primo
acturi de reliquis. Et primo de collectionibus agendum est. Est autem collectio preter naturam
inflatio ex spiritu vel humore effecta. Que fit ex spiritu est inflata, extensiva et tactui
repugnans, et si pulsetur quasi timpani sonus auditur. Ex humore
collectio alia est ex sanguine, alia ex colera, alia ex fleumate, alia ex colera nigra. Que autem fit ab exitiationibus ut incisio-
ne, vulnere, fractura, alia ab exitiationibus ut habundantia humorum. Collectio autem que
fit ex sanguine flegmon dicitur. Cuius hec sunt signa: Rubor, saltus, dolor,
calor, tumor. Sed si sanguis sit spissus et in calore distemperatus
ut vulneret loca vel irritet et usturam faciat intolerabilemque dolorem et nigredinem
cum subnigro colore quasi ab igne factam, vulnus hoc dicitur antrax. Signa hec
sunt: Si membrum multas arterias habet et sensum, forte dolor et pulsatio
erunt maiora; si vero non, erunt minora. Si ex sanguine fervente
et tenui in summo cutis vel ex sanguine cum felle russo commixto flegmone sunt
exorta, dicitur erisipila, id est sacer ignis. In qua erisipila locus rubet
et infirmus sentit quasi ignis. Sed non in profundo. Et si manu tangatur,
sanguis rubeus et tenuis videtur currere et recurrere. Que si cor-
rumpit carnem et spissa in parte aliqua accedit, eam exulcerat alia vulnera
faciens, dicitur erpes sive comedens. Si vero fuerit tenuis et liquida, extre-
ma occupaverit faciens vesicas in modum granorum milii, desudativa
dicitur. Si vero flegma habundans fecerit collectionem, est in albedo mollicies; vero si
digitum impresseris, sit signum foraminis et quod cum parvo aut nullo do-
lore. Eximelia vero innaturalis fit si tumor et vene replete sanguine
inflico qui iterum fit in vulnere. Cetere collectiones ex his composite composi-
tas habent significationes. Dum autem hec collectiones ad saniem venerunt, maiores
faciunt febres et dolores et pulsationes. Facta autem sanie dolor cum febre
et saltu minuuntur, et si tangatur blanda manus visitatione, totum quod
infra continetur sine dolore indicatur. De tumore exuberante

Eximelia naturalis fit scirosis et signum est lividitas vel nigredo et duricia sine sensu.

[illegible]

Tumor ex uentositate e manuum fricatio & unctio e oleo ro. &
aceto. sale & mel sedatur. In aqua que cum his bullit. et .i. infusi pannum
supponantur; **de flegmone.**

Flegmon ex sanguine sic curatur. Corpus sit plectoricum. fiat minutio si
virtus patitur. Statim in principio. Si vero confirmata est cotto premittere
(?) ex itaque localibus adiuvamus. apostemam per que possimus abicere et
repercutere. fiat ergo cataplasma de semperuiua. corticibus malignati. de coc
tis in uino stiptico & flore cum. balaustia. bolo. farina ordei & similibus.
Si corpus non sit plectoricum. sanguis tamen valde sit calidus. detrahendus est
sanguis ne pro nimio calore attrahere augmentetur cotto & utendum est
repercussiuis predictis. Si vero nec habundantia nec sanguis est nimium calidus
fiat diaforeticum medicamen. cataplasma de pane diu cocto in aqua.
et oleo vel de farina tritici vel ordei. Aliud diaforeticum cataplasma malu
uiscus et maluis cum foliis; cortice. & sopus. eugamum. In aqua coquantur
et colata aqua. admisceatur farina ordei. Confirmato uendendus est
locus ne per desiccatiuis medicis constitutus. Cum in occultis minus.
Coquitur radices cucumeris agrestis in aqua. qua colata; miscenda
est farina et adipe anseris. pullino. & porcino. Si autem cotto contendat
ad saniem. utendum est medicaminibus sub septem admaturitatem;

De antrace.

In antraca fiat flebotomia. si nichil obstiterit. per diam
Antracem fervore sanguinis causa fit tamquam medica uiolas
pura intubas. deinde utendum est que possint ignis extinguere. et
gauere putredinem. vt si minus ualuerit. ignis nouissi
me adhibenda est cauterio. Sumatur albumen sal & trahatur succus
& post plaga lauata de vino tepido; et ei plagelle in succo il
lo infundantur & ad ignem calefacte una post aliam ponantur super. Mulus.
Scabiosa cum axungia trita et superposita; experimentum est. Similiter
consolida maior vel minor cum .i.a. inter duos. et super ligata; lapides
quidam dicunt superposito inter unius diei spacium antracem extrito

+ frit cca loca patientia cum oleo ro. & aceto. succo plantaginis. cap. ota & mentis memite umbilicaris & similibus;
Super ulcera caliis utendum;
Unguentum & antrace. & sol. psilum. lapac. ace. valeriane. frigide. celid. fol.
radix. asfodill. calipsor. hiere. rub. semperuiuum ... salvie. ach. ... & ...
fortem ... lib. ... pozer. & oleo ... cum ... & ...
... dies. ... bullire & colari. adde sulphuris uiui ... iii. ... ...
salicaelli. ... argentum uiuum ... ii. ... ...
ce. al. ... fiat ...

generat
curabit. v nō indigeat p'ea ii cura quilibi. hi mecentū hoībus
cryptū ē. Aliū pistaciū 7 si' positū plurimū ual;. Unīt. q̄. aureus sa
daraca. calcitteos. tyriaca. mitridatū. hi oīa id' faciunt; iuuda
In erisipila fiat purgacio cū colagogis. si sit **De erisipila.**
sine uulnere sucentrend' ē c̄ frigidis. ī solatro. coriandro sep
uiua. portulaca. uirga pastoris. lactuca. scariola. psillio. ua
q̄mo 7 similib;. Si aū color lubliuditate mutat. ū s' mag
aponeucijda fria. ne nimia fritate sua utantur inclusi
I deoq; uti debent tamdiu refrigerantis. quisq; colorē uideant p
mutat p mutato q colore. fiat scarifacio sr locū pacientē. ni i
erisipila quā unctione. coriandri tritū cū pane modico molli ifuso
mag fiat 7 cū cerusa. 7 albumine oui poē. Si p fris tamen co
glacione fr. fomitaui. cū aq 7 sale. 7 cathaplasmi de altea cū
succo coriandri. h tn cauenda sūt inūcio. 7 p'usquā incensio
mitiget. Siū erisipila cū uulne. fris uigiro p'ou. loci pacientia poli
enis pollite ordi s' cataplanda. 7 scarpello scarificanda;
Erpes esthiomenes curatur ut antrax. **De erpete esthiomene.**
De Insudacione ducend' ē paciēs adbalneū. 7 p'mo suder
deīn lauet cū aq̄ melonū 7 tricet cū caruib; emū. p'ea laue
tur more salito. Nutriendi s' e portul' cucurbita. semi. 7 lactuc;
In sciatico apostemate datis sagogis. si poiida ē spōgia. **De apostemata**
aut lana. aq tepida ł aceto ifusa. Si fortes sit caupe te f
atq; dura cute qui patitur. aliq sal. ł aln m spongie ifun
dat. Catapl. dia. forentie adhanc coltoē. R radicis caulei ē; viii.
decoquant' i x viii ;, adipis parum olei uetis sextarius duob' sub
latis radicib; 7 colato oleo supponat' spume argenti subtil' trit'
; iv. 7 sine intermissione agitando coquat' leni igne adinde' eph.
Ingeltosis cura aponēda sūt malactica ut apes copiunt pul
liu' ansin? taurin' medulla ceruina intustina. admoniac'

[illegible] [illegible] in p[illegible] v. It[illegible] [illegible] q[illegible] [illegible]
It [illegible] v. It lauet [illegible] q [illegible] [illegible]
[illegible] It [illegible] [illegible] It lactuca [illegible]
[illegible]

galbanū opopanac bdellui. storax. radix altee; **De cancro.**

Ad cauteriū. danda ē ea q̄ melię purget hu. incipiue epitimū deinde si nichil obstitit; fiat fleb' ibrachio & si mulier sit i etatis cōgrue: nil ꝑnocent. i qe cane sit demelia innaturali q̄ cal'a ē i sicca danda ē ei dieta ꝙ ē hu. malua atriplex. cucurbia. bleta pices aspratiles. locus pacientis ungatur succo strigni. ł si ungt'. ex puluis plumbi usti lauati. barbat olbi an ʒ i. ceruse ʒ v. ce. oli ro. an ʒ vi. succi fruct' solat. q. s. iumod' ungi coquantur. q̄ si uoluim' cancer cū cirurgia; cum prius dec; purgari melancolia deinde incidē usq; ad finē sui ut nichil exeo ꝑmaneat. i dum ocere expedit fluere sanguinē i uenas circūdātes ex primere ut totus sanguis infecius excludat deinde iuin'; curandū. q si i locis intratis iqb; iuoz kaparū ł neruarū copia cane sint exoratis: melius ē nō curare ꝑincisione ł icensione quia emoragia sequitur. ł spasm' nascitur; **De apostemate**

In apostemate ueniēs ad sanē qd ē collo: curandū ē maturatiuis. ꝑmo it curandū ē medicaminib; quib' a dispgat cā si deficeat a ēe si id si nequit: curand' ē quib; cito maturescat rūpat i purgetur qualia s' aq̄ tepida sup fusa. ydroleon tepid' pix. res. libanotidos panis optimus. butirū. farina tritici adeps porcin'. uitulin' i similia. Maturat q' s aq̄ cal'a inqua sit cocta altea fouet' locus i de oleo cal'o inungatur i tenuissima farina tritici. in aqua i oleo modico cocta altea fouet' locus, aliud cataplā ruta cimini lardū farina tritici i cepe coquantur in uino albo i oleo i diu agitentur. deinde supponatur quousq; ad sanē uenit. Maturato apate fiat incisio qnq. lic; raro, ne in innobile mēbrū cum uena ē effluat aire ꝑfacta maturitate. fiat aū incisio s ꝑ extremē membri i quantitatē apostematis. e i studend' ē sanies fluat puriore ꝑrem i curand' ē licinio aū puro. aū infusio oli. nisi sit apa pannitieū.

p'tat

[illegible]

n(on) tam(en) diu ne fiat ibi selirosis. In i(n)cipiente n(on) i(n)unctio fiat de
oleo roseo vel cataplasma de albumine oui. p(ost)ea cu(m) ungu(ento) fusco succur
rendu(m). quousq(ue) sanet(ur) uuln(us). Certu(m) mone(m)us ne sanetur prius
q(ua)m s(upra) intrau(erit) et repletu(m) fuerit. Q(uod) si facta incisione uuln(us) n(on) cito sane
tur. curet(ur) cu(m) his q(ue) i(n)sequ(en)ti dice(m)us capitulo. Sciend(um) q(u)oq(ue) q(uo)d
in o(mn)i p(er)cussione utilis e(st) detractio sanguinis; De uulnerib(us) et incisionib(us).

Capitulu(m) studio de uulnerib(us) et incisionib(us) q(ue) p(er) se possunt q(ue)ra(m) require
Terpuisto nouim(us). p(ri)mu(m) n(on) omittim(us). Est aut(em) uuln(us) ex so
lutione continuitatis manifesta in carne. Fit au(tem) uuln(us) q(uando)q(ue) i(n)
cisione ut ex gladio. Interd(um) ex spata. vel aliq(ui)b(us) his. p(er)c(ussione) ut ... et
carne corrodentib(us). Fit (et) uuln(us) q(uando)q(ue) ex contusione. ut ex lapid(e).
Si igitur fit uuln(us) i(n) capite vel i(n) alio q(uo)l(ibet) membro. vel in nodoso; in principio
succurrend(um) e(st) hac e(m)broca. Cepulas et sale(m) b(e)n(e) contritu(m) in uulnere
ponim(us). ut ipsu(m) repleam(us). Si t(ame)n os no(n) sit fract(um) deinde licin
iu(m) apponam(us). et ex(tra) uuln(us) ungento ungam(us). p(ost)ea de ungu(ento) fusco
iniungim(us) intra uuln(us) apponendo licinium quousq(ue) sanetur
uulnus. Aliud embroca in principio ad id ualens. Fit de iu
ta cepulla et sale. Aliud de lardo solo. Aliud branca ur   salu(ia) lardo sale
sina. p(ari)etaria absinthi(um) et maluas contim(us). ... rursus cum
axungia ueteri porcina tim(us) in uase fictili cu(m) uino albo ad igne(m)
commisceant(ur). de sup(er) mittim(us) oleu(m) mel. butiru(m). farina(m) tritici.
seis lini cu(m) spatula agitando et usq(ue) ad spissitudine(m) pultis de
coquat(ur). et cu(m) panno sup(er) uuln(us) h(ec) embroca ponat(ur). deinde sola car
pia apponimus. Ungu(entu)m fuscu(m) sic fit. Ruta et saluia i(n) oleo bul
liant quo colato liquescant. ibi ℥ iii. cere albe. qua liquefacta
ponat(ur) ibi ℥ i. pulu(er)is olibani et ii. mastic(is) et q(ua)ttuor colof(onie). his b(e)n(e)
... picis naualis misceat(ur). galbani. ladani. an(a) ℥ s. et coquat(ur)
ad lentu(m) igne(m). Vali(de) q(uo)q(ue) ammisceat(ur) ℥ viii. ibi sepi arietu(m) recentis. de
inde coleat(ur) ungu(entu)m. p(er) pannu(m). Si n(on) sit uuln(us) p(ro)p(ter) aq(u)a(m) ... ut po(n)endu(m)

Unguentu(m) fuscu(m)

colo... ...

ē uul' ū repleat' uulnus de puluē aurbis. 7 sup ponat' m. que
[illegible] sjudic;. deīn q̄ carnē repet. p̄ea q̄ cicatricē induceat q̄d uuln
mū sit cū ungō albo cirinio. t' aliquo emplō mediocrit
desiccanti. Tract' ad omnē plagā. aloe. mirre. olib. mastic
am. t. pic. ce. colof. an̄. ʒ ii. sicca teratur liquida soluantur. pluma
uuı colligent'. Int' cetā mouenda ondenda ē oplonē ınbr
Cu humr. ıı. uıbr chirg ualat mag'. In siccis arist' 7 ipeos. labor
m̄o ıı. q. lib; uıbru ınsua ēē oseruare. t' adeā reducere. Cū si
sint duo uulna ex̄ra ınsanie. 7 unū habendo alıū ınsicco.
hūo mare uıuuntur. dē p nun' ē sic'. Insi eo arist. q sicce
ar. Raȝ ѣ notando ınsolen ıhūs carnē mitt'ere. In sicco solı
dare. Cr ıs erugine. ınsicco ınuıct. ıno solidare. s; corrode.
Accid' ıı ppt' errore medicor; multa ın uuln'ib; ēē saniē alıq̄
nāl ıp med' debite quā par' exsiccar. Aliqñ ppt' medicinā forte. q ınt'
nū dissoluit. Cū saniēs sit multa ppt' medicina forte. uulnus
ē mag' cōcauū. ē rubeū. 7 dupıcie. dolore 7 ardore ē q; sanıes sub
til'. Sim ppt' m. debilē sanıes ē multa grossa 7 uıscosa sine
pdicıs signis. Si g° ē m̄ forte. apponenda ē debilior. Si ppt'
debilē fortior. Accid' quoq; ıtēm diserasia ınloco uulnerato ēē. Ū
uulnus dif' ē sanari. Sanāda ē g' p'mo diserasia p contraria cala
ria frigs. 7 hu sicceis 7 econtrario. Si aūt ınnalescat fistula. p'pmo
curāda ē fistul. si cōtto; ıbı sananda est de hıc uulnus. Signa calē
diserasie loci uulnerati h' sūt. Rubor 7 ıncensio 7 dolor. frıe.
lıuıdıtas humide. multa sanies 7 mollicies. Sicce. sicce 7 durı
ties. Et si uulnus sit sine p'dicione r. p'mo plasmanda 7 ınuolua umenda
s'ūbra s' naturā deīn liganda 7 suenda s'. ligo ıı fiat. 7 rectu
s; ın oblongū ın mod' crucis. Sutura fiat plib; filis sericis. p' hoc
obseruand' ē ne aliq̄d ıncidat q̄ si ıncidit labore ın' ıı eiciat.
postremo subam p'ps seruemus sanā p mediocrit siccantia. ūē

stiptica

stipha. Galla. Et ustum lauatum. In incisione uene uel arterie supponendum est ligaturis et replicaturis suauiter per manus. Quod si non consolidantur uene sic arterie ligentur. pretereas superiacens .iiii. confecta de pinguedine thuris .i. aloe .v. cum albumine oui confecta ad spissitudinem mellis. Apponantur pili leporis usti. similiter tela aranee bolus armenicus. simphitum. gipsum. pix. glutinum. spillum plurimum ualet. Si medicamen appositum uulneri non fuerit auulsum non est inde auferendum. Si medicamen eidem generi huiusmodi est apponendum et auferri facile. Si neruus super fuerit incisus et spasmus sequatur superponendum est galbanum. amoniac. sarap. opopanac. ual; et emplastrum de farina fabarum. panica pice et melle confectum. Collum uero et alie iuncture oleo sunt inungenda. aqua autem et oleo imbrium puncturum attingat. Emplastrum aureum quod fracturam omnemque neruorum indignacionem ex repletione sanat. Rx colophonie picis resine ana .iii. aceti q.s. Vnguentum album quod Rx litargiri ana .iii. cerusse ana .v. .i. olei et aceti q.s. Illa tenuissima trita cum oleo et aceto in mortario agitentur. abstineat a salsis et acruminibus; preterea de punctura nerui precipimus ut si aliter a spasmo preseruare non possimus exsiccata cute neruus ex toto incidatur. Vtendum est purgationibus si expedit. liquet quinque malefica omnia uulneribus; et sicce quam sic tollimus puluerem hoc modo: ad solem uel aliter siccatorium apponimus. barbarice cum saluia superponimus acidi cristalli. aluminis scissi. rose sicce. hoc modo aristolochie sicci eris. laureole puluis etiam nimium ualet.

+ emplastrum aureum

olei ʒ iii. olibani au... pigmenta an ʒ ii.

De fistula

Licet generaliter de uulneribus tractauimus de fistula specialiter est dicendum. Est autem fistula uetus uulnus huius profunditate cuius os est angustum profunditas lata. caro dura et alba quandoque uel destruit aliquando multum. Quandoque os eius apertum: quandoque clauditur. Interdum interiora penetrat recte uel transuerse et ea corrodit. Interdum hoc uel os eius interdum plana. Lauandum est uulnus uino tepido. Aut cum uino et melle et puluere laureole rasum. tartari subtilissime cribati. et melle ... modo fistule infirmantur et inmittimus deinde

obturamus os linteolo inmastice carpinato l de ungto q. r. cale
uiue saponis. gallici. uini albi an. ÷ ii. capitelli q. s. De h in qua ii
gõlienum infect inmiggimus. ip' uel i hora remouemus. incir
cuitu tn extra deuitello oui cu oleo simul inungimus. ii ardor lo
ci inp remoueatur. s; qn sangis incipiet exire. mortificata e fistula
et curetur ii cetera uulnera; **De morsu uenenator animaliu et precip**
Mustela scorpio. canis rabie. **ue rabidi canis.**
et serpentes qdam et homines mordendo comedendo punge
ndo. ueneni inmittunt. laedt q acciones membrorum ii et uite. qm sinuntur.
Interrogandus e q infirmus q comedit l momordit. l pupugit
eu. at quia cani alii s rabidi. alii no. p signa oportet notare. earu
differentia. rabidus canis aqua fugit o capit. linga ei dependet. saliua
multa de hore fluit. qui ebrius nutat. oculi immisi et rubicundi.
Auricle suspense. Cauda int coxas. Vox nulla aut rauca. necat
domesticos suos. sup que alii canes latrant cu timentes l omnia
fuit ex hundantia melie exsiccatis membra. et inficientis cerebri.
Signa u si sit morsus canis rabidi l no. h sunt. emplm de nuce
pistata et mica panis s uulnus p die et nocte dimissum. detur gallie
ad comedendum. Si si infra unu die mortua fuit. morsus fuit
rabidi canis. + h at pos; scire quia si no morsus canis rab. curatur
s modum alioru uulnu. Alioquin. s sub scripta succurremus auxilia.
Ex hoc namq; morsu multa sinthomata accidit. Quib;dam infra
dies. xv. aut. xl. aut tertiu mense paciuntur aut nonum. Quib;dam tardius p. iiii
an. paciuntur q uigilias. l sompnia terribilia. uox rauca stupid. l.
irascuntur sibi qncdo. hiis cu corruptella ciborum. eiusq. timent aq. sicut
timent. Vn ydrofobici dicuntur. Nam ydor grece. latine aqua. fobos. ti
mor dr. Caus timoris aq diuisi diuisas assignant. q at uidetur hoc
s ypocras fantasia quas in aq imaginant. Vn no solu aq uer et alia
clara corpora p horrescunt. fit at h passio ex morsu rab canis et alior.

+ Si u n. tem frust panis i unct sagine exeuntur a plaga q mittat canib; q si refugiunt morsu rab ca
n dubitamus

ferar. In morsu hominum a bestis morsorum. et corrupto aere. In principio si nichil obstiterit. sanguis detractio non negetur. vulnera teneantur aperta. apponantur et ibi sanguissuge vel. co. ni. purgantia. Cibos accipiant digestibiles. et aquam et quae timentur. ac confundatur aqua cum pistulla. tiriaca pulvis cancrorum fluvialium combustorum. pulvis cantarid. coagulum cervi leporis can. succus gentiane pulvis radicis eius cum melle rato. dentis cargi leporis cum melle per se vel homini sive per se sive mixta multum valent. valet quoque contra tiene num de pastinaca. radix draguntee. calamentum. bacce lauri. aristolochia. et cardus benedictus. seu decoquantur alia pistata et super posita. valent contra morsus humanos. et post barbitis similiter posita. ossa unius li incensa valent contra morsus humanos. cum melle separata et supposita. sic succo malue aliquis ungatur. non pungitur a vespis et apibus. Si quis timet inuenenari. ieiunus de hac confectione cum nucibus et mellicrati. nucis. anellane. bacce lauri. terre sigillate. aqua temperatur.

Neum oleo ; De ignis et aque calore

Nunc de incendio ignis et aque calore. agatur primo cum sapone. ungatur locum ut totalis clausus exeat. Deinde ungatur locus hoc unguento. lardi recentis et sepi cuiusdam et imusorum in uase terreo ad igne colo cera et ouis deinde colatur in aqua. At olei sepi arietis. recentis cortex sambuci ana. ℥. iiii. aqua quoque solus inter incensis locus refrigeret. et cera et oleo. et gummi ar. albumine oui acatia. ungitur albo. De variolis.

Variole dicuntur sunt que diuersis maculis variant cutem. Hanc passionem quidam turpitudinem dixerunt. quia cutem deturpat. Alii morbillum. i. minutum morbum. alii lepram vocaverunt. quia corpus varias distinguit maculis in lepra. Cuius sunt iiii. species una in qua pustule sunt albe. et ad putredinem veniunt. vocaturque sota. et fit ex fleumate quod salsum sit. Alia in qua parvule et minutissime et rubee et dicitur proprie morbillus uel uersilia et fit ex fleumate salso. et colera vel sanguine.

+ Aliud. accipe porum et funde per medium et carua illud, oleo oliue et imple pone sub carbonibus bulliat usque quo oleum consumptum sit et cum tepidat et ex eo per prunam expone unge et tui cicatrices sanabit

hanc frequencius paciunt[ur] p[ue]ri qui sue generacionis sanguine menstruo, de puro [?]to n[on] bene nutriti sunt. [et] qui p[er] temp[us] natiuitatis lacte nutriunt[ur] corrupto. Tercia e[st] in qua pustule grossiores nigre .iii. [ue]l .v. apparent in c[or]p[or]e. h[ec] est ualde periculosa [et] frequenter p[ro]ueniens ex melancolia innaturali [et] in acutis febrib[us]; in q[ui]b[us] humores aduran[tur] ... pustella hanc in salernitani scaria appellant. Quarta spe[ci]es dicit[ur] lenticula [et] e[st] nigra magni modi lenticule. fit q[uan]q[ue] cu[m] feb. [et] [in] insinoch[i]a. q[uan]q[ue] sine feb. [com]mouet[ur] h[ec] passio ex aere pestilenciali: [et] ab corruptis [et] euaporacione. eandem passionem pati ... p[ro]pter corruptu[m] fumu[m] ab eis resolutu[m]. Signa precedencia uariolas. [s]cilicet dolor capitis. [et] inflatio. pruritus nariu[m]. uox rauca. grossitudo gutturis. nausea grauitas tocius corporis, punctio. quia ex a... p[ro]pter egressum in superficiem carnis [et] pungentis cutem. abstinendi sunt frigidis ne ... claudatur [et] congeletur. bibat succ... maratri. [et] apii. cu[m] oxizacara ut facili[us] exeat ... Ieiunus q[uo]q[ue] bibat de hac [con]fectione. donec tote apparuerint. [et] p[os]tea n[on]. Recipe ficuum siccar[um]. lentis mundate an[a] [ʒ] .v. lacce. draganti. an[a] [ʒ] .v. uini ... [ʒ] .iii. coquant[ur] i[n] ... aqua donec redeat ad terciam ... dein colentur [et] ungatur ... Ne nascant[ur] in oculis: ungent[ur] cu[m] uino oliue. Si excoriant os lauet[ur] cu[m] mucilagine psillii. cu[m] [ʒ] ... purgent[ur] [et] sumat tyriaca [et] metridatum. Dieta sit tisana. ... cucurbita. de foris inungantur de his que dicent[ur] in lepra. Si frig[ore] sunt: sicut ad ignem in q[uo] sint carbones ... pustul[e] incipientib[us] de siccari iaceat sup[er] farinam ... [et] mili. Si pueri s[unt] ligent[ur] brachia. ne p[ro]prio pruritu scal... pectus cutem auferat aut nasu[m] deponat; De scabie.

Scabies fit de humorib[us]; quos p[ro]ximior indificatione nature ad cutem expellit. fit [et] ex humor[um] copia. ex quib[us] ad exteriora exsiliunt. Si g[o] humores no[n] sunt subtiles [et] liquidi s[ed] grossi [et] acutis

Sanguis ... r albu[m] amigdala ...
... uerde ... uini ... d... ... alba an[a] ...
... an[a] ... fit de ... lino molli ...
... pustulas cum e ... [?]

[illegible marginal gloss]

edebilis. sudant & pustulas faciunt. Precipue tamen innumulari comedentib; utentib; grossis cib. & qui no balneantur fiunt. hec pustule ex dulsis humorib; Si sunt hume & scamose i celso. pico. v. & tamen si grosse sint. accidit ex maiori parte sanguinis. Subtiles: ex maiori parte colere. Si sit sicce. & no scamose cum pruri tu & puncturia. & frura scola incensa. Si grosse: cum prurit forti & multe & cutis excoriacione sic alba scama cum scalptura fiunt de salso flegmate. Si quod de sanguine fiat & ideo fit & aliqua cum manifes ta phibuerit fiat minucio de uena mediana purgetur cum decoc tione cassie. fistule ar. ind. mirob. cit. cum oxi laxatiuo & similib. Jeiuni sumant succ fumi terre. cum calida sint erit balneum ut su dent. Ungantur de unguento albo & scripto. Ungantur quod de populeo si fuit cum ardore. Si sunt ex fle. purgentur cum ligagogis. & magis cum yera rufini. Lauentur in aqua salsa sulfurea. Stent in balneo diu ut sudent. Ungantur unguento albo supra scripto. Ungantur quod de populeo si fuit cum ardore. Si sunt ex fle. purgentur cum ligogogis & magis cum yera rufini. Lauentur in aqua salsa sulfurea. Stent in balneo diu ut sudent. Ungantur unguento quod fit sic ... [illegible] ... argento. cito. sappone aceto oleo. ... pices liquide ... sulphuris uiui ... olei ... Abstineant a salsis & acerimonosis. De pediculis.

Pediculi no solum in capite uerum in toto corpore fiunt & ge nerantur de superfluitatib; humorum quos natura ad exteriora eicit maxime cum per interiora subeunt superflua pertinent. Contingit hec passio his qui no lauantur & ... carcerariis & pocius elepanciacis maxime cum innumerabilis contingunt pediculi. aliquib; fit cum pruritu quidam paciuntur uigilias. fastidium. corpore extenuantur. Radantur pili & cum solario deponantur quod fit: Calcis uiue ... auripigmenti ... in aqua usque ad spissitudinem bulliant. Ungatur in loco & si ... adigne.

[illegible marginal glosses]

Item alipti muscati. uini libani. aspalati. nitri. cerusse ana. piperis. staphisa-
gria ana ʒ. ii. picis resine ana ʒ. v. hec tria primo lento igne solua-
tur. quibus liquefactis. pulueres alii admisceantur. Hec exiccant pedi-
culos et lendes. item. nitrum. sandaraca. pix liquida. piper. bolus. alo-
en. terra rubea. elleborus albus. auripigmentum cum aceto. seu per se. seu cum mirta. ualet
lupinarum decoctio amararum uel cicera lauentur loca que speciem pedi-
culorum ex maculis similibus. **De lepra.**

Lepra cognoscitur ex maculis similibus impetiginum initio apparentibus. ... sine pruritu sponte recedentibus. ... fit a superfluitate. ... ex
corruptione ... ... uel muliebri. dicitur ex corruptione aeris
uel cibis. et potius ut ex lentibus. salsamentis. carne asinina. et similibus
grossis et melancolicis humores nutrientibus. ... quia si ... huius
modi leprosis ... cohabitantur. ... sanguine corrupto.
rubus tumor ... sanguis cum sanie in ... Si ... corpus est
glandiosum. caro mollis. cutis alba. minima ... humiditas. Si
decolor sit rubea uel adusta. ... asperitas ... fissuras manuum
et pedum. supercilia depilantur. facies inflantur. ... capilli cadunt.
emungunt sanguinem. odorem non sentiunt. uox est rauca. oculi rubei
et rotundi. hec dicitur leonina. et est incurabilis. quia cito occidit. In
ea que fit de ... naturali ... non cadunt. ... sanatur si ... in prin-
cipio succurratur. ... dicitur elefantia. incurabilis egritudine si ... fit
ex sanguine. ... fiat de mediana. Si de aliis ... detur ...
... purgandum. ... ... hiera ... ...

agar[icum] ... colloquintida ... decocte ... ... polip. ... piperis albi ...
me[dicina] ... centauri. ana ʒ. xl. ... ... ameos. epithi
... ... absinthi. cicute semen. aristolog. longe. ... ana ʒ. ...
cocomidii ... cicute ... petrosilini ... pentaf. amoniaci. opo-
panacis. spice. ... foliorum. ... piperis. ...
asari. cinamomi. amomi. calami aromatici. ... spice. ...

... ...
... ...
... ...
... ...
... ...

carpob. s rute. s radix. castorea. an ʒ. x. x. x. facto puluere ex his que possunt puluerizari. reliqua sapa reliquntur. carnis. i. apro rum an ʒ. xl. aloe ʒ c. x. x. x. puluere et pinguedine supradicta mixto. m. q. s. sponatur. in uase uitreo recondatur. cuius tercia pars uacua remaneat. Danda est hec post punctuallam. [diachinei, added above] aca. Abscindatur cauda et caput et pedes. pellis excorietur. in undetur. et lauetur. et aspo sale aceto superfundatur. in aqua dulci lauetur porro. et in modico oleo coquatur. et nescienti detur in cibo Obseruetur a salsa[?] carnibus. et acrimoniis. leguminibus. acerrime bubulina. Accipiant apium. portulacas cum aceto. et pane. et pisces as pratiles. de puluere accipiant ʒ cum aqua pluuiali. s. in resp. R. pulpe coloq. ʒ iiii. spice. mirte. thuris. ciminum. sal amoniaci. an ʒ ii. pustule si fluxerint. cum stiptic medicentur. sicut cimolea. aca tia rosa. immo. gallia. gummarum bolo. balaustia. licium. cusa. et sili bus. iungantur de ungto albo. lauentur. in marina l aquis sulphu reis. uitriol. bitumen. alumen sulphuri ex equo terantur. iungantur ex eis loca pustulata. oculi astringentur cum aqua luminae. et aqua ros. caueant a coitu. Vngant de ungto iuxta ignem quod sic. saponis gallici ʒ iiii. picule l. i. ce. ʒ iii. axungie ueteris ʒ vi. far lupinorum. siliginis. oli an ʒ ii. capitelli. q. s. Ad pigie R. tartari uini albi. ciclaminis usti. teste oui. i. b. e uitr. pulius fuliginis. piret. an ʒ i. succi ciclaminis olei. q. s.

Maphea alba et nigra. Maphea alba est **De morfea.**
inmutatio cutis in album colorem. ita quod pili pacientis loci albes cunt. si sit ex fle l de fectu uirtutis immutatiue. quod si pugnata cute cum stomio l acu non exit sanguis. est incurabilis. Marphea nigra est immutatio cutis in nigrum colorem quod fit ex colera nigra. Impetigo est asperitas nascens in cute cuius color est nigrum. aut ruffus aut citrinus. secundum proprietatem ex qua fit. Curatur cum exerceo. ad

[illegible]

[illegible] sanguine calido et subtili cum amixtione mixta. Si sunt salsi et sunt furfurea, sicca et impurginosa. purgentur cum yeralogodion ... et similibus purgantibus; ad ustos humores. abstineant acutis et indigestibilibus; Sepe balneentur. fricentur loca cum rubore donec sanguis exeat. Deinde ungantur cum anacardo sulfure citrino al. interello. calce. aloe litargirio. accatia vitta. sinapi. nigella pipere. ruba. nitro. Aluminie. sale armoniaco. Item cum aceto sive simplicibus sive cum mixtis. Ad idem valet tiria. etiam lacte ficuum valet; et istos multi [illegible] fistulas [illegible] : de verru cis.

Verruce sunt quedam carnes hispidie nate preter corpus. Et preprie in manibus et pedibus. Que si molles sunt et sine dolore. fiunt de flegmate. dicuntur que parvi. Si dure et spisse. de eo. in. verru ce. primo purgetur ille humor. cum ex eo egritudinis. post aponantur ... omnium. capitum cum vino. cinis ramorum ... nigella. lac ficuum. purgantur cum grano ... ligata cum fillo. aliqui cadunt. Si minus valet. aponantur ... erugo. auripigmentum spuma maris. Novissime ferrum calidum;

D(e) vitiis capitis communissimis.

Postquam assignavimus de exterioribus passionibus; que in toto corpore fieri possunt. ... [illegible] ... particularibus; Item sunt primo de vitiis capitis que habent quinque ... vnde ... egilitur quasi mel ... se moti nascuntur. ... cum pruritu non modico et fiunt cum casu capillorum ... Sicut si sunt sanguis est medicina: cala: ... eo. Si nigra ... mas ... plumbeas emiserit eo nigra. Si alba et mollis. ... hu ... est causa. Si de sanguine fuerit. incidantur ... deinde brachii ... emiserint. Si de colera ... fiunt. ... ea que hos humores purgare noverunt. Que in suo capitulo scripsimus. ... silentio ... in multis

de ... [illegible] ...
... [illegible] ...
... [illegible] ...

locis pr[illegible]. facta purgatione. redeundum est ad localia adiutoria
Sicut circa caput [illegible] suppona[n]tur puluis [illegible]
unguentum [illegible]. Pr[illegible] auellanarum cum aceto. Si de [illegible] hu-
[illegible] ual[et] allium pistatum. nasturcium. [illegible]
oleo [illegible] [illegible] radices et amigdale amare
[illegible] pulueri[zat]a. [illegible] columbinum. Sem[en] rute cum
aceto. [illegible] [illegible] ys. In infantibus pro-
[illegible] primum unguatur caput oleo [illegible] pice liquida. Valet [illegible]
[illegible] quod antiquissima [illegible] allopiciam sanat [illegible] adipis [illegible]
ad [illegible]. Si autem caput rasum fuerit [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] siue mirti siue [illegible]
cum aceto. [illegible] sulphur [illegible] aceto cum sale. [illegible]
[illegible] pustule cum [illegible] radices [illegible]
[illegible] capite [illegible] [illegible] ad [illegible]
[illegible] [illegible] in aceto [illegible] deinde adiungantur [illegible]
[illegible] olei. [illegible]

Furfurisca dicta est [illegible] que capite [illegible] albe squame
similes furfuri [illegible] [illegible] passio [illegible] salso [illegible]
[illegible] sanguine [illegible] passio casum capillorum [illegible]
purgacione si corpus sit [illegible] localia adiutoria [illegible]
[illegible] lauetur caput cum aqua lupinorum amarorum [illegible]
[illegible] ad [illegible]
[illegible] aceto lauetur caput. [illegible] lauandum est aqua pura
[illegible] de uino in qua [illegible] sit [illegible]. **De capillis cadentibus**

Cadunt capilli quandoque ex raritate pororum

[illegible] ex spissitudine [illegible]
abstinentiam [illegible] [illegible] ex corruptione [illegible]
accidit. Si ex raritate [illegible] passio [illegible] cadunt
[illegible] [illegible] ut oleo [illegible] oleo [illegible] succo [illegible] succo foliarum

oliue. et foliis oliue puluerizatis; dieta sit frigida. Abstineant a ui
no uel ui. Vngatur caput de ladano. et oleo lentiscino. et oleo laurino.
et oleo absinthii. oleo pul. arnoglosse. [illegible]. Sit ustum
aqua [illegible] illinitum. cortices sambuci [illegible]. folia fici usta, uel
oleo illinita. Cinis ranarum. cepe [illegible] sinapis. cepe si [illegible]
illinatur. Apes incense et mirtus [illegible] illinite; [illegible] in facie et mire
proficit. Dieta sit [illegible], et nasturcium sinapis. cepe album [illegible]
prohibentur ei cibi a calidis nimio et in febribus; acutis sit. Ingrediatur
balnea temperata. et utantur dieta nutribili et digestibili. caueant
etiam a salsis et reliquis de siccatiuis. Si creatur uptas hunc curentur
ut prius diximus. Ad idem rosa lanugine. fricetur locus cum panno lineo
[illegible]. et sic intret balneum siccum et ungantur unguento quod recipit pip. sul
phur uiuum [illegible]. piretri [illegible]. oleum [illegible]. post unctionem balneen
tur et iterum si opus fuerit. unguntur et facit renasci pillos in capite.
supercilijs. et barba. Aliud paries [illegible] et carta combusta equaliter [illegible]
tur [illegible] in uino. et ungantur inde loca; De ornatu capil

P lures querunt ornatum capillorum quibus satisfacians. lorum.
pauca sed probata dicemus experimentata. Lacerta uiridis absciso capite
coquatur in oleo. huius olei unctio capillos facit nigros et longos. [illegible]
[illegible] eiectis intestinis impleatur oleo laurino. Addatur [illegible]
[illegible]. hoc oleum facit pillos plurimos et multos capillos. Stercus cap
nii [illegible] temperatum cum oleo mirto rasis capite crines multiplicat.
Ad idem pellis de capite uulpis cum labris [illegible] ad [illegible]
Et liquid [illegible] illinit capillos sine pillos impetuum remouere;
Q uod fiet si ungatur ouis formicarum
Q [illegible] cum oleo in quo [illegible] sit coctus uel sanguine testudinum
[illegible]. Ad tempus si remouere potest cum predicto [illegible]. Et [illegible]
capilli fiunt cum succis humectantibus. [illegible] molles et subtiles cum aqua
calida. in qua fuerit puluis [illegible] et [illegible] crispi et cumini [illegible]

li. ℞ litargiri, galle, mirob. cineb. an. ʒ ii. calcis extincte ʒ i. ...
pertur cum succo mixte. et capilli intincti cum filo ligentur et tem-
pus. dies unguantur. Deinde lauentur cum alcanna, postea terantur
cum calamo. Rubei fiunt si lauentur cum aqua tritici lupini bullita.
flaui: si lauentur cum lexiuia et exsiccentur per se. caueant tamen qui
cerebrum habent frigidum et debile ne cecitatem aut alia incurrant. pilo-
Sicut canicies prius in iuuenibus accidit quod accidit ex habundan-
tia fleumatis. purgantur caput et stomachus cum theodoricon anacardinum et yera fortissima. et
pigra prohibentur cibos fleumaticos. damus calidos. Si uero canicies
tigerit, unguantur crines hoc unguento. ℞ gallarum ustarum solo
terpatarum et ... ustum ʒ. dragaganti ʒ ii. terentur in aqua plu-
uiali in aqua bullierunt cortices nucis. De turpitudine

Facies deturpatur sepe ex lentiginibus; sepe faciei.
exsputaciones. Fiunt autem lentigines faciei de fumo sanguinis uel
melancolicorum humorum. quibus dominus facies prouisionem retentione plenitu-
dinis; minuatur de uena cephalica. Si autem manifesta prohibentur
uentum catartice. Vngatur facies de amigdalis amaris. de
brassica. cocto. cum melle. semine eruce. farina acobi. mollem sepe
tritto. Pro pustulis faciei. Liniatur cum aceto in quo terantur sa-
turnum cum granum aris. Ad recentem liuorem faciei. fiat ca-
tapla. de farina fabe. uel de uitello oui. cum melle ad cruentum
liuorem faciei. de rafano. Si uero sit liuida cum fleginoba. fomen-
tur facies de aqua. et imponantur cataplasma de lenticula trita et
cocta cum melle vnguentum ad clarificandam faciem. ℞ medulle ui-
tuli ʒ ii. olei muscellini an. ʒ iii. corticis sambuci ʒ i. ... si
se quisque hoc unguento faciat faciem rubeam. accipiat hoc unguentum al-
timulum. et ponat sepe et faciem ungat. Si albam adiuiscent
causa. Sanguis tauri illitus maculam tollit de facie. et li-
cidam reddit; De scrophulis.

Scrophule sunt quasi glandes nascentes in molli capite colli. uel sub ascellis uel inguinibus; quibus mollificatis cum unguentis mollificantibus supponantur cerotoria. post modum desiccantia et claudentia. Cataplex... loco de ficubus in maturis farina lupinorum trita cum aqua. Radix cucu meris agrestis. uiti. Aristolocia. altea. omnia ista mollificant scrofulas. Detur uinum in luna decrescente in quo bulliant radix feniculi laureola. ciclamen. faba lupina. br.. spag.. aristo. ro. affodilli. infirmis. hoc modo. ... In ... de ... ibi supponitur... scrophulas. fiant crispelle de farina ... tritici. et ouis de urticella et lapatio. ciclamine ... incipiat ieiunus ... bibat de uino supradicto; de bocio.

Bocium est de genere apostematum aut propter ... magnitudinem ... aut propter condimationem ... putrefacere propter pigritiam ... adiutandum ... condimatur ... in loco ... separatur. curandum est dissolutiuis ... putrefactiuis ... scrophulis ... curentur; de fetore ascellarum.

Ascelle multis fetent dum sudant ... propter dissolutionem putridorum ... Quorum corpora primo purgantur ... deinde illiniatur locus cum ... et talibus temperatis cum uino odorifero. uel de litargiro cum aqua ro;

Fissura manuum uel pedum de fissura manuum et pedum.

Fit ex co... uel nigra mixta cum sanguine. corpore ... primo purgato. cataplectur locus de nucibus; ... cancri fluuiales incensi cum oleo ... coclee incense cum eodem oleo ... medulla bouine. ... quartum.

Primum libri seriem extrinsecarum passionum continet tractatum. Alterum earum que in quibuslibet membris extrinsecus fiunt possunt... ut lepre quam earum que in quibus ... partibus ... hic ... enodabuntur passiones animalium ... spiritualium membrorum. Incipien... est a capite quod est ... corporis radix ... iudicio omnia membra ... commouentur ... quodam nervi famulatu ... ministerio naturali. Cum quo capitis sint egritudines multe ex... cludamus a dolore capitis quod sepius accidit. De dolore capitis.

Dolor capitis aut fit in medio capite et dicitur emigranea. Aut in una parte capitis et dicitur monopagia. Aut in toto capite et dicitur cefalea. Fit autem cefalea aut ex principali vitio capitis aut ex colligantia. Si ex capite est ... ex ... aut ... Aut ex capite est de sola qualitate aut ex humore ... aut de ... aut de replecione aut de ... aut de percussione. Aut fit ex caliditate aut fit de caliditate et siccitate aut humiditate. Sola non accidit dolor capitis ex calore. Fit ex calidis cibis ... calido aere. Cognoscitur quod ...

exsiccare

tactu calidum sentitur. Oculi aliquantum rubent. frigida iuvant. et calida ledunt.
Dieta procedit calida, iuvat. pallor faciei. Si siccitas raro fit capitis
dolor. Si ex sanguine fit. et calor. cum capitis gravedine. fron
tis. et tempora in principio. et rubore faciei plenitudine venarum. Si de
materia colerica. color faciei plenitudine sitis. pulsus velox. et puncti
vus dolor pungitivus. et mordificativus. Si quidem humor est varius
varius tumor faciei. pulsus mollis. et varius. Si melancolica vel decla
rat faciei livida vigilie. frigus. gravitas. sollicitudines. pulsus
tardus et subtilis. Dolorem frontis ex ventositate vel ostrictione duorum
et musculorum. humorum denuntiat oculi lippositas. faciei plena. capi
tis gravitas. et dieta larga precedens. Si sit ex percussione vel
apostemate. propterea cognoscitur quod est causa manifesta. Quod
si oculi videntur tendi ad interiora. in est in pellicula que sunt sub cerebro
ad alias in pelliculas que sunt subcraneo. Dolor frontis propter ventosita
tem fit cum nimia extensione. Cum est ex colligantia stomachi. aut fit
ex cibo. et signum est ardor cutis. nausea morsus cordis. et augmentum
stomacho vacuo et ieiunio. Fit quoque dolor capitis ex multis cibis et potibus
et forti vino et tunc dolor est incontinuacie capitis. Et quinque sunt frebis
in de quo in tractatu febrium dicemus. Si sit dolor ex calore causatur
dolor capitis. frontis ex eo. vel oleo violaceo succo sempervive. Numquam autem
frigidis non utimur vel oleo mandragorato. nisi insompnietas multa
cogat. Si ex frigiditate curetur calidis ut oleo laurino. vel muscellino.
Si ex siccitate: solvatur humectantibus ut lacte mulieris. Sanguine
ingeniate. incidatur cefalica simpliciter. et etas permiserit.
Quod si posteriora doluerint ex sanguine; incidatur rectavena que
est in fronte. Si anteriora fiat scarificatio in collo. vel inter scapulas
aut in tibiis. Si ex eo. vel. deinde catarticum cuius purgativum. Ex sanguine
autem vel eo. frontis dolore ungatur caput cum oleo et aceto. vel oleo violaceo
succo sempervive. frigidum. corrigiole. plantaginis. portulace. aut

succo iuuarii immaturi. Vngantur quoque de sandal albis. rosis
campha. tam. ordi cum aqua rosea vel oleo uiol. vel; quoque funde u
gantur nares. Si dolor cum uigiliis multis aliquantulum
opus ad inuolcebimus fomentetur cum aqua bulliunt rose. uiole
papaueris. hedera terrestris. dieta sit cucurbita. malua. lactuca.
atriplex. pauci. seu. a uino abstineant. et sint risus. vel media
sollicitante capite dent in cura purgantia. qualia superdiximus. hi addito. quod blanca et omnis per re. iura. purgant caput.
fiat obtalmie cum succo caulis agrestis. etc. castoreo et similibus
Si per obtalmico sentitur ardor in naribus ungantur cum lacte
mulieris. vel oleo uiol. Vngatur caput cum nuncell. oleo laurino.
puleg. anetino. rut. et similibus; Si sit infest. dol. saccellum
extas ordei. cap in uino cocta cum furfuribus; suis. vinum in quo
bullierit cast. per nares mictatur. Infundatur quoque maiores
olim in quo bullierit pip. terit. cast. aur. Accipiant quoque per hoc
aureaalex metridant. vel esdra. vel rubeam. Gargarizent ad ig
nem uel ad solem oximel quod fit ex stafi. pulegio. aug. pipere.
sapla. fem de sinapi. aximigia radic. caparis. medulla pa
nis coct in aqua cala capiti aponatur. Si ex uentositate pa
ciantur. similiter curandi. dieta sit cic. coct. et perr. coctus.
et uolatilia. Si sit dolor ex gravitate uel percussione incidatur
cefalica. Ita in maliarum peuum dolore ex percussione in
maxime est utile. Si sit excolligantia stomachi uomitus prouocetur.
sine possimus si ademus mundificemus stomachum cum oxi lara
tiuo. Si eo sit. uica vel o pigra scamoneata. Flaue moles
tante. Vngatur stomachus cum oleis calidis ut oleo laurino. purgentur
ante si oportet secunda tercio. Ex multitudine ciborum et potus
si caput doleat. et uomitus prouocetur. vinum aliquod olim calidum in aures e
infunded. Si ex uino. ex oxirodio. liniatur caput; De mania.

Mania ē infusio anterioris ptis cerebri cū priuatione ima
ginationis. dcā a mania .i. dementia. Melancolia uō est
infectio medie ptis cebri cū priuatione rationis. hee passiones nō
differunt in loco. Set mania principalr ledit imaginationē.
secundario rationē. Melancolia aūt pmo eqlit rōe s'ario imaginationē.
Fit utraq; passio ex cibis melicis ut carne bouina. leporina.
caulib; et lenticulis; et coctis se ipsā adurente. ut alijs et retinere ex
rupto fieri ex passionib; anime. ut timore tristicia. Ex retentione
sanguinis consueti fluere p uarices. uel emoroidas. sicut si ex rea
rupto spirante. t in ītrinō sanguine fcā sit generacio. ut si coplō
sinnnui [illegible]. ut. vel si coplo ē au melicus cerebri immutatio
sensus. ut nil mori uolunt nil uolunt. alij rident. Alij plangu
nt. Alij tacent alij loquuntur. Alij fuit alij se et alios perimunt.
Quidā putant se eē uasa facta de argilla et timent ne rūpantur.
Quidā fugiunt estimantes angelum mundi terre et fatiga
tos velle dimittere. Quidā putant se tenere mundum et ideo ma
nū in gre claudunt. Quidā extendunt alas ut cantet. ui
dentes gallum cantare. Alij putant se nō hre caput. Alij
in malā suspicionē cadunt. ut odiant amicos et eos in
rupent. Communia signa omnib; melicis timor et tristicia.
Pprium melicie de nigritate ipsius cebri et insicientem
ca. Contingit a ex principali uicio cebri. aut ex colligancia
stōi et ypocondriar. unde fumus ē ex cerebro. fit et angustias suas et
suspiciones malas. timorē. tristiciā. Alienacionē multā.
Que fit ex colligancia fit ex extremitā frequens sputum. ar
dorē. rugitū inflacionē. indigestionē. p cibū peius ē eis. allevi
atur cum uomitu et ructu. Que fit ex sanguine. fit cū risu.
et leticia. pulsus uelox et magnus dicta. c. nh. co
lor. r. uenelatte. ocli rubei pili multi ipetenac et nigri.

sang[ui]s co[n]suetus p[er] aliqu[a]m me[m]b[r]a fluere e[st] [con]strictus. Cu[m] (?) cre[sci]
t fit: cum clamore. ira motu. uigiliis siccitate corporis.
motu oc[u]lor[um]. citrino colore. [et] dieta p[ro]cessit cal[id]a [et] s[icca]. labores
[et] ieiunia. [et] dicitur h[ec] leonina. eo q[uod] audaces [et] fortes sunt ut
leones. Qui ex melancolia patiuntur h[ii] tristantur. timent. plorant
angustiantur. suspiciosi s[unt]. amant. sollicitudinem tacent in
monumentis. Si patiuntur ex sanguine minuantur. aut sacri
ficent. ieiunent. [con]tinuis inst[r]ua[n]t[ur] ..uris ... p[ro]ced[a]t.
Si q[ue]re [ca]p[u]t inn ... nata sit h[ec] passio. Si ex co[lera] detur eo
laguicum medicam[en]tum. Si u[er]o sit: iusto. detur yg[ie]ra scamo
neata. Et si ea ... [con]tentus sint. Dentur ei ea pillas murtello
ou[m] ... [ad]ministrabis. Deinde ducatur ad balneum. dulcis aque et
paruum. q[ue] ... nutrigat. p[ost]ea si opus fuit: rursus accipi
ant illud catarticum. Dieta sit f[rigida] [et] h[umida]. Carnes que degunt in
paludibus; pisces as[s]atiles. p[ti]sana. umbra. lactuca. cucu
meres uue uenales. abstineant acetosa et acutis h[er]bis. Et acer
uis; agrestibus: Vinum moderatum. moderate bibitum detur. Si
ex melancolia purgetur eo nigra cum sene. epithimi. lapid[is] lazuli. v[e]l
ualentiosius a[rmen]i[ac]i lapide. aureum [ʒ]. dentur cum aqua cal[id]a.
de[n]tur [et] p[ro]uocabunt uomitum. [et] sella[m]. Quod sine molestia p[ur]
gare uolumus; cum hoc lapide lauamus. v. [ue]l vi. [ʒ]. eius
quinquagesies [et] damus cum aqua ca[lida]. p[os]t[ea] iste dentur.
Si [con]temp[ser]it: accipe supradicta. R[ecipe] ygra [ʒ]. iii. epithi. aga
rici. lap[idis] armen[i] lauati. an[a] [ʒ]. ii. scam[onee] [ʒ]. ii. gariof[ilum] g[ra]na. xx. tem[per]entur
a[ut] cum p[ro]romelle. [ue]l cum succo citri. H[ec] aute[m] que [con]tra cibi
[con]ueniunt melicus cont[ra] auferenda e[st] inprimis suspicio falsa.
Adhibendo r[ati]onabilia [et] grata u[er]ba. sonu[m] diuersorum musi
corum instrumentorum. Vinum odoriferum datum. [et] sub
tilissimum datum animum letificat. Coit[us] ad t[em]p[u]s utantur

p somno p uocando. fricent[r] brachia. pedes manib[us] multi

er. Ungant[r] cap[ut] et mares cum oleo uiol[aceo]. uel madragorato.

lauatur cap[ut] cum lacte mulieris mox multo. Abstineant

acib[us] melicis. Oportet quoq[ue] sapient[er] remouere suspicione

malam ut fecit rufus in eo qui putabat fecit ei mitti

plumbeam ut sic tand[em] sentiret se cap[ut] h[abe]re s[ed] faciend[um] e[st] in re — sc[ilicet] in h[abe]re cap[ut]

aliquis; De frenesi

Frenesis e[st] ap[ostem]a. in anteriori parte cerebri. aut ex sanguine. aut ex co-

lera. Sequuntur eam febris et uigilie. alienaciones. fantasie diuise

in sompno. ingredo lingue. mutato colore cutis. in extremis. Si ex co-

lera rubea u[e]l ex sanguine. sequitur li apasi sit sanguineum.

risus. Si colerica. ira et iracundia fit ma[ior] in feb[re] causon. In aliis

acutis febrib[us]; quam precedunt inquietate. sompnia. frequen-

tes uigilie. spes magnus et spissus. uel tenuis et al. minuatur

domesticis. exiliunt. ex pannis et pariete floccos et festucas nitu

tur excipere. e[st] quoq[ue] sinonima apatas fr[enesis] — idiafraiemate

u[e]l misto u[e]l in matrice et dicitur fuelis n[on] ut] Iaceant in loco obs

curo et lecto no[n] cancellante. custodiantur. Causa plib; u[e]l ligentur. Capud

rasum de succo apii et aceto lauari iubemus. foueatur cap[ut]

decoctio diolsti mutio p[ro]uocetur cu[m] oleo uiol[aceo]. Cali dum pulmo.

u[e]l catullus siue pullus p[er] mediu[m] cissus. capiti alligetur. Fomen

tentur et lauentur pedes. de aqua mar te. malue. herbe

uiolarie. papaueris. cassilaginis. Emplastrum factum de scie

lactuce. portul[ace]. utriusq[ue] papaueris. et iusquiami. cu[m] lacte

muliebri u[e]l albume oui. aut oleo uioleo. fronti iponatur:

Si opus fuit adungatur api aliquantulu[m]. In initio quoq[ue]

manuum et pedu[m] fiat fricacio. et sanguisuge fronti imponatur — et si ut[ri]q[ue] p[ro]missa

[?]eb[?] duob; dieb[us] cotid[ie]. Decoctio detur cass[ie] f[istule]. mane uiol[arum] prunorum — [?]

iuiubarum. et tamar[indorum]. dieta sit tisana mica panis iaq[ue]

infusa p̃ima. damasc̄' sir° uiol'. fact° in aq̃ meloñ palestini
uel succo cucurbite distiñerit cū ordeo mundato assiªtur
uiol' coctis in aqua salmacina t oleo ⁊ melle. s̃pũti ilingue
asperitate. lauetur os cum muscillagine psillii. fiat cursº
aquarũ in domo. In pauimento ponant̃ fr̃odes mirte. salicis. uit̃.
Defoueat̃ cap̃ ē succo semp̃uiue. cucurbite frigiu. portulācum
oleo ros. t uiol'; De litargia.

Litargia ē nimis obliuio. capa. s. in memoriali cellula s̃cuius
hec sunt s̃febr acuta. sompnus multus. obliuio. uocati uix respõ
dent. supini iacent. uix aurpida quasi subiugaliũ. pulsus mag
nus. molt'. restuosus. hanelitus. tardus. ⁊ defes̃sus fit ex fle.
In d̃bu hĩt admixtione co. ⁊ tuc̃ mixta sunt accencia. ũ in nim
ũ uigilet. in grauí o p̃nuunt̃ sop̃õ. Sequentur q̃doq; cotidiane
nue. ⁊ nimiori cum tritto. In loco iaceat sopharum q; assit ptunita
lauent̃ pedes cū aqua ⁊ aceto ⁊ sale. t aceto squillico. t oleo sicionio.
fricent̃ pedes ⁊ coxe. Optalmie fiat de castoreo c̃to ⁊ pipere. ferule in
cense t licinnũ i aut̃ ca uetũ uetĩ. t luc̃ne extincte fum' narib' eoq
applicet̃. uentris offin; p̃cano' frequent̃ uocent̃ g̃uit q; corporis
prol'p̃mant̃ s̃pupis capis foueat̃ oleo laurino pulegino inubet. Cata
plã ad idē R. affodilli. sinap̃. pirẽt. an̄ ʒ. x vi. cast̃. cuf. ⁊ vii. tempe
rent̃ cū succo maiorane. Cat de castor. cinere hirĩou capillou d… em
patis cū aceto. Cat de sinapi cuf. tempatis cū succo rute. Dieta
prim dani. cocta i aqua ptisana i qua bullit y sopus nisi forte
ualida fuẽt febris. Quod si obliuio fuẽit diuturna; ʒ i. cast̃ data cū
calida p̃dest; ualet ⁊ media ⁊ anacẽu. data. oſt̃ ē driodo anacardi
um cū cala. De scotomia Scotomia ẽ tenebrositas occlou. fit
aut a cerebro aut ex colatiua adi. s̃cū fit a cerebro aut ē ad orat̃
corruptio. ⁊ alioy sensuū timt̃ auriū g̃uitas capis ⁊ fit ex m̃ta
tudine hu. i cerebro cū uentositate intestinou. t ui s̃ motū hu.

omnia antposita uidentur uolui. maxime si aquam fluentem res
pexerint. et in mentibus cursum tendunt. et in terram cadunt
quod plurimum fit. et incipiunt moueri. et sunt extollignatio ad re
cite cum abhominacione. cordis tremore. maxime loquuntur per
bum quasi ante. et si ad terram se inclinauerint. uertiginem pati
untur. que nunc greco. humanae l. iliaceis. l. ruchetis. Quod per saporem
et passiones animae distinguntur. contingit hec passio ex retentione
emarroidarum. uel sanguinis menstrui per nares fluere. tunc cum eo ad
prouocandum sanguinem fluxum per nares. Si sit ex repletione cefalica
uena est incidenda. et apoforisim. gargarismo utatur ex yera cum yerapi
gra p. uel electuario diadraganton. aurarium. pillulae aureae yere sancti pauli. uel
pillulae diacastoreo. minus dissolutae. per nares immittantur. sternu
tationes prouocentur. Abstineant omnino caulibus lentibus et similibus;
janiamenti pelamandi et bonis odoribus. aures nares. inunguntur
et labia et perfricanda. et ex sic purgant eum yera p. c. Caput le
niter ... de uino c. baccis lauri. et caput infusis induleare gras
tnee. absinthio. ipane sicco. hii n curati sunt cito. maniaci fi
it. et epilentici; De epilentsia

Epilentia est opilatio principalium uentriculorum cerebri. cum dimi
nutione motus. et sensus. Grece dicitur yeranosyon. i. sacra passio.
Dicitur i pedice. i. puerili morbo. quia pueris sepius accidit. Similiter
dicit paciente in balneo. in minutione. in furore. ubi fit. homini con
currit. in pueris in minutionem consuetus. In iunioribus; in mora
... unde ypocras. epilempsie duo sunt genera. maior. minor.
In maiori occupantur principales uentriculi cerebri ... ...
to non sentiunt pacientes. in maiore. Sepissime tremunt totius
corporis hii difficillime curantur. In minori occupantur princi
pales uentriculi. sed non ex toto. cum hii molestantur: et ipsi sen
tiuntur. et sola cura ... iuuentus tria sunt genera epilepsie.

et corrupto sensu quod a ne cadat

Fit ex cerebro ⁊ dicitur epilenpsia. Aut ex cola stōi. ⁊ dicitur
analempsia. Aut ex collica aliorum membrorum ⁊ dicitur catalempsi
a. Epilā que ē a cerebro: precedit tenebrositas oculorum. pigritia
capitis grauitas. lingua impeditur. ut: egone ⁊ spuma inuolunta
rie emittatur. fit ex spūlis hu. oppilantib: uentriculos ce
bri. ⁊ animal' spē auditus obturantib; ex flatulentis ⁊ melicis
hu. Si sit ex flā. corpus ē plenum crassum. album. Dieta sit
ut f. hu. Si ex co. m. corp' ē nigrum macilentum. Dieta sit s.
m. Intotum adminuēt sangi ē hic hu. Analempsia ex fu
mo melico l fleo ascendente a stō ad cerebrum. Signa s. ab
hominacio cordis tremor. punctura stōi grauantur a multo
cibo. Aliqñ nō cadunt. s; deficiunt. ⁊ debilitantur. Catalemp
sia fit ex fumo ... ascendente ad cerebrum.
Signa eadē sunt cum signis analenpsie. p[er]sentiunt ascensionem fu
turam. quia sentiunt fumum sursum ascendere amplius. Epilā
q fit in crescenti lune. humi. que in defectu siccā ht materiam.
Si sit in cerebro: purgetur ē yera. l rhod. l pillis ist'.
℞. aloes. scami. colquint. bdellii. elle. m. gumi ar. ana ʒ. i. cast. q̄.
s. formentur ē succo caulium agrestium. val; lap armi. datus s in ime
lia u septimus. purgentur ē elle obtalmico ⁊ clistib; fortiorib;
utantur. fiat gargarismus ex stafisagria. pireto. pipere. ... dieta
sit hu. De uolatilib' manducent gallinas. fasianos. ⁊ omēs
aues pret' eas que degunt in paludib;. Si in indignatione
pascuntur. ammisceantur pip. anis. De piscib; edant asprales. &
oīb; uitent a leguminib; acetosis salsis. dum stagnis. ab bal
neo. clamore. uenere. ⁊ iracundia abstineant. vin forte.
apui ⁊ yoma uitent. Si passio si ex stō: colica: pro accidit
uomitus cum oximele ⁊ rafano. Detur q̄ yerapigra scamoneata.
foueatur stōs cum oleo laurino. admixto mastice ⁊ ...

maislicon

analēpsia

fime

ponat

Si sit ieiunus post facta purgacione compleatur gargarisma
de sinapi et albi ... et similibus dissolutis in aceto et aceto. Valet tiriaca
et ipericum cum melle distemperatum per potum. collo suspensum vel ... Au
rum quoque in brachio suspensum prodest. Ova corvi comesta.
fel ursinum. testiculi ursini. acetum per se. bacca agrestis trita et
viscera galli testiculi iuvenum conferunt. In ammocione cum et in ari
non spuma est exigenda;

De apoplexia.

Apoplexia est opilatio iii ventriculorum cerebri cum mollificatione nervo
rum et ablatione totius corporis procedit autem hec passio his
qui nimium comedunt et nimium vinum bibunt et qui sepe lavant et co
lunt caput et qui sudant frequenter. Cuius duo sunt genera maior et mi
nor. Maior est opilatio omnium ventriculorum cerebri et ex toto. In hac non
sentiunt eger non moventur. hanelitus cum angustia sit et duricia et
quedam impossibilitate. hi subito occidunt. curari non possunt. In min
ore non ex toto opilatur ventriculi cerebri. Hi eque sentiunt et moventur et
anhelitus sine nimia angustia et duricia. Hi interdum usque ad diem v vel quinque;
nonnumquam in paralisim transit raro ex toto sanantur. ... Solvere apoplexiam
fortem est impossibilem. debilem non facile. Accidentia apoplexie fortem ... ex io
litio sine manifesta causa dolor et gravitas capitis. pigricia in
agendo. oblivio ... si fit autem ex sanguine ... rubor fa
ciei. si ex flegmate ... facie pallor. si ex melancolia ... facie ... pa
...; huius mali ablata Rx radices ... agitur ad ... abrotano
et melle. unguantur ... de felle taurino. fiat suppositorium ...
... castoreum ʒ ... trita cum melle ... obtalmie
fiat ... succus centauree ... castoreum
... sub lingua teneant ... pedes cum sale et ... [illegible]
... [illegible] ...
... [illegible] ... hec passio.
Rx aloes. bdellium. colloquintide. sarcocolla. opoponacum. scamonee. ... castoreum.

hic adhibitur ... de foliis

eius. an̄ xii. teratur cū succo porri. fiat unctio de unguentis τ oleis
calidis. ut agrogon. τ oleo laurino; De paralisi.

Paralisis ē lesio partis. nec differt ab apoplexia nisi in quantitate
τ in malicie. Apoplexia .n. totū corpus occupat. paralisis partem sicut unā
partem illius in media parte corporis. sic τ in manu tm̄. pede. oculo. lingua.
capite. τ aliis in aliis partibus; unde opilatio τ sensus t motus t utrius-
que priuatio in aliqua parte consequitur. Quando ē in origine neruo-
rum uel iuxta paralitica. Cū si fit in nervorum origine nō uiuu-
nt mbr̄ tm̄ mollicies sequitur. Siue fit propter uicium alicuius partis. eius
tm̄ fit paralisis. Et ideo in aliqua parte uicio nullo existente ū
ablone sensus t motus precedente egritudine in origine n-
eruorum illius partis t in transitu egritudo est. Nam opilatione
facta in principio neruorum t qua transeunt. obscuratoque a-
nimat aditus. uirtus sensibilis τ motiua. spiritu deficiente.
[illegible] pibent. uias; quomodo membri facies cū reliquo corpore mollicie pa-
tientibus opilatione in [illegible] capiti neruum membris faciei sani [illegible]
tibus si inferiora membra mollicie molestantur. τ immica nō icebiv ti
eta ē opilatio. continue membrum uulnus t percussio precedere incipit t
inimica. τ ideo [illegible] aliarum partium mollicies. Quandoque pa-
te inspiritualibus [illegible] nō bene purgato. sequitur [illegible]. lampi
propter opilationem neruorum sit paralisis sepe existit. τ melia. senibus;
τ ex precedente egritudine. raro ex sanguine τ iuuenibus in illa
precedente egritudine diuerse lesiones sequentur s membrorum
diuersitatem que ea occupantur egritudine. ut uocis τ lo-
cule amputatio urine egestionis inuoluntarie emissio. ē quandoque
membra torpentur t contrahuntur sine dolore. aliquando cū dolore.
Signum quia quasi formicas per membra ambulantes sentiunt sic in
terdum motus t sensus paulo e[x]tinctis iōe in neruorum origine. τ ideo ad in-
venda ē cura. Dicit Galenus. Cuidā sophiste. auferens nates τ ponens s dorsū

Pro paralesim ligwe. R. assa fetida. gm̄. [illegible]. castor.
ana. τ [illegible] [illegible] [illegible] sine mora. τ fac [illegible].
[illegible] teneat sub ligwa donec dissoluatur. τ [illegible] [illegible].

Margin notes (left): nerui; q; [illegible] plat q̄ in cabllis; s. fit passio
Margin note (right): ad digitos

in passionis erat principium. Si ex sanguine est passio fiat flebotomia in
brachio contrario parti. deinde loca passionis ventosentur. post ea
translactio diatrito. fricentur loca ad ignem vel in aere vel deca
lo. de axungia veteri saliti. medulla cervina. adipe asinino et gal
line cum centauree sucro mirtis. Si de flegmate vel melancolia purget
ur cum yera. vel yera pigra constantini. yeralogodion. et theodoricon diacminito nito
anacardinis grani. eius. et d. scamonea cum q. i. gummi arabici. Dentur
pillule que in apopleia scripsimus. Detur et in in unsum cataputici co
clearum cum mulsa. Ex piperis coconidii. hiri. ana. ʒ. ii. colloquintide
gollele ʒ. iii. eius ʒ. i. c. s. c. s. Et in mediis diebus purgationis
sumant oxopimel. tiriaca vel mitridatum. adianum. et prosunt et quandoque
vomitus. Clisterizentur purgetur caput cum obtalmico vel pillulis de
acastorio. vel h. gargarismo. Et puretri. eius. stafisagrie ad aeris olei
lauri. ana. ʒ. i. sinapi. iiii. squille assate. tapsie. baccarum lauri. ellebori.
ana. ʒ. v. castorei. ana. ʒ. iiii. sinapi et eciam. c. s. Si loqui non possit. exim
de ore proprie sinapi. aceto. et ysopo. Ungatur lingua cum oxi
mi. cadmirta et assa fetida teneant os apertum ut humor
decurrat. De spasmo.

Spasmus est decurrat contractio nervorum vel extensio. Serpe
ns in collo vel nuca existentium. Fiunt ex plenitudine
et inanitione. Repleti enim in se lati extenduntur, sed longitudinem
contrahuntur. ut saccus de tono replenis. in inanicione. Si evacuan ad sanitatem passionis
tur corrugantur et contrahuntur. ut pargamenum ad solem vel
ad ignem positum. Signa spasmi sunt contractio membrorum. dolor egre
nur moveri cervice et cetera membra. cum difficultate transg
luttit. et spuit quandoque os aperire non potest. Si sit spasmus ex inani
vigiliis. ieiuniis. angustia. tristicia. fluxu sanguinis. copia
ventris et urine. vel febribus acutis. ex inanitione. Si quod peri
culosius cum superveniunt febris. Si fiat ex ocioso. multitudine

castoreum sublingua teneant lauri ē [illegible]

comedente vel ex siccitate vel ex vulnere non bene curato et cauterio
non bene sanato, vel ex repletione. Quandoque autem prius contrahuntur digiti
pro stomaco et digitos extendere. Quandoque ad posteriora retrahuntur
et digitos impugnare, adduce id dicere ex parte stomaci. Si vero caput tenere
recte non possunt nec elevare, dicuntur tetanici. Aperitur venter
eius cum medicaminibus leptonticis aperitivis. Si sit ex sanguinis
habundancia, utilis est flebotomia de vena mediana. Si ex aliis humoribus,
dentur yera pigra vel yera logodion vel diacodion. Clisteria dentur. Ungantur de oleis
calidis et siccis. Sacellentur ex sale calido vel farina tritici vel furfure.
Accipiant pulverem castorei cum mellicrato et ipsi sint iuxta
ignem copiosum. Jaceant. In estiuum. Si sit ex inanitione, iaceant
in aqua tepida et dulci. Foveamus caput ex lacte ovium vel saltem
vel mulieris mixto multo. Lavemus caput cum aqua in qua coc-
ta sunt malva, viole et rose. Nutriantur cibis cum digestibili-
bus; aque potius utantur potius quam cibis. Et si os aperire non
possunt, ingeniose aperientes potum ministremus, vel cannu-
lam longum aponentes. De dolore oculorum.

Dolor oculorum quandoque fit ab exterioribus, ut a fumo et pulvere. Quandoque
fit ab interioribus, ut ex humoribus a capite descendentibus. Si a sanguine,
fit in eis frontis gravamen, lacrime et multe, oculi rubent, tu-
ment cum nimia gravitate. Si ex frigidis humoribus, fit gravamen
magis in nocte cum lacrimarum multitudine et lippitudine
et tenebrositate oculorum. Sed igitur corpus sit plectoricum et dolor
sit ex sanguine, cefalica vena utriusque brachii est incidenda.
Si etas vel vires prohibuerint, si vero non, utimur scarificatione circa collum
et spatulas. Si sit ex aliis humoribus et corpus sit pletoricum, purgetur medicami-
nibus congruis, qualia sepe prescripsimus. Facta purgatione, redeundum est
ad localia adiutoria quibus utebamur a principio. Si corpus non est ple-
ctoricum, si quidem ex calidis sit humoribus, in principio utendum est confortativis oculorum.

alius oculorum quidem qui a cebro … oculi … pulv … ex abiicere defluere … nimium oppilare … calido … ex a fumositate … cum … in … accedit … vino … ex arsine … ex … sinthia sit … addat lapis lazuli … ex … diaolibani diaaltee …
… si ista … dein cum … fumigatur vel fomentatur de herbis … capiti … betonica
… bene … calefiat … item fiat tale collirium: succi betonice, feniculi, rute, bene misceantur
et melle despumato et colato, et in vino puro ponatur et pena in oculum. Item succus predictarum herbarum … commiscetur
… cum … cinamomi … et in vino ponatur in oculum. Item … succi predictarum herbarum et pulveris … lac mulieris
… sarcocolle … mei … balsami si habeatur … et fel … alias de rapina
… ad … succorum … in nocte ponatur
… de predictis herbis salvia et … cum vino et melle et bibat mane … sepe …
… predictis … eius …
… alias …
… a …

·l·

climacte
In oculeo: dissoluerab;. In augmento i statu: mediocrib;. Inte conferraina
i dissoluentia. lauent oculi cu aqua cala ut bullierint. rose succ cuma
ru rubi. l portul. l menthe cum oleo roso ul spillium infusum i aqua
ro. supponant oclis. Aliud ualens occulis ad obtalmia ustones. ad rindisi
canda putredine uulnis. Rx cadmie antonii usti. rosi an ʒ xx iii. cu
se. ce. an. ʒ uii. opii ʒ vi. aque pl'a. s. Aliud ualens nimio dol pustulis.
puteud. i uulnib' oclis tenaf ereuntib;. i omne passione occulorum ad e
and' difficillime sanat. Rx rose cuse an ʒ v. iii. cadmie uste. i lote. ʒ
xxi. gummi ʒ xxxvi ce. ʒ viii. mirre. ʒ vi. opii antimonii. an.
ʒ. iii. i ari. spic. an ʒ. iii. aque pl'a. s. Rx sarcole mirre. batture
eris an ʒ i. cuse. ʒ ii. h subtilissimu trita cu albumine distempata
palpebris ablu. nuisant l pinriguiosis oclis imponatur: capla fa
ctum solibano. i mastice. cu uino i albumine fronti inducantur.
i tpoib;. foménténtur occli cum aqua ubi coctu sit mellilotum ul
fenugreu. Cottum munit omni fugiant. fumum. puluere. aerem splendid.
clamorem. Si dolor sit maius: fomententur. de opio. i cortice papauis.
qd faciunus ad uitand' pictin. grauius n. i postremu ledit. Interd'
sanguis multitudo descend' ad ocl'm percussione. l apstenate uel in
cisura continete. calis qo sanguis columbe apte subalis: in
iectatur oclis. l aqua fenugr. ca munda cum cumino mirta i
calta. oclis aposita ual;. Val; i lana succida olo ro. infusa. In in
uittatione lacrimarum utendu e pill. aur. ad ponem i
pill dexerap. Detur dia olibanum ad mansione. l aurea.
fiat catapla supdictu solibano. i mastice; **De defectu uisus.**

Defectus uisus interd' principali uicio occlorum 1; nuc contingit 8
fect uis. Interd' ex fumo ascedete asto. i tunc interpolat
i utroq; plurimu fit ocl's. equalis est i iusto sentitur incae
sio arbor. i pictura. i cib bene digestis melius se ht eg. ex indi
gone u magis molestatur. Si q sit asto. detur gera p. cib leui

Ad cenat acc. portulaca axungia porcina argent uiuu.
i pista diutissime

et subal et in omnibus assidue procedit. Si sit ex principali uicio oculo
rum et cerebri incidatur uena cefalica. Sanguisuge imponantur
timporibus. Detur yere ad mundificationem cerebri. Fel cuiuslibet
animalis et rapistri uiuentis cum melle cocto et colato in uitro oculis impo
natur. Feniculi quod omnium acuit ual. ¶ Contra granum collirium 8
hectas. Recipe cadmie uste lote. et tucie ℥ viii. cerusse ℥ viii. cerusse
et aloes ℥ vi. draganti ℥ vi. opii ℥ ii. aque pluvialis s. s. usus eius sit cum albu
mine oui. curat asperitatem calidam occulorum cum nimio dolore facta.
Collirium purgatum. cicatrizans. sanans. et reumam prohibens. dolorem mitiga
ens. Recipe sarcocolle ℥ i. glaucii. draganti. et mirre ℥ i. aque pluvialis s.
¶ Aliud ualde aperitivum. Recipe squame ferri lote ℥ xx. cerusse lote. pl
umbi usti ana ℥ xx. cerusse lote. ana amidi ana ℥ xl. aque pluvialis s.
que lauda sicut lauantur donec quiescat spissitudo et nebu
la in aqua non appareat. deinde siccentur. siccata terantur. ad
pruriginosos occulos. Testa oui usta puluerizata cum caplia
mirra cum ro. oculis imponatur. Aliud ualet ad obtalmiam. uul
nera. uisiones. et ad mundificandum pruriginem. Recipe cadmie. Recipe cadi
mie. antimonii usti ros. ana ℥ xviii. cerusse. et ana ℥ ii. opii ℥ vi.
aque pluvialis s. s. ¶ Aliud ualens nimio dolori. pustulis. pannorum. ul
ceribus oculis sanat et omnibus omnes passiones oculorum sanat. Recipe ros.
cerusse. ana ℥ viii. cadmie uste lote. ℥ xvi. gummi. ℥ xxvi. ce ℥
viii. mirre vi. opii antimonii ana ℥ iiii. lapis spice. ana ℥ iiii.
aque pluvialis s. ¶ Aliud. Recipe sarcocolle mirre. batture eris ana.
℥ i. cerusse ℥ ii. subtilissime trita cum albumine oui et me
lle distemperata palpebris ablutam cuius inuisatis et pruri
ginosis oculis imponatur. ¶ Aliud ad carnem superfluam minuendam.
subtilissimus puluis boli. tucie. hoc modo cum apanno ne ledantur oculis
palpebris imponatur. Subalbi panni si oculorum cum succo papaueris
ru. uel aponie. cerusse muriani et melle curentur. Sigillus

sit pannus [illegible] et ponatur in oculis. item recipe in
iris. pix liquida mirra. sal amoniac. camfora [illegible]
unguentum [illegible] scabiem curat. subtile est [illegible]. calamintum. sal petreum.
recipe [illegible] sal amoniac. ponatur super pannum. Si aliquid cadit
in oculum lavetur cum mulsa et aqua vel lacte. Si oculi egra di
cunt purgetur. ponatur ventose in collo oculique ligentur cum
aqua [illegible] stringentur. Collirium valens obscuritati oculorum
et lacrimis. Recipe antimonium [illegible] in die [illegible] sal gemme
[illegible] costi camphore [illegible] [illegible] antimonium temperetur
cum aqua [illegible] tribus diebus aliorum aut pulvis misceatur et pone
desiccetur. Collirium valens ad lacrimas oculorum et oculos san
guineos. Recipe add' feniculi [illegible] reparantur cum basilicon. et
in vino albo et puro stent per diem. deinde colentur et recipi
antur radices. [illegible] aque ro. misceatur cum illo vino albo et
[illegible] inter manus cum illo liquore, donec liquefiat [illegible]
[illegible] aloes [illegible] [illegible] et pulvis [illegible]
hec species subtilissime [illegible] cinamomum [illegible] galanga
sandali albi. ros. [illegible] misceatur. [illegible]
[illegible] et tuthia pura in aqua ros [illegible]
[illegible] pulvis iste cum illo liquore [illegible]
[illegible] dies ad solem stent ad sepe misceantur. deinde colentur liquor
ille [illegible] reponatur species [illegible] stent ad
solem et sepe misceantur [illegible] opus fuerit super oculos ipone

Aurium dolor fit ex causa [illegible] De dolore aurium.
Aut vel apostemate vel ex solo [illegible] Si sit ex [illegible]
distemperantia ardor rubor. calor circumdant auricula
calida [illegible] [illegible] Si sit ex frigiditate nec rubor adest [illegible]
[illegible] actualis calida [illegible] dieta precessit [illegible] ventus quoque [illegible]
lavacrum [illegible] ex siccitate sola [illegible] Aurium dolor si non

obturetur. Capa auriu a c calida: fit cu nimio dolore. pulsi
one. grauitate capitis & frontis. & faciei rubore & cu febre. Cau
e frigida: fit cu dolore. no multo grauitate atq; extenu
e sine pulsatione. Extrinsecus solo fit aut ab exterioribus sicut
expcussione. aut ab interioribus sic aperte pcedente supfluit uulnus
fit q dolor auricularu ex aqua intus recepta. t aliquo uermise
cis accedente t cadente u e lapis granum frumenti fit exterioribus.
Vulnus fit p expressione apatis. cuius signum e sanies exeus
ppendemus ex dolore pcedente capitis lesione & capitis infirm
tate qd intus. nichil ne moueatur. Si uero aliquid de
cidit. ut caro supflua aut uerruca aut sorex de supfluit
bus. t forte in paruulo uidentur si auricula apponatur.
Vermes expiteridis sunt hu. quorum signum pruriginem & ruum
sentitur motu & reuenit foras aliquid. Si igitur fit e cali. olm
ro. cu lacte gt. t cum succo cucurbite. uel strign. t coria
dri ut oui albugine. t aceto auribus infundatur oleu ro.
cum oleo uiol magnifice iuuat. Si a e frigida. camomillini.
uel oleum laurinum iuuant uel rutaceum. & talia olea calida
stillata auribus infundantur. Porri quoq; uel cimini tritum.
t cepa marina. uel ruta. in oleo qd sit calefactum iuuant eo
quantum illud oleum auribus instilletur: ualet succus porri in
stillatus. & succus cepe mixtus cum melle. Si apa sit calida
inuiciend e oleum ro. & talia olea frigida & adiungendum e opium.
Si dolor sit intolerabilis danda e ei dieta f. extrinsecus iungat
aures de adipe ansino & gallinaceo. & medulla ciruina. Ex fri
a apate iniciend s olea cali & extrinsecus de dialtea t bur
ro. t i aperas fiant de spongiis in aqua cali infus. & fiant ex
pssion. Si ex pcussione. cataplectur de pane in aqua. infuso uino
cum melle tepido. Butarum recens mixtum cum melle

tepido. uel adeps asininus. Aŭ gallinace dissolutus adiecto lac
te. m. aurib; instilletur. Sanie defluente colluantur aures
cum mulsa tepida & tergantur lana molli. instilletur
cera mixta cum melle l' ce. aloe. resoluta cū sapa uel olib
resolut' cū aqua. l' sal cū lacte m. Nitrum quoq; mirra. Alu
m. mel fel bouinum omnu. castoi. costu. cū aceto mixta siu
quedā siue omnia & cū licinio inposita: psunt. Valet
& tiveisciandrorum & crocodeli. n. mulsa c' rosac' & melle dis
temprata. quod si mult' fluxit sanguis. l' alijs lnios erau
rib; mudificetur c' succo porri & aceto. valet & acetum iq
cocta fuit galla. l' cancer maligniat. Si ex aqua sit passio:
ualet pip cū oleo tritu. eufor. tarax. rilocasl. allium cepe. opo
b' & rola calida. Si aliq cecidit ut faba: inuoluend' ē ligni
aliqd' cū lana & tinguend' in tetebentia & ponat. & si mie
po; uenis pirocet' stimmutatio. Si sit i euro supflua: nitrum
coctu in aceto & cardamom. & pulueris draggi. staf. pipis elli
po; v mes necant succ' rad' capparis. l' cucumis agsti. aut
foliorum psici. l' absinth' potic' cū aceto istillat'. prassium quo
q; l' centaurea. l' ellis alb; in uino coctus. succ' istillatus plus
omib; occidit; de defectu auditus.

Defic audit' sepe ex uitio cerebri. & tūc null' signu i aurib; apparet
& oppilatib' neruu ptacitis & ex uento sitate i clusa. un tinnit
aures. m' ūdificet' uh; cerebrū c' thod. yeral. blanca stimuta
toib; i necationib' p nares. i gargarizantib; sepe scriptis sic
ex stoi uicio q nq; ↄtingit h passio. mundificand' ē stom cū
uomitu yerap. Olea aurib; istillent' u nusceat. olm laur.
yrin. anetin & pulegium. nardu. Coquat' quoq; hbe ca
le & spes cum oleis istis. & instillet'. ut ē ruta. allis. al. costum
pip nitrum. castor. mirra & euſfor. Deficit uitio & auditus

Ad tinnitum auris fumiges auris hoc m° summitates arthem. absinthii & marrubii
albi folia lauri h° oia t. v. pastis i uenum coq'r i uino toto i u ē l t iii. pres
sit uini & relic' olei. i fide stuppa l lana l' bombace. exprime liqre i de & appona
stuppas lana l bōbax ad aure. i ut iaceat sup aure patiente. & sepi apponat.
It olm lauri duas l iii guttas de fine i dain l iui. i stillet i aure. c decoctio
succi minue ad q'sūptione sucei l fe. In aliis pirot' i mastice suas ad depend
ita

g' i somnite & uicote
uita. Acet succ iuen
te. porrū & rute.
cepar. allij. & i suc
cedere. aū. & appo
oleū nardinū, ...
lin. mastice pulegiu
nu. Cuale cupo bi
agrestis dom commisc
ante. p ace cepar m
gra & ca ocruat
Ad ignē pone &
liqre pocm sau
lem & paulatim ...
es excecatu cepa
undis i fude ...
pamone ill...
exti decoct ...
p lecheu ex ...
cola. & sic tepid
aurib; istilla.

exasperate in innato pustulis. sordibus. carnibus superflua. aqua. lapidibus
ligni alio extrinsecus cadente. quorum omnium curas in antedictis assig
Sinavimus. **De fluxu sanguinis.**

Sanguis effluit a naribus interdum non in creticis diebus accidit
et tunc non est vitandus. Interdum in criticis. ut ex plenitudine
sanguinis. aut ex acumine eius. Nunquam sit vicio epatis vel splenis. plenitu
dine precessit multa dieta et superfluarum plenitudo. Si autem
sanguis incipit bullire et exacuitur. Si sit ab epate a dextra fluit
sanguis a dextra nare. si a splene a sinistra. Si igitur a plenitudine.
minuamus venam cefalicam. Si ex acumine detur dia. f. iulep. vel lac
tuca. malva. atriplex. caveant a salsamentis et acrumonibus.
panni infusis in aqua frigida. vel in muscillagine psillii. fronti et
genitalibus applicentur. facies aqua frigida aspergatur. Quod si hec parum profuerint
succurrendum est stipticis. ponatur in fronte creta cum aceto distemperata
vel cataplasma de sandalis. ros. et similibus calida. pili leporis usti et stercus ustum
asininum ustum. et cinnamomum combustum et testa ovi intensa. sunt stiptica.
sunt et ... sanguinis fluxum ex naribus stringit. sui pulvis cum
bumbace. sive cum licinio naribus imponatur. **De coriza**

Coriza est oppilatio narium. que fit a calore ... ut ...
asperitate et calore in naribus quasi sunt ignis. a ex ... et aparent
... sit vel passio cum gravedine. et constrictione narium odoratu
difficili. sternutatione assidua. et emissio eius humoris per nares ...
egreditur. cum vero augmentatur humor inspissatur et est signum decoctionis.
Si vero sit ex calore cum frigidis medicaminibus. ungantur nares de oleo ro.
vel aqua ro. mirra. balaustia. et camomilla. Si sit ex frigore. addendum
de eodem oleo aloe. storax. et ladanum. ungamus caput oleis calidis. ut ruta
ceo. lavetur. lavantur pedes. et ... cum aqua ubi cocta sit palea
eadem pulegium. et cinus. Supinum est iacentem. interdum procedit et
mitacione. Nares. et palatum de aurea liniant. D'

Fetor narium fit ab humorib; l' apata nariũ **D' fetore nari**
terne. polipo simili. que om̄ia sensui palã occurrunt. **um.**
Quandoq; fit uitio fetidorũ humor ·a capite descendentiũ · i tunc mel l' uiridis i narib'
q' si sit · a capite. cũ rhod. l' yerap. l' yeralog' mundificato. inũ
gimus nares cũ oleo r. l' uiroleo. Si uulnia sunt l' apata. flebotomam'
uenã cefalicã. aut scarificam' circa collum · i scapulas. Vngim'
aure dolor r. l' uiol. l' ungo l' succo yiraloe g' ad polipũ. i ad alta fi
stula i narib; ual; incisio. q' si sine precunt' incisione. immatur
puluis desiccatiuus ut ẽ puluis aliq nuius gallarũ cõdi si mirre.
aloe. nigelle. coloquid. nepite. ceris. ista. ut ceoli. Ꞇ Simarcari
equali põdere dealanito calcucecaumenõ · i misce calento
h oĩa tritus · i cum uino misceamus · i tadiu mouem' don
inspissatũ' mell' redigant'. · mittant' molla · i ita cooperiant'
· i in furno mittatur. · i tadiu bulliat donec in carbones illos
· i tem'. · i sic sup dixim' faciam' · i sic tercio. p' carbones illos
puluerizam' ualet puluis iste. ad polip' ad omẽm fistulam
carnẽ in genitalib; natã; **D' fetore oris.**

Oris fetor fit ex putredine gingiuarũ l' dẽtiũ l' ex p
utredine flatus habundans in stõ. Si digiti igiginis
positi feteẽt. ẽ uicio gingiuarũ l' dẽnũ. alr' putor ex
it ex uitio stõi. Si ẽ ex gingiuis lauetur os cũ aceto ũ
coquat' mirta · i balaustia. lauetur q'. cũ uino odorife
ro curent' gingiue ut in sequẽti dicem' capitulo.
in aducer' i origanũ spillũ. Si u' sit ex stõ. · mũdifica
dus ẽ cũ yerap. pill' aurũ. i nomitu pille reddentes
os odoriferũ. ℞ rose. sandal. an ʒ. xxiii. lo. al. gariofer.
mac. mic. uj. cinamomu an ʒ. y. cubebe. cardamomi.
gal. muscate. spice. an ʒ y. camphe ʒ i. temperetur pu
luis cũ aqua ro. · i uino odorifero · i cũ aqua ũ bullit

Ad dẽtes accipiat' alam cõbust' i fumo ẽ ẽ pellicie fricet' dẽtes ·
sẽ ẽ melle · i moll' lana fricẽt' dẽtes

anisi. Abstineant apicib; ⁊ grossis carnib; ⁊ aborib; indig
estibilibus ; **De pustul' que fiunt in ore.**

Pustule in ore fiunt ex corruptis hu. aliis de fluentib;.
Nascuntur aut in labiis. gingiuis. palato. atq; lingua. Si
sint rubee cum dolore ⁊ ardore cali designant hu. Si in
fi. Si ing'e loco timdu e ne corrodat' hpere ex ... mio
supueniente. In pncipio stoma uel catartico purget' corp'.
liniant' loca de diamoron. t' de aqua ubi fuit coct' soltrii.
sumac. mirta. balaustia uel de succo amaru. rubi. solat'
coriandri os lauetur e aceto. puluis ualens in h' passione
corporib; delicatis sposit' pustulis ⁊ deinde os lauet' e aqua
ro. t' de succo malig. ℞ amigdi. ʒ. vi. cardamomi. cam
phe. ʒ. ʒ. s. spodii menrte ℈. an. ʒ iii. Calt. ℞ lentis mu
date. boli. an ʒ iiii. spodii ros sols. porcul'. borraginis. an ʒ
iiii. coriandri menrte. sand'. an ʒ iii. ℈. bal. iuri ar
noglose. an ʒ i. Calt. liau e aq ro. dist' epatii in ore teneat'.
labia scissa melle sunt ungenda. sup pustulis lingue suc' solat'
t' plantag' ⁊ ... teneat' sublinga. lauet'. os ubi cocta sit m
... rosa. Si sint uulnera i' fac' lentas. oleu ro. ce. ⁊ ou' alb
ugo mixta supponatur. **De dentium. De dolore dentium.**

Dentium dolor fit hu. descentib' a capite t' ex sto ascendi
b; t' ex acuitas hu. gingiuaru aut ex paruitate cibi. Si sit
grauitas in cape. ⁊ rubor ⁊ calor in facie sanguis. ⁊ co. signifi
cant' ascente a capite. capie grauato. stā. t' melia. de clara'
max' si facies sit inflata. ⁊ dolor n adeo magnus ⁊ si f. ledit'
⁊ calida iuuant. Calor ⁊ fumus ascendes a sto e ... . mari.
sig' morbu e ex calis stoi. fri hu. stoi significantur p dol'
eius. ⁊ acida ructuacione. acuta hu. gingiuaru oste
dit' p minnos dol' ⁊ pulsu. puitas cibi ex gigiuar' siccitate

intestin. i exclusio dolore ꝛ illi. putredinib; pforant dentes.
ꝛ corrumpunt gingiue. dentiu pforatio cu dol no modico: uermes
sigt. Cal uel dentiu. aut motus eoz. aut ex corrosione gingiuar. [illegible]
Si dol ex calid fit hu. capitis. cephalica incidat si nig x.
ꝛ etas pmiserit. si u no: scarificent sublīgua. purgēt
cu cass. f. ꝛ filiis: Si sit ex frigiditate capitis: purgent cu blica
ꝛ similib;. Scarpha fcin de olibano. masticē. ꝛ bolo. cu albu
mine oui. [t vino] i ui molli alutā induet. tpib; supponat. ꝛ gigā
menta dentiu. t aurea ad mansione accipiant. Dolt fco
ex uicio stoi: mundificet stoi cu pill aureis. miro fca pur
gatione: capit. t stoi. reddenda e ad localia adiutoria. Si
g sit [dolor] ex cal lauetur cu mirra in aceto cocta. t succo frigidu
uel sal. t pul. pforato: liniant loca dolentia e tyriaca. ꝛ gigā
menta dentiu t aurea. Sacell de sale calo ex. calin. aponatur
uin alb u ruta uel radix mandragore. fuit cocta aut in hore calin
oleu diu teneat. u dens dolet. ℞ x. mastic. smasticet. pul
uis augani cu uino. uel puluis staf. ellm. piretri. ꝛ isopi
sup aspgantur. aut tepatus e melle. t aceto supponatur: Sal
nitrum cu melle. t pul. uel calamito eod modo ualet. Sil
bacce lauri sacellent. ꝛ alius dem el io ꝛ ipaiuco. Adorig dos
dentes. pastill in foramine dentis mittatur: qui ℞ opii. mirre. c.
an ʒ ii. ʒ. tyriace ʒ. s. pipis albi. galbani. an ʒ ii. sape. a s. Sal
le puluis cu liciol debent distepatus. ꝛ piretru ꝛ meu cu
melle tepata ualent. ad dentes pforatos ꝛ corrosos. Sulphi
cu galb. cu pipe t cu opio. uel solu galb. uel opii. mittantur
in foramine dentis. Puluis ad dentiu corrosis. ℞ cornu
ceruis. usti. t i. mast. squinanti. an ʒ ii. pipis ʒ. i. costi. folii. an.
ʒ iiii. Alius pulis. ℞ thim. caug. sanne. gic. cinii an ʒ i. la sateue sanne
uetur os cu multa cala. t de uino ꝛ aceto u bullierit leuistieu.

Ad uermes. Impleantur foramina dentium cera. uel pipere. & puluere
de sete temperato cum pice. & si ubi sequitur [illegible] mundi & inuoluatur
& ponatur super ferrum calidum. & fumus ore recipiatur ex [illegible] est
ad motionem dentium. acetum in quo cocta est galla gargarizetur
[illegible] & sumac. balaustia. cortex mali granati. alumen. sal.
omnia puluerizata dentibus conferunt. Ad id uero ut nulla in
dolore dentium sentiatur & dentes moueantur. tunc cum forcipe euellantur.
Quod si non ferro uis eradicare: fiat oleum de cera & in mittatur [illegible]
[illegible] imponatur dentibus. Ad idem [illegible] cum pyrethro temperata cum
sale & aceto. id facit. Similiter farina tritici cum lacte titimalli temperata.
Caueant tamen ne tangantur dentes alii. Quod si dentes stupeant porta
cum [illegible]: portul. caseum. cepas. allium. Sanguine nimium de gingiuis
fluente: tollatur sanguis cum scarpella scarpellando de scapulis. pro
corrosione gingiuarum. superponatur puluis cancri usti. [illegible] sanguis

[illegible]. de corrosione gingiuarum

de [illegible] apostol. & [illegible] solum fiunt [illegible]. Ad [illegible] ad [illegible]
dol. dentium ex frigore in bene olei [illegible] fiat [illegible] confectam
[illegible]. myrre. [illegible] sepe. [illegible]. Si mane fricentur dentes cum pan
no lineo: & [illegible] [illegible] [illegible] uino [illegible]. Ad
pregib; mobilib; [illegible] piper. [illegible] piret. [illegible] [illegible]
[illegible]. [illegible] sicce. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ligni aloe. amomi. [illegible] cinamomi. [illegible]. **De uuula.**

Uuula ex hu. habundantia in faucib; laxatur. Inflatur enim quandoque ex san
guine & tunc rubet. tumet. calor sequitur & plenitudo uenarum
& pleno pulsu. Aliquando tumet ex fleu. tunc dolor est paruus sine ar
dore [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ex eo. & tunc ardor
[illegible] est [illegible] [illegible]. Si [illegible] procurantur ex sanguine [illegible]
minuatur [illegible] [illegible]. Si de eo purgetur cum [illegible] pru
nis. cass. fis. tamarind. & similib;. Si ex flegmate purgetur cum blanca.
& theod. gargarizetur acetum. in quo bulliant ros. galle. balaust. cortex

malig. t humac. linatur uulua c pulue arida. dactilos q iam
eas coctas in uulla pretei gargarizat. Valet -i pulius pir er piperis
zz in mirte. sal amoniaci. uitri apponitur uuule. Si pars ex tie
linatur de aureas nitrigidam. Quod si uulua liuida liuida e ifert
-i grossa supra. au subtilis. a coquatur cu auro. a e suma diligentia
incidatur. tn no a radicib; -i procedere u purgone. post incisionem a
fiat gargarismus ex aceto frio seu pusca; **De squinantia.**

Squinantia e gutturis pfocatio q fit ex sanguine aut ex co ra ex
flee. Synancia uero fere nunqua si fit ex sanguine. rubea erit
facies. uene plene. tumor calidus -i rubeus. s. sapor dulcis. puls ple
nus. Si ex co: dolor e acutus calor forti. c magna angustia. sapor
amarus. Si ex flee: omnia signa sunt remissiora. Sunt u. iii. spes sq
nantie. Prima spes e. que tota latet. igitur nec extat i
cutice e rubore. -i tumore. hanc u dic ypocras in pronosticis. dolore
acutissimo existente -i spu orthomie: suffocat in primo
die s. t tercio. t iiii. Secunda fit ex i ir -i extra existente. hanc hab;
hanelitus minus angustia -i tumor in collo. t ingula appar;. Tercia
spes fit de in extoto collecta extrinsec. q nec dolor in
minui. nec hanc flatu angustiosu. Insquinantia si ex sanguine
fiat: utilis e flia uene cephi. i principio. -i si pangustia flia n
pacumitur. -educatur sanguis paulati. trib t iiii. incib deinde
facto itualo unius diei. au ipso die eod si nulla ca ipediat:
sub lingua uena icidere uena n dubitamus. Si co stipentur: decoq patientes
uentris humectetur c decoctione mirabolanoru. uiol. casi f. -i ta
marindi. Clisterizentur c decoctione prunoru camomi. sas mal
ue. uiol. mercurial. admixto oleo p purgatione. localibus
sic utamur auxiliis. In principio passionis repsilina sit minus
frigida. De in circa statu diaforetica mag in doc. Gar
garizent q diamoron. au linantur fauces -i loca dolentia

grea aqua ul leves. sumac galle balaust. ros. sit cocte. gargarizent. huius ad uenarum exprimit. dieta itt tepa rib. cibus pauc. i cpu potius uideat ee potus ut amid. sdi t c lacte amigd. si ista sit incausa. primo pgamus c sta go gis. deinde gargarizent sine mane. inq cocte sit rose lende. idactal. piretrum. ificeus sicce. addit tribus coclear mell. sal. Rx liquir. ℥ iii. piretri. squinant. riliocastie an ℥ iij. temg nure. haui oiu pulius c melle distepatis gargarizent i aq. inq diu fuit cocta folia salue. ydroleon. au lac c melle. aut dia moro. adhibeant seu mirta gargarizent. seu erhi c penna fauces inungantur. i acello. sur tirreos. inaq ulo calo cocta. aut uesica oleo calo pleno aponamus. cataplasm gutur. scapla. apect. de caricis elixis iaqua. i iscinne papi ueris agsitis farina odi i fenugrec. elutizant ceaq. i oleo. ua le. innre i iactur. una passum. ycoas assac. s. lini cocta c uino passo t melle cocta. ii electu dann asalsam. tal ia crimuib. abstineant;

De uoce

Vox e actio uocaliu instrumentorum. quinq; leon. principalis uocis sunt instrumentorum. quinq; uicio debil u iapolia i epilia. Si ua pri me pas nuche. Si oplet principia nuor. agunt uenianu. aut infrigdet caput nucha. nitu eremato nogledit. biliat q. erpotida recent. erela. noce. cardina fidi feruat a si er cal fiat. frigidiua dentur. si er fricat. de tur calia. si er hu. sicca. si er sic. hu. si uicio capitis. cois diligentia capitis e adhibenda. q ad ysseum tondeat. cu oine reuma. desiccet. ungend e olis calis. cu oleo lauru. muscello. nisi febres assiut. cr. r. rodono cap ifundat. hieme. calo estate. frio. Si uicui fuit innuche principio. calo appone mouentur. u assa fenda. pretui. inalapta. au galb ai amomac.

Cũ aplicō. siue arrogō. Cerũ ẽ notand' raucā fieri uocẽ Ex hũi
tate sanguinea. q. ost' rubea ⁊ plenitudo i facie. ⁊ q̄ p plogũ tep'
nõ ẽ fcā minutio Ex flica hũitate Si cognosci' p multas excre
aciones flaticas max' si uelit' loqui diutius Ẽ i sit ex sanguie
minuat' de uena ceph. s' tenoiẽ uirtutis purget' ẽ cail fi. oxi
feniceys ⁊ simil lib; Eri ex flie. accipiant diapsiũ. dia yris ⁊ dia
calamitu gargarizet' mlsã inq̄ cocta s' pyrecti'. pip calamitum
pul aug. ʒ. s Comedant fic' assas siccas ⁊ dicey ẽ pipe Iōna asta
sifferuẽte teglam siue cortice suo Recipiat q̄ amid' fur fures
gumi ⁊ thcia x. dalutteo calõ coquant' Eranaii' electio ⁊ sine
lini assi. sisileos. pineas ⁊ amigd' ... ⁊ uua passa enucleata cũ
cũ melle Supra uox fit ex siccitate in qua nulla ẽ excoriatio.
bal'nent' tep; isti inaqua dulce decoctis ⁊ in solui Su
mant dragg. solum siue mix ẽ diapeni. sublīgua tenẽ. Ci
conii
cedũ spillium ⁊ dragg. s' ponẽda pillas has. sublingua tene
ant ⁊ liquiaẽ trãs glutiant Rx liquir' dragg. gumi ar. amido
sem cucumis. cucurb. portul añ ʒ iii. cõ. ʒi. penidiorũ ʒ vi.
Comedant oua sorbilia ⁊ ubi ia Ex uim' loquei'. Electuariũ
ↄ raucedinẽ uocis ex flẽ. Rx cumi assi seminis sinap. pipis añ ʒ
ii. calamita cinamomi. piretri ʒ i. g.a. ʒ s; De tussicula.

Tussicula ẽ offẽdiculũ l' collisio spũs ur trachea arteria q̄ in molestiat'
asmatici. piploinici pleuretici. epatici. ẽpici. splenetici. ⁊ sto
matici Hr ã tussicule q̄ fit ex passione aliq̄. cã. ⁊ signa ẽ ds̃ p̃mis
i rep̃henda capitul' de pleuresi ⁊ pipl? ⁊ silib; E tussicla q̃ n̄ ul excre
at' ⁊ fit ex fumo. ⁊ puluere aut alicuim membrorum col
ligantia. t' ex siccitate spũalium mbrã Cũ ũn ῀nimũ sub sit ẽsiat
til. vtroq; tt. ñ resistit expulsioni Ea ã lz subtil' fit facile pe
netratiur ad spũ ⁊ spiritu exeunte. ũn cad' inferius. Aliquib; aliqb' non humed ⁊ solum ẽ sp̃ib;
fit ex catarro Clasei. tussis ex calore Ex siccitate Si fit ex cal'

calor innascitur. exanelitu. facies rubea. sitis magna. delectatio appre-
hendi frigidum aerem. citrinum aliquid exeat ante saliuam. Si fuerit ex fri-
giditate: nec sitis adest nec calor. facies est liuida. frigidus aer nocet
calidus prodest. Si igitur sit ex calore et sit soluta. minuatur de ba-
silica uena si uirtus et etas permiserint. aut fiat scapularum
scarificatio. Detur de coctio cassie fistule et similium. detur quoque trisan-
dali. diadragaganti. diamicon. mane. in die et nocte. Vtantur
quoque hoc sirupo. Rx iuiube. prima. et uiol. bulliant diu in aqua.
et colata aqua adiungantur succi malorum granatorum succi cu-
curbite. et zucara. semen portulace. lactuce. scariole. dragagantum gummi
arabici. amidi et ponantur in sacculo et sic bulliat donec fiat sirupus.
Simili psillium et semen citruli romane in alio sacculo bulliant. Quod si
tussis est sicca cum calore. pillulas has sub lingua teneat. liquorem
transglutiat. Rx dragaganti. gummi arabici. semen portulace. citruli. cito-
niorum. melonis. cucumeris. cucurbite mundate ana ʒ v. amigdalarum
mundate ʒ vi. semen lactuce. papaueris albi. amidi ana ʒ iiii. pe-
nidiorum ʒ i. formentur cum succo malue. Vngatur pectus cera al. oleo
uiol. et similibus. Cibaria sit malua. atriplex. cucurbita. ptisana. a-
lac amigdalarum. caro pullina. Si uero tussis sit ex frigiditate comedat
ficus siccas. dactilos et pipere. Vtantur diaprassium. diayri-
s. diacalamento iusso. Bibant uinum in quo coctum sit ysopus. Quod
si tussis est solum ex frigiditate accipiant hoc electuarium. Rx
piperis grana xxx. baccarum lauri grana xvi. liquiricie yreos
ʒ iiii. thi ʒ i. quam aqua calida ieiunantes. Aliud quod. Rx lini costi
ʒ viiii. cumini. costi ʒ xvi. pulegii sicci. pinearum costa-
rum ʒ xxv. uue passe albe. enucleate. c. grana semen
sinapis ʒ ... dispensa. Pille Rx mirre castoris galbani. pi-
peris. storacis. ana ʒ vi. opii ʒ iiii. In sero cum aqua calida. cibos calidos
et potus accipiant. Vngatur pectus cum unguentis et oleis cali-

dis. u dialtea. butiro. marciato. oleo laur. Sacellatio quoque
fiat thoracis de sale et milio. tosto. Si ex catarro paciantur
accipiant misero auream. dia olib. sotira magna acharistu.
Pille. R. stor. ʒ i. et s. opii. galb. terebent. sinap. an ʒ ii. tempe
tur cu succo apii dentur iii. uel iiii. eunti dormitum
Electuarium ad tussim frigida ex frigiditate. R. piperis nitte sicce.
ysopi yreos. ciminum. anni. ana ʒ i. ʒ a s. detur in modum a
uellane cum uino tepido; De emotoicis
Emotoici dicuntur qui sanguinem per os eiciunt. Fit hec passio aut aperitio
rib; ut casu. saltu. clamore. et percussione. Aut abruntionib;
ut ex catarro calido. et sicco et corrosiuo. Aut aperitione per multitudinem
sanguinis. Aut ex frigiditate. et siccitate. siue extrenuatione nis ruam
emoroidarum. Antiqui generaliter tamen triplex est causa. sanguis fluxus.
eruptio. uulneratio. et resudatio. In eruptione repente exit
sanguis purus nulla apparente uulnus causa. In uulneratione p
urulentus egreditur. In resudatione pauce. et in reperte ... tamen
purus. Erit autem sanguis per os. aut a gingiuis. faucibus. gutture.
pulmone. thorace. diafragmate. meri. stomacho. epate. splene. lub
uena. et a capite. Si est a gingiuis. manifesta signa. Si a fau
cibus tumet ambe partes fauciu. et rubent. et parum fluit san
guis. Erit aquaticus cum tussi. et titillatione. et dolore gule
et spiritualib; cum tussi educitur. Si a pulmone. rubeus est. et multus.
m. dus et spumosus. et sine dolore. a torace simul egreditur.
licet non multus. et cum dolore pectoris. Si a diafragmate. sunt ea
signa. ubi quod inferius hic a diafragmate. sentiunt pacientes dolore. ...
eius cum uomitu. et pauco. dolore. Si ab epate meri intelligimus ex dolo
re inter scapulas. A stomacho uero erit niger cum plino uomitu. et pau
co dolore. Si ab epate. dolor est dextre partis capitis. et precordiorum
est dolor. Si aliquando dolor est a venis. membris spine. De capite uero san
imbro

gune uentre cognoscimus. ex faciei rubore. et pallore capitis grauedine. et dolore. et inflacione et ubi qua sanguis fluit et emittit cum miscacione. Item uero accidit ut a capite descendat sanguis ad stomachum cum uomitu emittitur. Item aliquociens ad plenitudinem et tunc cum siccula egreditur. quod si nec aqua nec amarum nausea est uerari. hunc ut pro rei peri impellabitur. Item quod erit signum precientium exputoe. Item simulatis diebus emittitur sanguis. sine dolore percussione et reatu. Item aliter sanguis liquitur est unde interrogandus est infirmus de vitio si in lacu bibit aut aquam turbidam. Generaliter omnes cmotriici abstineant a clamare. ab iracundia ad unictyus. et saltis. et animo motu. Si ex retentione emarrod. uel menstruorum pacientur. provocentur. Si ex habundantia sanguinis minuatur. de uena basilica. Sumtis etiam prius calidis constringentia et consolidantia uenarum ut est bolus. armenus. puluis omfac. plantago carrigiola. sic et simul. in allumina et semen plantaginis balaustie. cortex mali granati. ros siriaci. galle sumac et sanguis draconis. ex ubi istorum cum aqua pluuiali data. seu cum succo plantaginis seu omnia simul data ualde prosunt. Item prodest et tantanasia data cum succo plantaginis. Bibant sucum lenticule. in aceto cocte uel aquam decoctionis citoniorum mirte. lentici. et siliq. grece uel sucum arnaglose. uel sucum simphiti. Dieta eorum sit cerebellum. pedes et rostra porcellorum. oua sorbilia. trisimulia. grana cum carne coctum. canceri fluuiales. pulluis boli. gummi arabici. draganti sumac sanguis draconis cinnami ponatur. supercoquinantur. Trociscí. Recipe acacie drachmas iiii. balaustie. gummi arabici ana drachmas ii. dragaganti drachmas i. temperentur cum aqua pluuiali et dentur cum sua aqua. Aliud. Recipe ypoquisti. acacie. balaustie ana drachmas iiii. galle drachmas ii. opii. drachmas ana ... Item cataplasma tale fiat. Gummi soluantur in aqua tepida pectus totum lauaus deinde pungatur et super aspergatur puluis amidi. Galle. roris siriaci. seminis planta-

cimolea ypoquistidos
acacia corallis rubei
amidi gummi arabici draganti

guinis. mirre. fecis. aloes. auripig. cristalli. turis masculi. succi omnium plurimum. Si de sanguisuga. aperiat os infirmi. et oppo natur soli si eas uiderimus. moueantur uasa uitrea plena aqua in sole ante os infirmi. Aqua plumbeatur. adhibendum Gargarizent acetum. et sale. puluere sulphuris. tunc ysopi in gula. vel aures recipiant ; **De empima.**

Empici sunt. qui saniem post eiciunt. vel quibus saniei con tinata in concauitate pectoris. ipsorum. Fit autem empima grauate ex fluxu sanguinis precedente. et egritudine longua. et nimia plenitudine. que si apostema precessit in spiritualibus membris et xxiiii. die transit et ipsa febris dimisit egrum. nullo iudicio purgationis apparente. intelligimus saniem creatam pro sui loci spissitudine exire non posse. Sicut testatur ypo. in. aff. Ab humoribus incorpore facta non manifestatur ; ic. Dentur ergo extenu atiua et lapitiua sicut dia yris. diaprassium. diatrion pipe ron. Electuarium Recipe prassii. orobi. ana ʒ iiii. ce. nitre. ʒ ii. ysopi piperis lon. ana ʒ i. dragaganti infusi in dulcore ʒ ii. go a. Detur decoctio ficuum siccarum ysopi pul et uuarum passa rum. detur dia penidion et dragagantum Fiant infusiones olei laur. et anetum. Abstineant abaqua sed a bterminumb; et ale gruminibus ; **De ptisicis.**

Ptisis est consumptio tocius corporis. ex ulcere pulmonis. proueni ens. Que fit plerumque ex catarro. plerumque ex sanie colla in spiri tualibus; Fit uero aber ricetib; ut saltu. clamore. Fit autem maxime in ea tatibus; a xviii. anno usque; xxv. Cuius signa est febris ethica. oculorum concauitas. facies rubea. digitorum acuitas. et unguium. tussi cula. exscreationes uarie. sanguinolenta humida et purulenta. macies corporis. dolor sinistre scapule. parua uel radytasum. macie pectoris stricta humeros habent eleuatos. Solet autem

hic pro spissitudine so aut loci non ma

isti non febricitant comedi bibat lac capre.

inpalex fiunt uentris et capillorum est signum mortis. ut dicit ypo.
Si quod expuitur graue fetet super carbones effusum et pili a capite
defluunt. mortale est. Distinguitur utrum sit saniei uel sputum quia post emittitur
hec. Si sputum in uas plenum aque purum per unius hore spacium in fundum
descenderit saniei est. Si natauerit sputum. Si uero ex catarro pas-
cuntur. constringatur et exsiccetur reuma. cum paulino. aur-
ea. metridato. tiriaca. Accipiatur aqua in qua decoctum fuerit
liquiricia. dragagantum. gummi arabicum. cibus eorum sit ptisana. lac caprinum
sumatur multum. preterea curantur sicut in sanguinis et saniei erup-
tione diximus. affirmantes. quod si prolixis confirmata sit. uel ultra unius anni
spacium curata non fuerit. incurabilis est. De pleureticis

Pleuresis est apostema nascens in pelliculis costarum. unde fit sagma-
tica. cuius sunt hec signa. febris continua. tussis. spiritus angustia. et dolor
lateris punctiuus. fit plerumque acutus et ex breuitate. et multo continuo cum apparet cur-
su. cum magno pondere. Variatur autem pleuresis in peripleumo-
nia. et fit quique in latere dextro. quique in sinistro peripleumonia non est contra-
ria pleuresi. Cuius signa sunt febris continua. angustia spiritus. tussis do-
lor grauis impetuosus sub mamilla sinistra. gene rubent. albores
oculorum lucidi fiunt. uene sunt plene. palpebre tumentes.
sitis nimia. lingua sicca. aeris frigidi desiderium. contingit uero
pleureticis et peripleumonicis egrotantibus. et tunc spuunt citrinum. et rufum.
et omnis sigmo est fortis et molesta et periculosa. aut est sputum
album et globosum. aut de media. et spuunt glaucum et nigrum
et sigmones multo minus moleste. Urina uero in pleureticis
et peripleumonicis apparet subrufa. uel rufa. uel subrubea. uel rubea. et spi-
ssa. in superficie lucida. pulsus apparet estuosus. et etiam no-
tandum est quod in his passionibus sputum uelox in inicio uel in fine de-
xiens album leue. et uerum exiens facile. et leuitate
infirmi. laudabile est. citrinum uero uel globosum. uel nigrum

qui ex sanguine [illegible] spatium [illegible] rigor [illegible] magis [illegible] constare

t- rarò- & sine dol' diminutione. illaudabile. & si tale sputu
apparet p vii. die cu aliis signis mal' mortale e. Quod si infirmus
nichil excreat. & os sicce habet & durtia spe. & febrem ar
dente int mortuos co(m)putabit. Differt pleuri & pripleumonia e — p ipleuresi & dolor
rubea genarum. & sine acuto dol' lateris. Differt a pleuri — lateris acut' alter' lateris
abcessu epatis. Q(uia) epatis apr' muntatur tussis sicca. & ict — + uel i pripleumonia
erutas faciei. & manu posita sub costis mollib; dolor
sentit. Si q(uod) sit ex sanguine. fiat minutio contrarie parte
si uirtus & etatis p(er)miserint. & si fiat infra iiii. dies & max
si dolor ascendit usq; ad furculas. Si n de aliis pacuit hu
morib; & corp sit plectoric. & appositis diafrenicis dolor — supp(osi)ta pa(ti)e(n)te
magnificet farmacia e danda suauis. & cu maxima
cautela ut polipodii puluis cu ipsana. Abstineant a
a fruns — fructib; a carnib; a uino. Potus eo(rum) sit aqua in qua cocta sit
ptisana. lac amigd' cu mica panis in sero accipiat
& amigd'. & si sang' l' cola sint incal. bibant aquam
in qua cocta sit liquiricia. dragagantum & gumi arabicum. fiat in
unctio pectoris de dialtea. uel de butiro. & cooperiant
de lana succida. Valent sacelli de semine lini aut fenu
greci cocto in aq & oleo. & de furfure cocto in uino. l' cataplasm
de radicib; altee branca ursina & malua coctis in aq & oleo
l' de storace calamita distemperata cu oleo. l' sup ponatur gle
ba de p'sepi (cauata) cartina. Accipiat dragaganti. & si in pura purga
ri incipit. detur aqua decoctionis seis citruli. & mel. &
cucurb. Si stia l' melia sint incal. sumant anud' de
furfure fru ptisana in qua bullierint carice. ysop'
pulegiu dent' dia yris & pt' p'dictas unctiones sacella
tur de milio & panico tosto. Ardens pa(ne) sine fumo
sit cura eis. ut calidu aere inspirent. & cap' altu teneant.

Quod si nimis purgatur puluis det decoctio seis apii. petrosili. et
marathri. Et si dieta prescripta non sufficit. comedant farina cocti
cum lacte amigdalarum; De asmate.

Asma est difficultas inspirandi vel exspirandi. Fit autem quandoque exterigi
da intemperie maxime in senibus; et his qui in metallicis operantur
Fit vero ex vicio spiritualium membrorum. Fit vero ex excolantia aliorum membrorum
ut stomachi. epatis. splenis. et matricis. ita quod sit anelitus. ex dolore mem
brorum vicinorum paruus erit et spissus. et tunc medebimur illi
membro cuius uicio processit hanelitus. Ex vicio autem spiritualium membrorum
fit hanelitus. vel apparet. vel ex humoribus oppilantibus vias spiritus.
Vel ex uentositate. vel ex calore. vel ex siccitate. Et si infirmus omnes
lacertos pectoris mouet. et sursum leuat humeros et in cubitum innititur
lassentur. cum hanc tamen procul dubio est. dum uirtutis defectus.
et angustia aeris intrantis et exeuntis. aut cordis et ipsius calor
nimius. his tribus conuenientibus infirmus sibi hanelitu debilis cito moritur
fuit. variis extremitates narium erunt graciles et quasi
ad interiora contracte. ex defectione uirtutis est. Si dilatatio
uelox est et spissa et exitus aeris sine inflatione. et totum pectus
ad magnum spacium dilatatur. est ex angustia uiarum spiritus. Si est
magnus. spissus. et uelox et cum intensione caloris et desiderio frigidi
aeris est ex calore. Si autem calor et angustia uiae concurrant. anelitus
magnus et spissimus et uelocissimus non sufficit eis. Ideoque erecti
sedere desiderant. Anelitus parue. et rarus. frigiditatem spiritua
tussimorum lium membrorum signat. plenitudinem et spissus. dolorem ostendit. Si fit. ane
litus ex calore. detur mel uiolaceum. et siropus uiolarum et zucara
uiolacea. et succus maligranati. ptisana. cucurbita. semen. portulace
malua. polices. et tria sandali. dragagantum. fiat aer artificialiter frigidus
ungatur pectus cum oleo uiolaceo. Si uero sit ex frigiditate. curetur cum
calidis ut dia calamento diatrion pipereon. tiriaca diaprassio.

dia yri[...] cu[m] ex constipatione uentri[s] ... spe. [et] habundat sang[ui]s
minuimus uena[m] basilica[m]. cu[m] apoforesi. a[ut] detrahimus sang[ui]ne[m]
uentosis int[er] utraq[ue] scapulas. ... phib[ent] ...
iciunijs ... detractionis sanguinis ... fit q[u]oq[ue] ...
stipo exalis grossis [et] uiscosis humorib[us]. ... tenu
ante se ... ut dicat ... diapirassio dia yri. [et] similib[us].
Dam[us] simil[ite]r decoctione ysopi. calamiti. orig[ani]. pul[egii]. ficuu[m]
siccaru[m]. uuaru[m] passaru[m] ... Dam[us] igitur amoniaci. cum
oximell[e] ... trociscos confectos ex aniso. sulfure uiuo
... amoniaco. ... ex eq[ue] tritis. [et] cu[m] aqua [et] melle
mixtis ... trociscos ... a ... sinap[is] ...
... cu[m] aqua colligat[ur] ... unus det[ur]
p[er] singulos dies. Opobalsamu[m] ... utiliter datur: purgentur
cu[m] yerap[igra] [et] p[er] singulos ... Fiant infusio[n]es
olei cali[di] supra pectus. ut muscellini. ... pulon[ii]. rutacei. [et]
fumu[m] sulfuris uiui recipiat [et] stent ad igne[m] ... qui a ...
... exacerbari ... passio. ... opiatis. ut aurea. dia
olibanu[m]. esdra. metridato. Infanculis si fit asma ex consti
patione ... sp[iritu]s ... fiat q[uod] e[st] exp[er]t[um]. lepusculus qui e[st] de uent[re]
matris extractus uiridi olla includat[ur] [et] coop[er]ta olla
de argilla [et] nodu[m] in furno dimittatur donec usq[ue] ad carbo
ne[m] [con]uertatur: [et] puluis illius carbo[nis] cu[m] t[er]ra ... lacte ... in
fantulis detur.

De sincopi

Sincopis e[st] cordis de ... que fit q[uo]q[ue] ex nimio ... sa
guinis p[er] nares. [ue]l p[er] emorroidas [ue]l p[er] menstrua [ue]l ex nimio
uomitu [ue]l fluxu uentris [ue]l ex ... uel
emot[i]o[n]e ... [et] ex passionib[us] animi ... gaudio ni
mia ira [et] t[r]istitia. fit quoq[ue] eis qui nimiu[m] sudant. n[on]
no[n] illis qui ... epatis [ue]l intestinor[um]. dol[or] molestat. ...

30

etiã ex suffocatione matricis. Int̃dũ ex sanie ł humore ma
opilante. Obiecta .n. inmuetẽ ( ) mole obclusis meatib;
fit sp̃s intcepcõ. Sit quoq; ex multitudine coadunata in capsul
cordis ut ĩtru. ralto anelitu. Si frã: sit cũ timore pigricia a
bsq; sitis si ex calis ẽ humorib; minuimus uenã basilic aut
scarificam' loca uicina. de coctiõ ẽ danius cassie. ( ) sibil
In ipsa accessiõe aqua frĩa faciẽ aspgam' folia rubi. pãpi
ni. myrt'. querc'. rose. ĩ panniñto aspgam' aqua rosac'
in facie. Opiant' pãnis qui ñ hañt locũ. boni odores nari
b; opon̄ntur. manus . pedes. fricentur. pannis ĩ suc
fris madidis ut sp̃rus p̃uiue. psillii. scar' splen̄ti. corri
giole. solatri. rubi. molł. capoli. uitis. uinarum agrestium.
aũ panos ĩ tinctos in oleo. ro. ł uiol. aũ lentasc' uẽn' appona
nam'. Utant' lisirus. sy prunorũ granatoy. acetositatũ
aceti. q ẽ pomis citrinis. aũ k. tamaridorũ. ł s. comedãt
malag. medullas cucurbis. Si de frigidis paciuntur
humorib; detur yera fortissim . aũ bl ( ) adpurgatiõe.
Vtantur dia margarito. diarol. gariofilato. musceata, co
medant uolatilia cũ aromatib; ( ) borraginis ( ) odori
ferũ bibat. Potent etiã uinum. ł aquã ubi aurea inp
ardens sepe sit extincta. In accesĩõe. odoriferis ad nares ad hi
beat. extina cũ oleo cucumi ( ) ( ) alũs medicinis
fricemus. Q si ex cursu paciuntur detur de coctio ysopi.
ī ( ). aũ qrimi ( ) ( ) alia simulia que expianu
ant. Si ex passionib; anime sermone ( ) primo
ẽ utend' deinde occupem' eorũ intentionẽ. in balnei
ĩ ( ) ( ) mulieris instrumentis. Si ex alia tali aliq
causa paulo sup' nominata paciuntur. fricentur
extima ĩ ( ) ligães articulorum fiant. ( ) ( )

he sunt superior ut vomitus. magis inferius inferiora ligent. et pedes alii teneant. capitulo ii dispositus. Reliqua autem et alia ex ipsis frequenda capitula. Statuimus ii. ibi ope de singulis breviter agere. licet quidque sino decurrens dum ii possit. Hec huius rei aliquid cedent hic. cogitet quod huius illi est equum dat de singulis aliquid plurima offer...

De fastidio	De lumbricis
De bolismo	De passionibus emorroidarum
De siti	De dolore epatis
De ructuatione	De ydropisi
De singultu	De yctericia
De vomitu	De splenetici
De dolore stomachi intestinorum	De capite vesice et vulvae vesice
De pt... eorum	De pilis sive furfuribus
De diarria	De lapide
De lienteria	De sanguinis mictu
De disinteria	De diabete
De tenasmo	De stranguria
De yliacis	De diarrhea
De colicis	De fastidio.

Fastidium sit ex calidis humoribus ... Si ex sic frigidis ... acetosa ructuatio ... quando incenditio ... non sentiunt cibum acceptum nec desiderant ... digerunt ... ut supra ... comedant radices pisces salsos porros.

ii est fluxus inferiora magis superiora ...

... vomitus magis ... ligent inferiora ... superiora pedes alios teneant ... dispositus reliqua ... capitulis Statuimus ...

de singulis breviter agere licet quamvis decurrens ... non possit ... cogitet ... singulis ad plurima offer...

recipias. et post hec eam bibant aquam calidam. et digitis ibi inmissis vo
mitum provocent. Vel dantur succi apii .℥. iiii. mellis .℥. i. ante cibum et post pena
in oleo intincta vomitus provocetur. Accipiant diacitoniton.
diacuminum. diatrion piperon. Si vero calida hu. sit causa. purgetur
cum colagogis. ut electuario apij miroba. ci. tamarindorum. elec
tuario de succo rosarum. Syrup valens contra calidam distemperantiam stomachi.
et ea que fiunt exinde et vomitum colicum. ℞ pomorum acetosarum. lib. i.
pruna. c. succi uve immature. succi grana acetosarum. acet.
pomi citrini. ana lib. ii. seminis cucumeris citruli melonis ana lib. i. acet
ri. lib. v. omnibus coctis sufficienter. et colatis apponatur zuccara et postre
mo parum caphare. Et si attendatur in fastidio in varij cibis of
ferantur. et paulatim et sepe. et quanto magis cibus offerendus. si ni
sit parum malum neque valde. apperet ipsum. Accidit enim in nunquam
in eger potestas appetit cibos in acetum. carbones. cretam. et thophos
ad ... mixti inpugnantibus propter corruptos humores qui
permixti sunt cum sanguine menstruo. fit interim. cum diu
mali dietam tenuerit. Accipiant grossum panem fermentatum. et aves
inscellatas. rostas cum odoriferis inceptis. Bibant vinum vet.
rubeum odoriferum. Si desiderant cretam. dantur fabas assas. Si vero
desideratur stomachus cum yerapigra pillulis. Potest exinde. carnes ane
t cocte cum melle. de hi pulvere accipiant. ℈ iii. cum aqua tepida. ℞
primum ii. li desiderium carbonum ℞ cardamomi. cumini cubebe.
marathri. ana. ℥ i. ℈. asari. spice. mastic. antofili. cinami. lig
ni aloes. squinanti. sandali. poma ci. sansuci. ana ℈ i. ℥. zuca
ra quantum omnes species. De bolismo

Bolismus est inmoderatus appetitus. et fit quandoque ex frigiditate cu
stodi. quandoque ex natura. Et ex acetosis humoribus. velut ex multa
inanitione. Si sit propter frigiditatem vel acetosos humores sequitur
nimia ventris solutio. et de fectio corporis. et cum in corde sit.

aut propter desectum retentiue uirtutis. et erunt fere tales cibi quales
ieiuni. Aut propter nimium calorem qui non multa uentis solo se
quitur. quia quantum appetit tantum per corpus diuiditur. Si fuit de
bilimus propter frigiditatem uel acetosos hii comedant cibaria
unctuosa. butyrum lac. carnem crassam et bibant purum
uinum et forte. Caueant autem a stipticis cibis et potibus. Vtantur calidis
electuariis. ut dia ziniberos. diatrion pipereon. et diacalis.
Si sit propter defectum retentiue uirtutis. utantur diaci
tonniten. diacodion. et similibus confortantibus retentionem. Si uero
sit propter calorem. utantur requie et sompno. aer fiat frigidus et unga
tur oleo ros. et uiol. Dentur sirupi frigidi. rosatus. uiolatus; De siti.

Sitis sit ex calore spiritualium. et inuiatur. potius ex attractione
frigidi aeris. quidam ex repatre et sequitur dolor in dextro latere
per aquam bibitam maxime si ambulauerint. aliquando ex stomacho non si
patitur ebullitionem. et ardorem. sic sit in febricitantibus et eo
modo edentibus calida et salsa cibaria et tunc bibita frigida aqua ex
tinguitur sitis sic quando sitis ex colera inclusa in stomacho. et sentitur in fine
amaritudinem eius bibita aqua frigida sit ex salso stomacho et sentitur
salsedo eius bibita aqua calida. Nascitur quidam sitis ex calore
renum ut in diabete. Si fuit sitis ex calore nimio in testinorum;
fiet aer artificialis frigidus. sit in requie habentes silentium. Come
dant portulacam cucurbitas. lactucas. et comedant parum potus eo
rum sit frigidus ut succus cucurbite. cum zucara spillium in siru
uiol. uel ros. teneant pillulas istas sub lingua Rx seminis portulace et dra
gagantum ana ʒ ii. temperentur cum aqua ros. In modo fiat cataplasma
exterius de rasura cucurbite succo semperuiue et similibus scilicet quoque
citrioli sub teneant. Si sit sitis propter colam; pur
gentur cum uomitu. uel farmatia. Sirupus ad idem Rx. aque cucurbite. suc
ci granatorum ana libra i. aque ros. libra s. granorum [illegible] i. zucare libra ii.

semin meloni cucumeris lactuce ana ʒ ii. sandali gariofili ana ʒ i.

Si fit propter salsum flegma purgetur similiter. detur succus endiuie .
marathri apii coctus et colatus pondere ʒ iii. c. ii. oximel. diu
trodomell ; De eructuacione

Eructuacio alia fumosa que fit ex calidis humoribus
et acetosa et fit ex frigiditate stomachi. l ex flegmate . uel melancolia infecto. Si fuerit propter
calorem: damus sirup rosarum. aquam rosarum et succum granatorum et cibos
frigidos et colatam. rubarbarum purgamus cum apozime absinthii
et similibus; Si fuerit propter frigiditatem: damus calida. ut dia cimi
nium. diatrion pipereon. gariofilum. et his electuarium recipe an.
mastic. cassie. assari. spice. costi an ʒ iiii. piperis lon. nat.
gariofil. zinziberis cinamomi an ʒ iii. cardamomi .
nucis muscate. macis. galange marathri. carui. anisi
os. dauci. apii. an ʒ ii. et s. ligni aloes. folii castorei. acori.
lustici. squinanti. an ʒ s. penidiorum ʒ i. q. s. s. detur
cum aqua calida. Si sit ex frigidis chimis: damus oximel. yerapigra.
prouocandus est uomitus cum rafano et oximel simul commixtis.
et per longo tempore ponatur in ore digito. ydem uentosa
et extenuatiua ut mastic. ciminum. lustici. carui. anisi.

Singultus est sonus uiolentus commotionis De singultu.
stomachi ex spasmosa eius disposicione proueniens. Que
fit quandoque ex replecione. aliquando ex inanicione. fit. n. quandoque
ex frigiditate. l ex multo cibo. l ex pauco. l ex multo ex frigido potu. Sin
gultum ex inanicione precedit nimius uomitus. uel nimius
fluxus solus. febris acutissima. et prouenit ex siccitate infecto ex re
plecione et nimium calorem. fit tamen raro. Singultus igitur si fit
ex replecione. optima erit purgatio. siue cum uomitu. siue
cum egestione. Si tempus uirtus. etas permittit. Si autem non: damus
in dissolutione relaxantia. ut triacam. filonium. diacimi
nium. diacalamentum. cum aqua calida bibant ʒ i. castorei. cum aceto.

datur cum succo sisimbrii. Si ex inanitione provocatur, servetur ut largiter stare teneantur et satiari minime sentiant. Ungatur stomachus de oleo laurino, rutaceo, vel musselino et applicetur spongia stomacho infusa in aqua in qua sit cocta maiorana, menta, anisum, cuminum et bacce lauri. Bibant oleum laurinum cum aqua calida aut musse cum succo mente. Si fuerit singultus propter acutos cibos sicut piper, damus syrupum acetosum cum violaceo et aqua tepida. Si sit ex inanitione et sit cum calore, damus ptisanam, syrupum violaceum, aquam rosarum, psillium et similia. Si fuerit cum ventositate solo, damus syrupum mirtinum et similia stiptica; De vomitu.

Vomitus fit ex stomachi superfluitate. Ex stomachi habundantia, ex multitudine ciborum et potuum. Ex mala qualitate ciborum ut si fuerint cibi acuti aut pingues. Cum vomitum aliquis habuerit et non sumpserit aliquem cibum, humores sunt fetentes. Signa sunt ex ... in stomacho humidatibus. Quod si sint colerici, post ... discernuntur. Si vero flegmatici, vomitus erit et ... nulla ostenditur, ... Si sit ex frigore, calefiat stomachus. Si de stomachi habundantia, detur primas purgatio, ut yera pigra. Accipiant oximel et dia... cuminum. Ungatur stomachus ex oleo laurino vel muscelino et superponatur spongia. Pulvis masticis, cumini, bacce lauri et superponatur ... lana stiptica aut simila triticea cum albumine ovi mala... cata et tartam ... stomacho imponimus et emplastrum ... stomacho ex ... masticis, sanguine draconis, aloe, ... cum vitello ovi. Si sit vomitus ex habundantia ... ex ... ventris ... faciamus clisterem de ... malvis ... ordeo ... cum succo ... et aqua salsa. Damus ... Si sit cum ... ventris ... stipticis, ... damus ... rosarum ... rose, ... sandali, spodii ... omnia coquantur.

in .i. l. et s. aque usque redeant ad medietatem. et colatis addatur succi granatorum acetosorum l. i. succi malorum. pirorum an l. i. zuccari l. ii. Accipiant et diacodion zuccaram ros. citonia assa sorba. mespila. Cataplasmetur stomachus de rosis sandalis. farina ordei camphora aqua ro. et similibus. et spongia infusa in aceto calido super stomachum accipiant. Atque ligentur brachia et comedant pullos coctos in succo malorum acetosorum. aut succo uvarum agrestium; **De dolore stomachi.**

Dolor stomachi interdum contingit ex calore. contingit ex frigiditate. contingit ex colera vel ex flegmate in stomacho pendulis non habentibus exitum. contingit interdum ex ventositate. contingit ex crapula. Qui patiuntur ex calido duros cibos melius digerunt quam leves. leves non facile corrumpuntur. Urina subrubea et tenuis. calida ledunt frigida prosunt. Si ex frigiditate. contraria patiuntur. duros cibos difficile digerunt. frigida obsunt. calida prosunt. urina est alba. aut subpallida. Si vero ex ventositate. consequitur dolor ambulativus et rugitus. De dolore stomachi ex crapula. postea tractabimus. Si ex calore patiuntur. utantur trifera. diaprunis. oxi et alcanncalon. Syr. ro. et violis. Ponatur epithima de sandal. al. et rub. ros. spodio. farina ordei. camphora. et succo cucurbite. aut aqua ro. Si ex frigiditate vel ventositate patiuntur utantur diatrion piperon diacuminum. diacal. Est hic electuario. quod stomachum et ventrem grossam dissolvit ventositatem. digestionem confortat. grossum stomachum quod est in stomacho attenuat. memoriam exacuit caniciem retardat. tussim et frigiditatem curat. Rx. piperis al. et m. et longi ʒ ii. galange. liquiritie. spice. cipi. carui. assari. cumini. carpobalsami cinamomi. gariofilorum an ʒ iii. et s. cassie maratri. anisi an ʒ vi. ros. ʒ iii. aneos. seminis apii cardamomi. cubebe. nucis m. ligni aloes. macis. cal. aromatici costi. amomi. calamenti. ang. folii piretri. squinanti. yringi radicis an ʒ i. et s. zuccari. pen.

dicam̃ an̄ ꝫ .xxx. .cꝯ. c. s. Detur aut̄ ante cibum. ⁊ p̄. cū
aqua calā uino in modⁱ acceꝑ pigra philonīī filoantropō.
triferā. m̄. adrianū. tyriaca. dentur cū aq̄ calā. aut uino.
tyriaca. magr̄. adiecto puluē cimini ⁊ bacart̄ lauri. dol'
uentris efficacī⁹ mitigat. Sic fac̄ succus herbe camphi
rate. uīn in quo bullierit ciminū. aqua in qua cocta
sint sem̄ feniculi. anisum ⁊ mastic̄. supponatur tegla ca
lā obuoluta panno. Sacellentur milio tosto ł panico tos
to ł sale. ramī feniculi calefci ī sartagine supponantur. aū
paritaria calefcā. molle rudi. ł absinth. aū ruta. ł uesica ener.
replera aq̄ calā ł oleo calō. panno nō infecto aqua. aū sauīnacino
na calefcā. vnguantur loca dolentia ex oleo lauri. pul'. rutaceo.
mugeell' aū petroleo. Quod si tē sup spgatur puluis cimini ⁊
bacar̄. lauri. magr̄ oferunt. Apponatur ⁊ ibi aliq. emplīn.
ū aplīq. descendant q̄ i sanguīpū hūs habundantiā aq̄ ⁊
olei ut aque uīn in q̄ bullit̄ lauina. saluia. caulis agrestes.
senetione ⁊ similia. Cymin' ⁊ uentosis cū igne. Adextra
hendā uentositatē. Accipiant in potu sem̄. aneti. dauc̄. ab
sinth ⁊ castor̄. Ex equo tritum. Si febriunt. cū aq̄ calā
sine cū uino. cibi sint cali. ⁊ subtiles. ut uua pdic̄. fasia
nū. passū. condita cum aromatib; calis. ⁊ pulli galli
cocti. in uino uetustissimo cū odorifero. ēc. pipe gar iema
momo. Comedat nasturciū. sinapi. ⁊ erucas. Si q̄ li in intestino
ribus intestinis sit dolor. quod intelligimus p dolorem
mag̃ uagantē sub umbilico. clistere ordo cū sup̄dictis
⁊ oleo decoctionis malue agrestis. ē; in. fenugreci. ⁊ castor
ł fiat clistere ubi coquuntur ruta agrestis. piretrū. castor̄.
⁊ cuī̄. ł clistēs entur ex aqua calā oleo ⁊ melle. ⁊ modico
sale ł decoctionis coloquintide ⁊ succi bletarū. ⁊ succi mercur'.

adiecto nitro. [illegible]. post clistere de oleo in quo bulliunt libe
cale. ut cinnamum cum rosis. Potest nitrum in bullire
coloquintida. utantur pulvere ciminj carui. cinnamomi et
piper. et [illegible]

De asperitate intestini vel intestinorum.

Asperitas intestini vel intestinorum sit ex calida humorum [illegible] inter dum
ex frigidis. Si sit ex calidis [illegible] humoribus. paciens sentit nimium
dolorem. febrem. sitim. ardorem et incensionem. Si de frigidis sicut
in furno [illegible] non multum dolorem. sine siti et ardore sit. qua
pre sit [illegible] et loca dolentis cognosci potest. nam si est in
[illegible] cibi [illegible] difficultas [illegible] cum corruptione ci
borum et [illegible] tactu digiti in [illegible] dolens [illegible] pulsantur.
si sit [illegible] intestinis exitum sit dolor. cum difficultate egestionis. Ap
prehendimus [illegible] communicata est [illegible] est collo.
Si calidi sit. collo. in principio usque ad quartam diem [illegible]
pinuerint. flebotomus de vena basilica. [illegible]
[illegible] pacientis. Damus adbibendum [illegible] solatri et
scariole bene coctum et colatum. cum [illegible] accipi
ant. [illegible] comedant cucurbitam [illegible] solatrum [illegible] lac
tucam. Si sit frigida asperitas comedant pullos gallorum. Exempla [illegible]
[illegible] in principio fiat [illegible] [illegible] potest [illegible]
[illegible] olei [illegible] exempla [illegible] non [illegible]
[illegible] calamentum [illegible]. Rx farine [illegible]. [illegible]
[illegible] malue. ana [illegible] vi. [illegible]. [illegible]
acacie. [illegible] ana [illegible] [illegible] salatrum. frigida asperitas in
unctio fiat de calidis oleis fiat. [illegible] exempla. [illegible]
ana [illegible]. [illegible] an spice [illegible]. [illegible] aq ad [illegible]
coquitur et colatur optime [illegible] spongia ibi [illegible]
et [illegible] super ponatur. Exempla dissolutionis [illegible] asperitatis Rx me
[illegible] cinnamomi. malue. bdelli. ana [illegible]

[Left margin: [illegible] ligni aloes [illegible] gallie [illegible] ana [illegible]]

ʒ iii. mirre. amoniaci. an̄. ʒ ii. ficus sicce. v. gumi unio
liquefacti, coquant͛ & commisceantur; & fiat emplastrum. Aute
emplastr͛ ex mirra & amoniaco. & thure. ex equo cum suc
co caulium inducas in carta. Ad. ℞. cimini. baccarum lauri
pulegii. succi floris absinthii. rute. an̄. ʒ ii. cere olei uet͛
an̄. ℔ i. Contra inflatura stomachi adsanem. & intellig͛ psaltum.
emplastrum ex tar. ordi. & sicc. lini & fenugreco coctis in uino
& melle. l͛ ex ciceribus; absinthii tritu cum axungia ueteri. l͛ ex
dactil͛ l͛ carnes pinguibus; coctis in uino tritis cum axungia
& fenugreco. & mellilo. & absinthio uel fenugreco. carnes panis sicco
chyl. indulcare bacc. lauri. tritas cum melle. l͛ rem. in ue
nit adsanem. Cognoscer͛ quia sanies egredit͛ per egestionem
l͛ per urinam. Medicamina contra saniem. Commundificat an̄ cum lac
te caprino. per sanima in qua cocta fuint. liquir. accipiatur
dragg͛. l͛ electum cum lenticula cum melle. l͛ orobo cum
melle. l͛ hoc quia ℞. draggi infusi indulceat. ex. mirr͛ tro
d. teren. an̄. ʒ i. gr. a. s. Tiriaca si sepe sit supra podum & adrian
cum mulsa. Ex si sit sanies in inferioribus intestinis. clister͛ & ce
cum lacte caprino. Commundificata sanie. dentur stiptica. ut
rose bolum armen. gummi ar. dragg͛. mirtilli. spodii sanguis
dr. Emathites. coralli usti. & lib; istorum cum succo pulueratorum. a
cum succo plantaginis detur. Simulr͛ drosis. mirra. sand. acaci a athanasia diascordion ma
a. cum aq͛ rosa temperatis. l͛ cum succo coctum. l͛ fiat clistere cum ... conia ...
similibus stipticis. Si ut diximus quod paciente sto. l͛ in superioribus
intestinis. potiones post date prosunt. In inferioribus intestinis
pacientibus mag͛ clisteria epithimata. & emplastrata & emplastr͛
& unctiones equaliter in passionibus stomachi ut in passionibus
intestinorum; feis existente ut encatisma inferiorum inte ualent
stinorum factis existente. ut encatisma ex fenugreco. sicce

lini. radicib; altee malue. branca ursina. absinthio. cabro. lauro. sauina et similib; agrestib; coctis in aq et oleo;

De diarria.

Diaria simplex fluxus ventris qn̄ s. venter solutus ē sine emissione sanguinis. Fit a ex multitudine ciborum l potuum. Et ex salsis et acutis cibariis. horum signa s' apta. q̄ multi potus precesserunt. quia salsos et acutos cibos accepit. Fit et diarria ex humorib; acuitate fluentib; q. ppenditur per ... et q̄ spumosa ē egestio. Fit et ex habundantia humorum. ut flatus l co. q. pendit. ... ē flegmatica l colica. Contingit interdum ex defectu virtutis retentive sine in... intestinorum licet nullus humor admisceatur egestioni. Si sit ex ciborum multitudine. ministretur dieta. Si ex salsis et acutis cibis. dentur frigida et humida. Si ex fluxu hu. a capite: detur adriani diaolibanum. athanasia. Si sit ex habundantia cole: purgetur cum mirob citrinis. kelin de succo ros. postea dentur styptica ut succus ros. diacodion. diamirtilli. sirupus ros. aque mirtinus. Si sit ex flegmatis habundantia: purgetur flegma cum polip. agarico. et similib; detur styptica que in precedenti capitulo nominauimus. comedant mespila. sorba. citonia. pira. Nutriamus cum pullis. perdicib' fasianis. vitell ouorum cum succo malig. acetosis cum aceto pomi ci. Comedant et carnem assam cum uue viridi succo ex vitea maxime. Si fastidium et ex siti te paciuntur calore: sedeat infirmus in aqua ubi cocta consolida et plantago mirta rose mirtilli galle et similia styptica. Si de frigiditate sit passio: unguimus ventrem de oleo lauri aut ladano. Si ex calore de succo solatri. aqua ros. uiol. sandal albus et camphora. potus sit aq ros. aut pluuial aqua:

De lienteria.

Lienteria ē fluxus ventris cum inopta cibi emissione. Et ē dicta a leuitate intestinorum et labendo facilius

Fit in intestinis ... cibi ... emissione

... ex defectu ... eius sit passio

[illegible]

... et dat ... confectio ... [illegible]

cib; transire. Si fit ū exulcerationib; & pustul' stoi. q' cū cib; ueniat
& tangat illa uulnera & pungat. stoi mouet expulsiue dol' quē sentit.
expellens cibum antequā sit immutat' h' intelligimus
ex calore & siccitate caus. & pustul' ione & lung' isti m' patiunt'
& in principio nō ē conuenientia. Sit & ex siccitate leuigante uillos stoi.
& intestinorū. Cibus indigest' exit q̄ngq; ad mixt' panni enim q̄nq;
fit lienteria exdissintia ū pdisintie uulnera adcicatrice nemcia leni
at' intestina & h' incurabil'. Si sit exulcerib' stoi ē curat' uulnera stoi
ū paulo an̄ diximus. Si sit ex sic; d̄e decoctio polip. agarici. &
similiū. q' lanuginē stoi abluunt & exiguit. Comedat alla & car
nes salsas. & sinapum. Vngat' uēt' ungis calidis & fiat extremo. atq;
uētris fricatio ;. De disinteria

Dissinteria ē flux' uētris cū excoriatione intestinorū. l' saginole
ta uentris egō. Cum ipsa ē ū lotura carnis. ē curabilis. q̄ndo
aparet egō. In ea exeunt pellicle similes pellicis pargamine
nec ē difficil' curat'. Cum incisa ipē intestina frustratī incisa eun
tur & que ē incurabilis. fugiā d' eo. v. iste sallos. Si citrina: ex
eo. adusta qd' pponiū pcolare egō. Nam si sit alba: d' ste
sallos. Si citrina: ex eo. Si sit nigra ex eo. adusta. ē & h' pessiā.
vn̄ ypp in affis. Dissinteria si a felle ing' incoauit: morte.
Signa aūt dissinterie sunt. torcio. angustia. egō sanguinea. mix
ta ē eo. l' cū re aliquā cogelata. alba atq; uiscosa. Si sit dissi
tia ex supioib; intestinis: dol' sentit' sup umbilic & q̄nq; circū
dat ūbilicū. & egō egredit' de uulnere mixtū ē cū egone. Si sit
ex inferiorib; dol' sentit' circa ūbilicē. uener pectinē & renes. & que
de uulnere exeunt nō sit mixta cū egō. s; aūt exeunt cū pondere
& tracione. p' h' distingui pōt q' egō exeunt. Vn̄ a pingue edo
& minoria pellicule. dessillis exeunt intestinis. sit dissinteria uicio
epatis que dr' epatica ex fluxu a' ex hundantia sanguinis epatis

⁊ uenarũ [illegible] retentiue uirtutis epatis. l ex incisione
aliqua [illegible] ũ manuũ. Sanguis ex illa mẽbra nutriuntur iepa
te remanet. pea p miseraicas uenas ad intestina expellit. dif
fert ã a dissinteria epatis ⁊ intestinorũ q sangis ab epate ex
iens subtilis est ⁊ q̃ purus l quasi lauatura carnis. ist cũ interuallo.
⁊ corporis consũptione ⁊ q̃nq; dolet epar ⁊ tunc est eius signũ.
Sangis ã ab intestinis exiens uenit guttatim. ⁊ quasi musce
narium. Dissinteria sic sit ex superiorib; intestinis curabitur
magis p potione. Si de inferiorib; intestinis p clisteria. Potiões
at hee sunt. Bibant aquã decoctionis citoniorũ ã malorũ ⁊
granatum aut siliq grece mirte ypoquistidos. acacie. gummi ar.
dragaganti. boli ar. lenticle. ros. .ãã. planataginis. pot sup ros l
myrtinũ. aquã ros aquã pluuialẽ. dtãn. cũ succo plantagi
nis sorbitã magnã. lac caprinũ in quo fuerint extincti lapides candentes
xi. l xii. in modũ uncus. Clistia sunt h lac caprinũ ĩ coquitur galle
⁊ cortice spine albe. ⁊ flos cum Clisterizent ⁊ ex lacte coc
to in ptisana l ex aqua ferrugĩei. sidie. ⁊ gallarũ. Clisteri
zetur cũ aq ĩ coquitur styptica ĩ ros. mirte balaustie.
galla. mala citonia. sem plantag. ⁊ alia similia. Aut fiat dis
tare cũ oleo simplici tepido. cũ duorũ ouorũ uitellis clyris. ⁊ du
ris. Trocisci faustiniani. R. auripigmenti ʒ. xviii. carte combuste
ʒ. xxx. Informentur cũ succo plantag. Aliĩ trocisci. R. sidie. gũ
mi ar. ypoquistidos. roris siriaci an ʒ iiii. licii amidi an. ʒ iii.
acacie ʒ. i. Informentur cũ decoctione mirte ⁊ soluantur cũ aliq aqua
styptica ⁊ potentur aũ distarizentur. Ungantur loca dolentia ex oleo
ro. supposito puluere boli ar. olib. ⁊ mastic. Replentur ex femu
greco. ⁊ farina ordei cocta in ex uino. l decoctionis ⁊ dactil [illegible].
Cucurbitina fiat de aq pluuiali ⁊ aceto ĩ cocte sint galle cortex
malig. ros. mirte. plantago. Tegula calefiat ⁊ per molestiam ⁊

ponatur super ea cinis ardentissimus et sic diligenter effundatur acetum.
cuius fumum eger suscipiat expertum est. Comedat sorba mespilla. ca-
stanea damascena. citonia assa. siliquam grecam panem sive castaneam
usta assa. rise. tri. simulam sic sparso puluere boli arab. sumac.
sanguis draconis et similia. Adiungendum est aliquid tutim de
cinamomo. Si sit difficultas epatica: minuatur sanguis de uena
basilica et cephalica de sand. al. et ru. spod. farin. ordei ros. sanguis
dr. camphora. olio ro. epati inponatur. De tenasmon.

Tenasmon est difficultas egendi cum maiore conamine sit autem
ex co. acuta. et pungente. Aliquando fit uiscoso hoc est intelligere
ex his que cum egestione exeunt. Ex. ii. ergo difficile et est sanguine
quique est colera quique est uiscositate. Fit sepe uulnera infiari intestino
contingit hec passio ex frigore nimio et frigidis potibus. Pro uulnere
intestini clisterizetur aut ex butiro sine sale et adipe antiquo. oleo
ros. et modica cera soluta in prima. Et ungatur liquidum eruge
io terra farinato. ex serum taurinum et caprinum. olim et cera
iunctis sic ponatur. Sedeat sic elixaturam fenugreci. altee.
malue. brance ursine caulis agrestis calamenti. atque rose uel
sedeant super decoctionem caricarum et fenugreci et recipiat fumum
pani ex pice liquida. Clisteria enim clisterizant pectanes. nobilie
ylu... mel. ex oleo laur. anetino. a rutaceo. musceli. peru
leo. et loca uncta cooperiantur ne frigescant. Ualent excitabus
cocto uino. Cibus sit digestibilis et leuis. calidus et potus sit calidus.

De yliaca

Yleos est obuolucio intestinorum cum acuta passio
minatur mortis. quia ylis ... iter ... aliquando agit ex
ue... ... sit de ... ... aliquando de ... ...
uiscosis. aliquando de calido ... aliquando de uentositate aliquando ex
collatione ... Sic et ... uenis ... uelica ...
... intestina ... dolor ylia est. quod augetur

inuenitur ē dolore renū et uesice. Signa ex phlegmate. Dolor renum
uel intestino uomitus frequens et inconsuetus sequitur. Signa ex sanguine
angustia. uigilie. uomitus frequens. **De colica.**

Colica passio ē intestinus qui colō appellatur. Cuius signa sunt uomitus
nausea. mictio. inuenitur dolor dextre partis. I. iuxta ilia. super
pertinē. Accidit dolor ab umbilico per uentrem usque ad
[illegible] renes. Videtur eis quod colō [illegible] perforetur. A terebello.
Quę fit sensibiliter. Que fit ex colera est siccitate et induratione [illegible] adesione
[illegible] uomitus colericus. Dolor magnus [illegible] quasi punctura acuum.
Que fit ex cibis siccis et stipticis durum [illegible] [illegible] qui quantitas intestini comprimat et elidat. Que a uentositate fit ex cibis qui [illegible]
Que fit ex fleumate uiscoso et appilante est plus tardus. membra
dimittit in dolore [illegible] alicui sua apparet. Que fit ex uentositate
[illegible] grossa. intercedit ex dolore ambulo. et gurgulatione et inflatione
uentris. Que fit ex apostemate quod est ex [illegible] intestinis. Apparet [illegible]
[illegible] ; uentris. Que fit ex lumbricis quod aliquando [illegible]
[illegible]. Que ex debilitate intestini. [illegible] [illegible] est [illegible]. Differt
autem colica passio a dolore renum quia dolor colice [illegible] dextra et
[illegible] [illegible] [illegible] est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. dolor
[illegible] [illegible] et uomitus minime uidetur procedere. Dolor autem renum
[illegible] [illegible] et harenosa est urina et uomitus [illegible] dolim
[illegible]. Cura [illegible] [illegible]. epithima et cataplasmata et reliqua
[illegible] [illegible] [illegible] in dolore [illegible] [illegible] intestinorum
[illegible] [illegible] [illegible]. Et si fit passio ex uentositate uentosa [illegible] ac
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. **De lumbricis.**

Lumbrici ex solo [illegible] [illegible]. Sunt autem quidam longi et rotundi
qui in intestino subtili nascuntur. Quidam sunt lati [illegible]
[illegible] [illegible]. Qui nascuntur in [illegible] intestino magis in [illegible] sunt
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] plures nascuntur in longitudine.

hpnr tuarit spnit loqui ircudi uixerent ē egre

Ista 7 ascarides faciē exeunt ē ague. cum ierdliguntur excaustē
ab homine ambē. pūctura mast anelitū. strindet dentes prurit
ut labia 7 nares. obsurent. uox attenuat̄ uoit q̄ntq; pacientur
fastidium. pallet corp̄ 7 aliq̄n clamāt insōno. Curare debemus
ut occidam̄ lūbricos. Occidunt̄ aūt ē amaris. omedāt lupinos 7
nucos cū melle. suc̄ absinthii. l' aq̄ cum auriū bibant. Mente ūiridi
decocto potent. lumbricos mire excludit sic ē cruce 7 malag.
grānamarū. l' pisce ā melan. Malidanici decocto potent.
curam. bal; ē succo foliorū. pisēr pulm lupinorū amareni.
ā pulmi caum ēum ustū. cime pomum ē multis. pm̄ omedāt
oblonio ḡn 7 uns uni dedem. de uim. Hyra nectare accipiat;
lumbricos excludit. Edāt acrimonia. Si ponat̄ sal aurum. Cum
biande; inestinus distinḡet ex aqua absinthii 7 lupinorū adiuc
cū scamonea. tum salē mella. Decipiāt hi cantu ē mel
lito. R; scam̄ ʒ i. pulū aloe pind ʒ ii. aub̄e. uu. tūr ʒ uu. ca
tapl'entur ex fāria adi lupinorū. pulu absinthii. ḡt abrot uel
nitri scandonea. 7 talam pisce ē succo absinthii. Cataplasma q̄ iponat̄
d lupinis absinthii. quib; paria obusto 7 abrotano. Fugāt spina d
medulla cīuna ; De emoroīs. iiii.

Emorois ē fluxus sanguinis a uenis ani. Sūt aūt ppr̄ acutos 7 puigan
uos bini. Siunt meticos biu. quos dam ppr̄ acuum. Signa sic āgua
ponderosū. dolor dorsi. gīimus icorū 7 icruptib; isto lacrimis. Si sit acu
ui bini. sit maxib; dol. intenasmos. Si ex medicis. sit isto uenis
ē gurgulone. Si acuti sit ica; purgem ē ex pilla in. i. inunob.
ū ē acuum. ū scamonea. Ualhar sangis uena basil. Si medici
7 ḡlli sit ica suffumigent primo d tapso barbasto calamento.
7 absinthio coctis iacq̄ pen suffumiguent deinno i fuso sit lapides
ardentes. molares. Jumane sepim sumat uii. ʒ. cuc ē uino i
defectu lune. Magdalio fiat de arteris mis ē draggo. 7 subicat̄.

Bibant vinum in quo bullierit xvii. grana piperis et xiii. sulfuris
uiui. puluis etiam eiusdem dragagan. cortices mali granati plumbi usti [illegible]
in aqua in qua si [illegible] et aceto in panno lineo ponatur. aurum si armoniacis
sit utitur licinium cum fiat unguentum, et eadem ualet ad ficus. Aliter cu
ratur nisi cum sirurgia. Si fiat apostema calida parvum lano
cum vitellum allium [illegible] linteum cocto [illegible]. cum plumbo incenso. hinc [illegible]
giro. et cum eius similibus ual;. ad fissuras ungatur anus cum oleo
et albumine oui. Si plurimus fluit sanguis per emorroidas fiant
cure distinctio[n]es. que pretermisimus. emergit egritudo.

Capitulum de ficu.

album oui cum panno super uenarum ponatur. in quando indura
batur violenter auferatur. purgentur cum acetis cum medi
caminibus et immutantur secundum uena basilica et secundum uena tali. **De**

exitu ani. Exit anus per nimia expulsione vel per relaxatione
laxatur eis qui a anus non sentit quando expellit stercora huic cen
tur constrictis. Decoctio in aqua uel cocta sit stiptica. ut sidia.
balaustia. galla. glandes. sumac. arnoglosa. et similia et i
troiciatur ano ipsius [illegible] fomentetur de supradictis stipticis. de
inde ungatur anus cum pice liquida aut cum unguento malue. et
oleo puluis quorum stipticarum specierum super ipso cadens. ano plurimum

De dolore epatis.

opitulatur.

Dolor epatis quandoque fit ex calore quandoque ex frigiditate. Aliquando ex
siccitate. Aliquando fit ex oppilatione. Interdum ex apostemate vel ex uul
nere. Si ex calore sint sentit paciens nimiam sitim. et ardo
rem siccitatem lingue palati. et narium. et nauseam. uomitum sunt
colericum. colorem citrinum. urina etc. Si ex frigiditate magnam patitur
eger sitim. grauitatem epatis sine febre. quod eguntur pauce et
et non fetet. calor est plumbeus urina alba. Si ex siccitate in
taliter ex siccitate lingue egestio pauca. et dura. urina ten. ma
cie corporis. Intelligimus quia et distinguimus idem per uarieta

ifirmi. certe tempus anni et dieta. Cum e flaivis sit in epate: intelli
gimus ex dol' gravitate. et extensione i dextro latere sub ypocondriis. Cum fit sit
oppillatio i gibbo epatis: erit urina aquosa et subtilis. Si i concavitate
te epatis: ergo e liquida. fit autem dol' epatis ex indigestione stomachi et
longua ifirmitate. Ex frigido potu et ex similib; causis. Oppilatio il
sit ex grossis hu, et uiscosis. Acc ex retentione menstruorum.
l emor. Ceteri de apertione et uulneratione epatis ii isequenti dicemus
capitulo. Si sit ex calore et uidemus inundantia sanguinis: ex
certe consuetudine punctete. flobotomus basilicam uenam. Si ex
ubit cola. purgamus cum trifera sarr. ex laxatiuo electuarium de succo
rosarum: damus trifera simplicem cum aqua calida. sive cum succo sca
riun. bene cocti et colatum. l' succum mali g. acetosi. i sacculo
ponatur pulvis sand' al. et r. spodium. Ubi semel parum. scarium.
lactuce. i sacculis iste ponatur magis et apposito zucaro. fiat si
rus. i novissime fio sir adiungatur unum. l' ii. cum camphore. Co
medat lactucas. cucurbitas. parum scarium solatrum. Abstineat
a frixis. et crassis carnibus a salsis. a lacte et i melle. Fiat epi
thima de succo solatri et farina ordei l' de oleo ros. l' uiolis
l' aceto. l' succo uuarum agrestium uel de rasura cetri. al' ros pul
u e i spod' et sand' al. et r. succo solatri et oleo ro. et similibus liq
ribus adiuvissemus i in fuso ephaniam. Sit autem ephiana ista
via calida. Si sit ex calore oppilatio. Fiat eum si un
mur et di sir. Accipe succi scarium apii feniculi et zucarum ro. triasa. d'
et diarrod' ual; quod ad calorem epatis. decoctio capillis. et h epa
tice et cortex frci domus. et h epatica p frigore epatis
utantur pigra. diacimino. diacal. et aliis similibus; calidis ca
l'. bibant sirupum facti de cinnamo spice foly. squinanti. mas
tice. nepite. anisi. amaranti. apii bibant et electuarium
absinthii ceterum. et semel uice agsti. supra epar fiat iufusionem

Marginal notes: t. indigestione; t. platagi(n)e; [faint marginal gloss]; diapnis l' cum sipl; succo solatri l' scarioli

olei rutacei. muscel. lau. et similibus. deponatur paritaria cale
facta ex absinthio. attenuantur adulcibus et ratris. Si oppilatio fit ex grossis
hu. in concavitate epatis. detur yera pig. yera l. gal. diod.
et similia. Si in gibbo dentur diuretica. ut absinthium. squinantum.
spica costus. baccara. ameos. ysopus. marrubium. apium. yperic.
et dentur eorum. sive simplicia. sive composita. vel fiat diasil.
et si multa indigeant calefactione. conpunitur tiriaca et similia. Si
sit oppilatio ex ventositate cuminum. diacuminum. prosunt.

Si apostema apud fit in gibbo. calidum vel frigidum. interdum **De apostemate epatis.**
in concavitate epatis. Item vero in gibbo. Si sit calidum sequitur febris. ardor
sitis. color lingue. primo rubeus. postea niger. vomitus colericus.
primo quasi vitellum ovi. postea vero eruginosus. dolor sub dolore dextra
ypocundria. parvam habet sitim sine excreatione. in quibus dolor
ascendit usque ad furculas. si concavitatem. febris fortior erit et molestia,
in sitis. Si frigidum apostema. vitellus gravitate dextre partis sub ypocundria
febris autem nulla est aut levis. Si sit apostema flegmaticum est molle. Si sit melancolicum est
durum. Si sit apostema in concavitate. nausea vomitus. sitis. singultus.
Et si sit in gibbo. tussis sicca erit. et angustia spiritus et infirmus sentit fur
culas trahi ad inferiora et gutture. et si infirmus supinus iacens capud
planus reverterit igen ... et pedes iungere epatis ... apostema per
pendere potius visu et tactu. cuius forma est similis lune novelle. Vol
lo autem nos nosse quia multociens medici decipiuntur putantes
apostema ... in lacertis qui sunt super epatis apostema. Sed differunt in forma.
apostema in lacertorum longum est et quadrangulum. aut una parte
grossum. in altera subtile. Sed epatis est ut luna novella
et tota que manu. quandam fallit ... ab aliis membris separatum
quod non ... lacertorum qui communi sunt ... Si
sit apostema calidum. detrahendus est sanguis ex vena basilica dextri
brachii. Et si causa manifesta prohibuerit. mollificativis

uetre e cassia. t. tamarid. mana. uiol. iprimas. Iprincipio dannis
bn. u. succu solatri. uirga pastoris. coriandri. ramani unis. plantag
l' ciar. musceanius. dicp. q conterer epar. u sand. uol. spod. eptia. de
trisu. olo ro. uiol. succo solatri. semperuiue ssimilia. Intrinsec apta: diam
ch. tantura rad. sisopi. calamenti. absinthij ssimilia. Cu succo feniculi.
d. u apij bene cocto radice. fouemus epar. et q isec de oleo lini
mulsce. irrume. l in quo coctu fuit absinthiu. Cu si matheuma
reddit ad sanie. intellr pstalui ardore mmare. doli. cataplame
cp radi polenta adaceti in uino cocti. malis agrestib; cuiusd. radi
cib; cipi. q. ritis. mell. aceto. una coctis. plagelli calida iposi
tis. Deinde ungend e olo no nald' calastico. In quo dq qui dicitur. alo
es. mastic. absinthi. spica. Nardi. l imponim pollines ordi carica
coctus ilequina. stercus columbinu. mell. quod fusti: e calida plagell
Si duru fit epar foueam' eylana succida. i fusa i oleo muno i q
cocta sit centauriu. radix affodilli. imponim' hi ept ha q. Rx ca
ricaru ifusan. u ilequina aceto. centaurij. cribate. absinthij. ni
tri sinap. sal. cere. adipis anser. gallinacei. solubliu singula
lib; tependeu binas e admoniac. bdellij. medulla ceru. ad
id ualet dentis potionis diuretic. aq calida diuretica e melle.
In q coctu. sit semi apij. maratri. aneti. petrosil' d radices
ipsaru. Siru m. sulfa sit ilamine. emittit sanies l post e purare
r pur. danda sit q ea que dixim' in sparte. Item ad purgandam
sanie. tibi etiam q Rx farine ordei rubi dragagti ifusi indulcora
ani. nuclei pigni. noui assi. anisi an. ii. cc. i. ui. 9r. q. s.
decipiat qui q inuenitur d inriaca. utantur cataplasmatib; ex feie
lini. fenugri. farina ordi sale. stercore columbino primu coctis iaq
i q coctu sit centauriu. absinthio h. q dixe ad mundificandam
sanie ualet adiutoria epatis q tenue reparat. acetum. Ioue. Nom
sie ii his adiutoriis pot ualitudi: uide e curagiu; De ydropisi.

Ydropisis est error digestiue uirtutis in epate. Dicitur ab ydor, id est aqua.
Contingit in eo duro apostemate epatis. et frigiditate eius. Aliquando splenis vel stomachi
et intestinorum, in ea hirycari uenarum et capillarium. cerebri. pleuresis. renum. uesi
ce. et matricis. Fit quoque ex fluxu uenarum. nimio sanguinis fluxu per ema
[illegible] vel per exercitium [illegible] colera [illegible] in epate.
Unde per hoc bona digestio generatur crudi humores. et aquosi. Sed quoniam est membrum abh
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] species ydropisis leuco
flegmantia. ypostarca. alchites. timpanites. Leucoflegmantia dicitur est
que fit de albo humore. Alchites [illegible] digestiue uirtutis [illegible] crudi
humores. adeunt usque [illegible] [illegible]. ypostarca [illegible] digestio
[illegible] [illegible] paulatim [illegible]. ypostarca fit ex minori defectu di
gestiue uirtutis et minori uigoris expulsiue. unde non usque ad carnem
sed usque ad carnem expellitur humor. colligitur. Alchites fit ex defectu di
gestiue uirtutis et defectu expulsiue. unde est quod colligitur inter siphac et [illegible]
[illegible] [illegible] palma [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]. Timpanites fit ex defectu dig
estiue uirtutis et expulsiue [illegible]. Aque [illegible] palma
sonitus [illegible]. Contingit [illegible] per [illegible] ydropicus
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] dissolutum [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] apparet in principio [illegible].
[illegible] alba vel liuida [illegible] apparet rufa. sub rubea. et
rubea [illegible] splenis. et [illegible] epatis. Ydropisis si fit [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ydropisis [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] radix apii petrosilini. feniculi
dauci. cucumeris. radix [illegible]. [illegible] granum. [illegible]
[illegible]. [illegible]. [illegible] spica [illegible] ligni [illegible]
[illegible] sine febre [illegible] difficile curandus [illegible] in [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] modo [illegible] [illegible] bouino [illegible].

dragon. aut agrippa. fricent corpora. siccis manibus. vel
spongia. vitantur sicce balnee. et non ascendant in solium. aspergatur
corpus in egressione pulvis nitri cum sulfure. vel cicale. vel cum fimo
columbino. siccis. aut fimo caprino. pulvis aspergatur. ut su
dent. et exsiccentur. vel fimus columbinus recens pinguis:
lavent in aqua salsa. vel marina. vel sulfurea. aut arena calida
obruantur in canicularibus diebus. Accipiant acetum scilliticum.
aut oximelle scilliticum. vel picra. vel aquam in qua coquantur
radices apii petrosilini. feniculi. menta sparagi graminis et parium
decoctione purgantur. et succo mediani corticis sambuci. aut cum
decoctione polipodii. vel agarici. vel turbit. vel timnodi. Comedant panem
bene coctum. ova sorbilia. pullos. pisces aspratiles. et saxatiles. locustas
marinas. turdos. perdices. De volatilibus perdices. anates. artagines.
ficedulas. De oleribus cornaclas. petrosilinum coctum. apium. sparagos. sinapi.
Bibant vinum subtile. aut aquam subtilem. abstineant a salsis
et acutis quicquid in urinam eis adiuvat. observent se ab omni duriore
cibo et potu. granum cubebe modo sensibili datum purgat corpora
ydropicorum. Curandus est epar magis et splen et renibus; sed inflammatio pro
vocanda: si fuerit epatum retentione patiantur. leuco sinapis. et al
chimia ictus fiat pectus. iiii. digitis visum sub umbilico. et non subi
ta fiat evacuatio sed paulatim. et claudatur orificium de spongia molli.
Impositura. ad idem valet scarificatio in lunarum partium et pungere
cum yerapigra. In timpanitica autem absinthium vinum tritum cum carica cimi
nomino. sale et melle. quod inductum in panno ventri apponatur;

Yctericia est cutis fedatio et immutatio in non naturale. De yc
colorem. Ictericia citrina. que fit de co. r. et ignea. tericia.
pega. i. citrinella silons. quando vires reddit totum corpus. et fit deco
viridis. Est et melancolica que de nigredine corporis. que fit de melia. et ex
bilem. splenis. Dicitur autem yctericia morbus regius. et aurignosus

et arcuatus qui colore y[c]teris. et reguli. et auri et arcus celestis

predicta h[ec] passio fit cum y[c]tericia ex calore sanguis mutatur in fel ex

felle habundantia sanguis inficitur. et urina abhominabilis redditur

et apparet ut rubea vel rubicunda cum multa spuma et citrina. Has

curas et ex aperitiva que sunt oppilantia in vas cistis fellis servatur

dum separatur fit et ex oppilatione pauca ut cistis fellis. Si ut inferius porus

oppilatur: amarum est os. in stomacho calor et sitis. ergo al. Si superior porus

oppilatus est urina apparet nimium tincta et ergo colorata. Contingit etiam quandoque

ex vel cibis et potibus vel venenosa potione vel morsu alicuius repti

lis. Si per perfectum ex indicio pacientium fit in iii. non in febribus acutis

in die critico. a. vii. die. in antea non consistere duro ypocondrio. Ysopo

apio quod mollificetur venter. cum prunis. molli. tamarindis et cassia

fistula. dentur succo malicorum. Damus ex[t]ra cum succo plantaginis cum aqua calida.

vel solum succo sani: aut solatri. aut plantaginis. aut solani et caturam.

Epitimia sit fiat super epar de oleo ro. ui ol. aqua ros. aceto. succo

solatri. sempervivae et similium. Utimur dieta frigida. Si ex oppilatione

fit passio: et colera spissa fit et sependitur. quia ergo al. apparet. urina

non est ru. et sudor subtilis est in aqua. dicta fit dissolutiva ad. semen

y[c]terum. vel coclear. i. huius medicamine. cum mellicrato. vel ex[t]ra. quod fit ex epithimo. cuscuta

petrosilino. piperis. alac. semen. eque pondus. ad. a. s. procedit in uo[l]untate

ex tracto acero in oriam. omnia dicta sic. Mittit. lavetur in aquis calidis

a contra singulis? utatur balneis. quod si inducit carnis nova. sic

tam in candida mi a fullona. et balneum inducit: intret ut sudent.

Nimium ? fit ad illius colorem emulatur remotionem De splene

Splenis non est de pueritie epar a superfluitate melie.

Scilicet in epate iii. hu. generantur: ex iii. humoribus epa nu

triatur testatur gloriosissimo ypo. in libro de n[atura] humana. Et G. in libro

de elementis et constantinus ipsam regum? in pentegni et confirmat ypro in prognosticon. Cum in quantum

ipsi humores superfluitatem habent. Estimatur sic quod a in membra natura

Ad splenem remolliendum tale fiat unguentum. Accipe radices apii

feniculi petrosilini. levistici. cera alba. sepum yrcinum et arietinum. axungia

porci. coque omnia in olla rudi. cum optimo vino albo donec optime

mollescat semper reiteranda infusione. optime decoctis exprimatur fortis

sime per pannum et expressum usui reservetur. et eo inungatur splen.

ad depurandos ipsos hu. u(t) c(um) depurati melius valeant membra nutrire.
Cum depurat hec eius feces a superfluitate eo. v(e) splen: a superfluitate me
lancolia & quam alia membra. a superfluitate[?] [illegible] Venes abaquosa sup
fluitate quam urina vocamus. Si u(er)o p(ro)pt(er) splen depurare epar ab superfluitatib(us)
melancolia. Cum u(er)o oppilo e(st) nimia p(ro)pt(er) quam superfluitatis medica(m) ... ad sple
nem: nigra generatur yctericia. quam melanchyron appellamus. Quod si melia
spissa poros splenis oppilaverit. induratur splen. & magnificatur q(uo)d e(st) extre
mi intelligere. & corpus macescit. p(ro)p(ter) indigestione. pigricia. & tristicia. & vri
... ... al. ... subal. ... pallida. ... Inter d(...) nigra
& spissa. fit aut(em) extensio ista splenis i(n) sinistro y(po)condrio u(bi) splen e(st)
exhu. medico. calor & frio. ... Cum diuturna fit passio. ...
fit tumor pedum. cum vulneratio. & ydropisis. & p(ost) cibum ... & ...
... ... & q(ui)q(ue) i(n) hanelitu molestantur. & tussi. & ...
... passionib(us) affligunt(ur). Valet h(ec) egritudo his que multam aq
... acetum ... bibunt. Cum his qui longas passi sunt egritudines qui ...
... medicina ... mollificamus splenem ...
dialtea. & oleo moll(i). simul statim venam sinistri brachij. Cum ve
nam q(ue) e(st) inter medicum digitum & auricularem. Damus succi solatri. ...
ca. & maratri bene coctos. & colatos. ... ad splenem s(ic) ponendo.
purgentur c(um) decoctione. sene ephitimi. centauree. & mirob. i(n)dorum. Si d
... fit passio q(ue) sepius accidit. ... medicinis succur
remus. Damus oximel squilliticum. ... c(um) aq(ua) calida. bibat uinum
i(n) q(uo) ferrum candens fuit extinctum. Vngatur splenem de dialtea. Dragon colo
... Emplastratur splen de aceto. & nitro. & farina fenug
ci. Al(iud) de farina ordei. & radice capparis. & amoniaco. & mirob. ci
tris c(um) aceto. Al(iud) ex amoniaco. olib(ano). mirra. aloe. ... c(um) succo cau
li ... i(n) aceto i(n) ... & i(n) carta i(n)ductis sup(er) splenem i(m)ponatur. & sit usq(ue)
q(uo) sponte cadat. Al(iud) ... i(n) aceto ... naualis ...
... igne solvantur i(n) oleo p(ost)q(uam) tepuit i(n)fundatur. ... mo

... emplast(rum) sup(er) splenem ...

tario u alumi sit tritum et in malaxe in modum empl. et apponatur
splenj. Fiat emplm de amoniaco. mirra. thure. bdellio. tritis
in forti aceto. et myrtis. cum sinapi. farina cicer. et fenugreco lapid
quo igniti pfusi aceto. sic ponatur splenj. Bibant de coctione
radicis capparis et scolopendrie. Aut radicis tamarisci. aut
camedreos et camepiteos et centaurij. Aut fiat sir de istis. pillule
ad splenem. Rx. semen. rad. capparis lacte rubee. reu pontici.
poly. aristol. longe. yris illirice nasturcij equale pondus. sumi
tur cum succo apij purgentur cum decoctione sene. thi. epi. cuscu
te. camedreos. camepi. sal marini. petrosil. apij lapid. ter
uli lapd armenii et stecad et apponatur ibi post colaturam. pulueris mi
rob ci. ʒ i. et pulueris mirob ei idoneum; g. Scarificatio in sple
ne. Nouissime cauterizant; De apostemate renum.
In renibus fit apostema. si quando renes sunt in nouo cum, quando in utroque. laeses
aut in firmis in sano latere. sentit renem infirmum graue suspensum.
Sed si est calidum apostema intellige ex febre acuta. et sitim nimiam doloris acuto
capitis. noctem. et regione colica. difficultate mingendi urine.
et sanguinolentam. aut uiridi colore ardore. et grauitate renis infirmi.
Si sit frigidum apostema febris leuis. sequitur; al. dolor paruus. Si apostema uenerit ad
saniem. omnia sedata sunt et formicare. et pulsus fuerit in renibus.
Maturum apostema est ruptum cognoscimus per mitigationem doloris.
et eruptionem saniei. et saniei sunt que a renibus exit. mixta est
cum urina. Si ab aliis superioribus membris uenit magis mixta est
cum urina. Si a uesica per hanc saniei residet in urinali di
fferre dolor renum a colica. quia dolor renum stabilis est. et mansiuus
et minuitur ex remissione urine et harene. uel alia similia
in urina apparent. Colici non molestantur dolore instabili. et stipa
tione uentris. Et si egerunt alleuiantur. In uesica apostema sent
intellige ex similibus signis. et sentiunt dolorem sub pectinem

et i quib; dã tumor apert ipeciune. Vrina uiñ̃ muscillenta.
iune tenuis excludit. nc̃ extoto negatur. Vulñã uire i in
uesica sunt. ex sanie. hu. calidis · acutis. quiq abstionib ut
peussione. t salta. ex ulñib ren si cortices subtiles ut subu
les ut squame emittuntur. ur difficile egredit. Si sit apa
calin irenib t uesica. stomet si ñal. i e. pulser t Cibant
succé solatri. scari. i feniculi. cocturũ i colarũ. cũ mña tamarind
i cassia f. cooperiant loca dolentia exlana ẽ olõ calõ. i cum sqba
nec; laũ ratione nos distemperent ẽ oleo rosũ uiolis malua. i ordeo. mña tamarindi cassi f.
dur exmulsa calá i olõ. Si frin sit apa; ungant dolor gr
oleo laur. musceló petroleũ marciato i arrogõ. dũ ex oleo
ubi coquunt ruta pulegiũ absinth. i simulia i cooperiant exla
na qd si maxe exéunt dolor uesicã plenã olõ calido locis do
lentib apponimus. Aũ scarificam sanguiñẽ tollendo medioeqre.
Si medioeriẽ ueniat. cataplamus ex semine lini. fe
nug. i farina ordei. i aliis similib que ad maturandum
apa sbi scripsim requisit. ungimus i dealtea i cataplam
de ordeo. Sicubius ã sapa admãdificatione sanie: damus
succẽ apy marat i. absinth. lac asininum. dur uini cuminum.
Stomachõ reni i uesice dentur. ʒ ii. huius electuarii cum
aqua calida ũ decoq̃ uiridis mirta & mielo s. xx amig
dalarũ. xv. dactilos xv. draggi ʒ iiii. offerenn i semẽ cucu
mis i liblum ẽ lacte asinino. trocisci adumbria ead. scalsci
trutũ. mel cucumis. cucurbite. portul tell ammoniacum.
malue. ros. boli armeni. aũ ʒ ii. seminis lactuce. papaueris
liquiri. psilly. aũ ʒ i. i l. Cataplant exeare is coctis immulsa.
i edera sit ptisana. uitellũ oui. tact rai i armeni; spualrũ p
mliere uesice lac. q obtinet ẽ olor. pueremũ ẽ ũ uenerit. Accidit
uera pululẽ signã inigi. ẽ curã pea assignabimus ;

Puls aparib' in q̃rñ uenit̃ crem̃. **D' ipulis q̃ desc̃dũt a re-**
nib; et membris et fiunt exq̃sita ui calefcã et desiccãti ui rena. **nib;**
testantur. G. se uidisse pillũ talẽ palmo lõgitudĩẽ. puniga aute
et inordinate uesice dũ cõtraxit et fuit dol' et punctiõẽ per mictiõ. urinam
tionẽ igriũ ẽ morsu uesice. facit aũt mictura grit. a ex postulis
ulcũ. a ex lapid' urinales meat' obstruentur. urinant cum dol'.
modica et spiritu genitaliũ. et uesiona. Dentur diurectica ut
decoctio radic' feniculi. Sal' petrosil'. apii. amei. dauci. yp̃i
con. fu. saxifrage. cumin ethiopici. similiter morani et
similium. sic fiat assũ comedatur. X bibat ipsũ cũ uino
cocti. que inicia purgã l' inicia. lac ẽ melle modico
et oleo. Comedat̃ spagos. pastinacã. bletã. pices. asparagũ.
uolatilia et similia. sedeat sup aq̃ calidam et oleũ. vngent̃
dolet calidis loca dolentia. Inuenit aquã ca. ubi fuit cocti cau-
les agrestes. sauina. calamenti. pulegiũ. Malua branca ur-
sina et similia; **D' lapide arena.**

Lapis et arena generãtur i renib; et i uesica. Ex nimio ca-
lore q̃sitã humiditatẽ desiccare uidentur. Maxime si
ure sit stricte uind' urina exit. Nascuntur aũt ex mala et grossa diaeta.
ex potu limose aq̃. et turbid' t' ex samie reñ dum ea retenta. Vñ
ispissantur. et lapis efficitur. fit aũt i uesica perpue prius q̃ collum
uesice strictũ ẽ magis. et q̃ ieiũ grossi hũi. habundat propter
gulositatẽ. In uesica mulis nõ nascitur lapis q̃ uesice collum
curtũ et largũ. Inũt igitur uel rotundi. longi. trianguli. q̃drãguli.
q̃nq̃ngũli. Alii. lenes rubri. citrini. albi. lucidi. Signa lapidis
lapid' et arene i renib' hec sunt. dol'. et grauitas reñ ẽ punctura et
dol'. ani. et iancarũ deminutio pedis ex parte reni ifirmi. et
aliq̃n dolor testiculi exeund' pte. Vrina exit paulatĩ ẽ ardore
urige et arenosa. Si i uesica: dolor ẽ i collo uesice et iuuen-

Alte ad lapid' frãg'. q̃ ẽtiam q̃ uis reñ et uesice apit. ylia ẽ dolorẽ sedãt. et omĩs
uiles meat' aftãncis et uiscosis humorib' p̃gat. R̃. ballam. albĩ. añ ℥ .i. cinii. cede
mastic. feñ. costi. xiloballsami. carpoballsami. cit. melon. cuc. añ ÷ .i. acori
cinamom. meu. saxifge. spagi. b'sci. añ ℥ .v. liq. cipi. d'g̃gri al grad'.
apii. amoms. sem. bõbacis. urtice. cit. añ ℥ .iii. folia cit. lignũ. leuistici.
gũa lot. pet. sinoni. anet. añ ℥ .ii. sãguis yrcipasti eda t' iunipo. pss
misces. ℈ .i. aloes diag'dii. añ ÷ .q. cfice ẽ succo feñ.

V ad i... -le por.
urinar

ca et ipericone. Aut prurigo est uesione urge. et difficultate gradi
in cacuis et egritus. Urina est al. et subal. et arenosa. Abstineat a cib. grossis
et inflatiuis. uomat post cibum indificer caput. Accipiat adrianum
balsamatum. aut iustinum balsamatum. diu filon diu filantropos.
siue in balneo. siue iuxta ignem siue alibi. aut sumant lactouarium ipsum.
q. Rx. betonice. fu. spice. mentastri. [gladiole] asari. dauci. petrosilis
an. ʒ ii. piperis ʒ i. saxifrage asari. [ameos] acanti. spice. cassia ligneam
calami aromatici. xilobalsami. carpobalsami. anisi. gith. piperis cipri. celtacam.
cinamomi. amomi. spica. et ibrusc. siue omnia siue quedam pro... et
benedicta. et sanguis trienalis hirci occisi in augusto qui primo
comederit herbas diureticas. foueantur loca dolentia. ex [petroselino] apio.
iusquiamo. oleo lauri. pulegino. rutaceo. et similibus. Lauentur in aquis
ca. et terra surgentibus. uel in aqua in qua bulliuerit herbe calide. et diuretice.
Clistere ..ter quia nocet eis. Sanguis balneum retentio... bibant album
et subtile. Si lapis sit in collo uesice. auferatur et repellatur est subu
la argentea. et subtili. et rotunda. sed incipita plana. Iaceat quoque
infirmus supinus et erigat pedes sursum. et moueantur pedes huc
et illuc. ut remoueatur lapis de collo uesice. Aut cum cirurgia
curetur.

De unctu sanguinis cum urina.

Sanguis est ursa exiens quinque uenit ab epate quinque a renibus
uel a uesica aut ab aliis [urinalibus] uiis. Si qui uenit ab epate aut
uenit ex nimia habundantia sanguinis aut ex defectu uirtutis
uirtutis. et exit sine dolore. Qui a renibus uenit uel uesica. Aut est
exiens ruptura uel corrosione. siue uulnere uel resudatione. et fit ab
intrinsecis ut ex habundantia humorum. uel calidis uel siccis humidis
uel sanie. uel uulnere. Aut sit ab extrinsecis ut ex saltu. uel casu. uel per
sione. uel consimili. Quod intelligimus per interrogatione infirmi.
Si sit ex ruptura uene pirum emittitur. Si igitur corrosione uel
uulnere est purulentus. Si sit ex resudatione. paucus

[illegible]

gr̃ ⁊ sine dolr̃. Utrũ ueniat a renib' ł a uesica. ex ruptura ue
ne ł corrosione ł uulnẽ. p dolores ⁊ cetera cũ urina disti
guat. Si a renib' uenit. fit dolor lũbarũ ⁊ q͛d exit mag'
ẽ mixtũ cũ urina. Si a uesica: dol' ẽ i pectine ⁊ ĩ stranguria ł
⁊ q͛d exit cũ urĩa facili' residet. ⁊ si squamas habeat ⁊ fetorẽ:
ẽ cert' signũ. qñq; ẽt ad' sanguis a renib' ĩ uesicã ı̃ cõglobat'
⁊ facit nimiũ dolr̃ ⁊ tensionẽ. ⁊ impedimentũ mictus ⁊ termi
natur qñ doq; ĩ mod' sang'suge. Si sanguis a b epate uenit:
icidat' uena basil'. Dextri brachij. Caueat a labore. ⁊ coitu.
Dent' astrictiuã. ut bolum. sumac. sanguis d̃c ⁊ similia. Si a
renib' uel a uesica: incidenda ẽ quel' ... apoñ ag
hẽ. maxime si sanguis coagulatur in uesica. Fiat minutio
uene basil' sicut ł aus ⁊ etas pmiserint. ı̃ ptñtio uesice. ue
na sophena icidat'. ⁊ parum sagñs extrahat'. Si ex uulñe
ren̄ ⁊ uesice assignauim' ⁊ accipiant trociscos qui d' sal'
singuli med' cucumis. cucurb'. psill'. spodij succi liquiri
an ℥ iij. seis. lactuce. malue. gũm ar. ros. amidi. dragag'.
seis papaueris an ℥ iij. seis citoniorũ ℥ ij. boli arm' ana ℥ iij.
⁊ s. dc. ℥ ij. tẽpentur cũ succo plantag' ⁊ talius pones qui sagñe
stringunt. Si ruptura uene apponat' emplm renibus fc
m de bolo. gũm ar. dragag'. sumac. sagñe dc. cũ albumĩe
oui. ł qd' fit d' armoniaco. olib. ⁊ mal' cũ aceto. spõgiã i frig͛i
da aceto. spõgiã in oleo rõ. ponat' sup renes ⁊ pectine ⁊
nõ diu maneat ibi. Quod si sangs coagulat' in uesica
comedat' cũ carnes. leuationes. Apiũ ⁊ alia diuretica. ag̃
diureticã bibant. Ungant' pectines ⁊ ipiron con grolo
lauri pul. muscellino. ⁊ auregon. ⁊ similib'. Supponat' cau
les agrestes coctos in aqua. Aut absinthium aut ruta cocta
in aq ⁊ oleo. aut paritaria calefactã molla rudi ... tar'

parum fiat ea q̃ sup de ... uesice assignauim'

benedicta. filoīs filoantropos. eliuario. ducis. iustino. adriano et
antera. Item. Cum recent aquam habentem cuminum vel oleum. Item butir
lauinia. calamentum. pul. aug. folia lauri et altea. malua. et caule
agrestes. Cibibantur os trociscos. Rx. seminis maratri. apii. dauci. melo
nis frondium rafani. foliorum absinthii equale pondus tempera cum succo
feniculi. Et si sanguis aut humores aut lapis aut aliquid aliud collum vesice oppila
uerit. sin facile remouere possimus fistula per scriptam purga
mentes causas oppilantes remouemus; **Diabetes.**

Diabetes est quedam passio renum que fit ex calore et ariditate apertione
uirtutis et defectu retentiue. Renes enim calefacti nimis exsiccantur
attrahunt humiditatem a hepate et separat ab intestinis et stomacho. Ideoque est quod
ualidam patiuntur sitim. sitis ex potu non mitigatur et cessare et sitis
ex potu non remanet in urina . ... renum est sedes. Debet autem magis
patienti apponere ubi est non remanet humiditas attracta. Ex hoc
autem urine ... Aper ... et infirmus
cito mingere et statim ualde sitit urinam maior excoctu et ex diabete. facile
le sequitur ydropisis. Damus istis potus. ptisanam. sirupum mirta
num ros. aquam psillium. ... cum mespil. piris. sorbis lacti
ca. portul. Ungimus renes et emplastramus de his. ut de solatro. oleo
ro. ypoleon. succo uuarum agrestium. lamina que plumbea re
nibus apponi iubemus. **De Strangiria.**

Strangiria est pelusio uesice quando guttatim urina mingitur. Si non nul
latenus omnino p. ... dissuria appellatur. Si uero durius officio
urine denegatur. scilicet ... ex multis causis. aut ex apostemate aut
ex sanguine coagulato seu ex lapide aut ex frigore. Quorum omnium
signa et causas assignauimus. His accedit ex grossis et uiscosis hu.
collum uesice oppilantibus. Intelligimus quia precessit dieta
generatiua grossorum et uiscosorum hu. Cognoscimus hu. urine. ad
cognoscimus per urinam rubeam. ... fuerit autem ex frigido aere ...

sint ex infrigidis hu[moribus]. Danda sunt diuretica. ut apiu[m]. petros[elinum].
seminis. dauci. fe[nic]u[li]. &c. Ungantur renes & pectines d[ia]lt[h]ea. v[e]l
oleo calido. Inter aqua[m] ubi bullierint bibe diuretica. vel co[n]ueniantur
ut lauina. & silia. & utantur benedicta in fumo. vel sumario diureti-
ca. tiriaca. & his sim[ilibus]. Si ex calidis p[ro]ueniunt hu[moribus]. bibant aqua[m] seis
cu[m] sir[upo] mel[...]. cucumeris. cucurbite. Utantur fr[igid]is cib[is]. Olim [in]molis
cum mulsa mittant purgati aut olim ro[sarum]. cu[m] albumine oui.
pulueris h[uius] sem[inis] c[um] siruri ros[arum]. detur. R[ecipe] dragag[ant]i. ciminum. psul[lium].
sem[en]. cucumis. c[r]itul. cucurbite. lentice ana [...] Si ex siccitate
aeris sit passio. Ungantur renes & pectin[es] [...] & ipticoneon. miscea[n]tur
olo laur[ino]. & similib[us] fomententur aquis calidis. Si bibant medullas
c[um] [...] c[um] aqua calida maxi[me] iuuantur. Vinu[m] forte & ueteris bibat;

Diampnes e[st] inuoluntaria uri[n]e emis[sio]. De diampne.
Dico. u[t] plin[ius]: accept[e] post fluxi pura reddant Sit au[tem] ex mo
lune lacerati c[ir]cundatu[m] colli uesice. Si ex de fectu retentiue uirtutis: [...] curentur: q[ue] e[st] calis [...] uertoribus.
uesica scrofina. taurina. caprina. incensas. bibat c[um] uino.
Ca[...] fluuiales [...] au[t] castor[eum]. au[t] ruta[m]. agreste. a[n]i[m]e.
a[...] tiriaca c[um] uino bibat. betonica piper: ciminum. cu[m]
mulsa in balneo accipiant. Quod si hec passio ex egritudi
sit spondilis quod est [...] curatio spondili [...]
hibeatur;

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Vulnera uirge ex uacatis hic quid [illegible]

purgamentis a sanguine. fiat ablutio quibus diu [illegible] cum mul- p(er) [illegible]

bus quod pulueres astrictiui multa ponuntur ne [illegible] ligantur

uulnera. Lauetur prius uirga cum sapone calido et mouetur

cum manibus et contrahatur pellicula, ut uulnera aperiantur que

ungantur ex hoc unguento. R̷ olibani mastic. ana ℥ iii. cere ℥ iii.

liquefiant cum axungia porcina liquefacta ad ignem et colentur loco

tuto. Quod si mala caro super excreuerit, apponatur ibi puluis

mirre et aluminis. Sed ad carnem reparandam ponatur ibi puluis

olibani et mastic et aloes. Valet et si lauetur uirga uulnerata

cum lacte caprino. Quod si [illegible] purgam. uini et [illegible] consumitur

prodest [illegible] spina [illegible] quod uirgam lauat [illegible]

[illegible] ex [illegible]. si non sit in uulnus fiat cataplasma

de libro i. [illegible] passe [illegible] enucleate [illegible] cimini [illegible] si modo

[illegible] iunio. et puluis cimini [illegible] uulnera

sup testiculos inducantur. Quod si testiculi doleant et [illegible] ligentur

de [illegible] resina. et [illegible] ex equis [illegible]. Quoniam no-

tandum est quod uirga uulnerata aduenire debet suspendi;

et contra quia est necessaria [illegible] colat [illegible]. De cornu [illegible]

Cadenda [illegible] par [illegible] aduirgam et replet [illegible]

[illegible]. Quia ideo tandem uirga [illegible] induratur rigi-

ditate ut melius ad illam sufficiat actionem. [illegible] paleae

ut [illegible] qui [illegible] uenerunt

ad renes. [illegible] ad testiculos in quibus [illegible]

in spina. et [illegible] purgam [illegible] emittitur. [illegible]

quod cor et caput [illegible] corroborat [illegible]

[illegible] malas suspitiones [illegible]

[illegible] dolicum [illegible]

et conclusione [illegible] habentibus;

[illegible]

·q̄ꝛc·

calid' ꝛ humectis dolor' ꝛ habundantib; sanguine. ꝛ flebot' si fuerit si-
in pede ꝛ habentib; salsas cognaciones. Obesis aũt macilentis ab ima
uel palma. ꝛ pedagre. flebotomandis ꝛ flebotomandos. purgatis
ꝛ purgandis. laxatis ꝛ famelicis; uigilantib; ꝛ laborantib;. Sed
hora coeundi optima est quando corpus est temperatum. ut non sit calidum
ꝛ siccum. non replet'. non inaniter. non ante sompnum. non post. Sed in initio
melius est in tempore calido [illegible] quam frigido. [illegible] quam siccat. replet' inanit'.
ante sompnum quam post. quia digestione [illegible] ut ascendat ad coitum. et ul[illegible]
ꝛ supina iaceat ꝛ pedes capite porrigat altiores. ut sit
locabil' coitus. Illuminatur [illegible] de hiis electuario
quod de piperis al. in ꝛ [illegible] piretri ꝛ galange. ana [illegible] ut sint
magis sufficientes ad coitum. utantur cibis leuis ꝛ digestibilibus
ꝛ multum nutrientibus. comedant oua lac caprinum [illegible] cocta
cum carne ꝛ multum nutrientib'. dyasatirion adiuuat. dyasatirion
si debilitas ex coitu consequitur. comedant [illegible] cocte in uino
odorifero naribus apponantur. ut ambra. rose. campha. Si nimium
ex coitu exsiccentur. sedeant in concha in qua multa oua sint
cocta. Quidam post sompnum [illegible] uigilias fugiunt. Aliquibus
[illegible] in fine operis contingit. [illegible] est cap' [illegible]
[illegible] est corporis [illegible]. coloq' ꝛ similib; [illegible]
[illegible] similib' [illegible] qui [illegible] labor' [illegible] duc' Reliqui
[illegible] sunt [illegible] non [illegible] ducant.
[illegible] tenentur. [illegible] cibis ꝛ potib' [illegible].
ꝛ lecto durissimo [illegible]. Agnus castus [illegible]
camphora odorent. [illegible] mouentur. [illegible] a muliere q' non
nouit [illegible] quisque [illegible] coitu [illegible]
[illegible] contineat [illegible]
coitus poterit [illegible] celebrari. Uno coitu uel pluribus deficientibus uarie sequuntur egritudines; D' lettariali

P q[illegible] [illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Satyriasis est immoderata virge erectio. Fit ex grossa ventositate et inflatura. Iacere isti in latere debent non supini. Dolor et calefactio magis virgam exurgit. Vitent cibos calidos ventosos. Cibos cum aceto manducent. Villanum habent [illegible] ambulare et a lacte et vino multo et a bodeamentis se custodiant. [illegible] conferabimur omnes que in his que in gonorrea scribemus. **De gonorrea.**

Gonorrea est spermatis involuntaria emissio sine virge erectione et delectatione. Fit ex debilitate virtutis retentive vasorum spermaticorum. Fit et nimia habundantia spermatis. Fit per aliquid movens [illegible] ut expellatur sperma [illegible]. Signum huius est pallor et macies corporis et est turpissima passio quam propter diligentem curam nos adhibere oportet. Ungantur dorsum et inguina cum frigidis rebus, sicut cum succo solatri, iusquiami, portulace, oleo rosaceo [illegible] argento. Lamina plumbea renibus apponatur. Caveant et pectines cooperiantur ex lana succida infusa in oleo rosaceo. Aut alias [illegible] ab omnibus cibis ventosis et a bodeamentis se abstineant. Caveant ne mulieres vel pulcras aspiciant. [illegible] si tamen [illegible] sic faciamus ut illud quod est involuntarium fiat voluntarium. Castoreum solum potatum valet [illegible] cum est. [illegible] quidam que semen minuunt et luxuriam auferunt. Salicis [illegible] agnus castus [illegible] cimini, calamenti, aneti [illegible] que spissitudinem extinguunt libidinem ut capitula, melones, cucumeres, cucurbite, lactuce, psillium [illegible] ruta [illegible] portulaca, psillium [illegible] semen lactuce, lenticule [illegible] bibita [illegible] libidinem extinguunt. **De priapismo.**

Apriasmon est inopinata virge erectio [illegible] difficultas [illegible] in coitu non facile [illegible] nimia [illegible] Curatur quod [illegible]

[illegible]

47

naturale confortant. et spm generant in erigendo virgam. venerium
usum valent. in menstruatione. Mulieres pulegium aspirant. et recentius
in eis. Ungantur lumbi perineum et virga h' ungento. R bacas lau
ri galbani visci fimi columbini sicci. piperis. sal. seminis rute. na
sturcii. feniculi ana ʒ iii. cerfolii agrestis terebentine ana ʒ i. cere ʒ ii. olive
lib. ii. Si ille ova muarum sumpserint ʒ iii. ponantur in sabuco
ad solem ... donec maturentur. Cum in colentur. et tamen vero
seminis rute pulvere virga ungatur. Mulieres ungantur ... vel
pigmento anacardio equalis ... cum uno odorifero ... bombicem
infusum in oleo laurino vel muscelino immittat. Epithima valens
ad coitum. R semen ... eruce ʒ i. et ... terre sigillate. cere. al. ana ʒ viii.
cum soluta ... super addantur. et teratur et fortiter agitentur sicut
opus fuerit. hic epithima inducatur in panno ... et inguina super ponatur
tur sicut calefactum fuerit. tollatur. et contra ... ... si noluerit
... extinguere. Cum ungimus ipsum in ... ex aqua ... Cibi
dentur qui multum nutriant. et calorem naturalem confortent. et
... ... gignantur. et multum nutriant. et ca
lidi. Valent pinee. fabe. ciceres. carnes recentes. cerebella et
vitella ovorum. bibatur cum melle. pistacei. pip. lo. ... cost. dulce.
... Item ... in dieta. Dentur diasatirion. diamar
gariton. ... Cibi clarentur. R ... pastinace domestice
... olei sisamini. frigantur in ... vaso
stagnato. ipsa supponantur ... mellis et coquantur donec
inspissentur. deinde apponantur v. vitella ovorum et misceantur
et ... deponatur ab igne. et super mittatur pulvis gala
ge. seminis eruce. piperis lo. cinamomi. ... seminis rape. Item ... adi
de. R ... seminis ... albarum. testiculorum vulpis. cerebel
li passeris. ... palme ... masculi. ana ʒ ii. ... ino
dum ... et dentur vii. ... qua ...

deficiat mulier. Si ardet per libidinem fiat decoctio salicis
rute. Aut fasciculum rute teratur et colatur. **De retentione menstruorum.**

Menstruorum retentio vel ablatio aut naturalis aut accidentalis est. Naturalis, ut retinentur in se
nectute. Accidentalis sit ex frigiditate nimia. Quandoque ex nimia
cum ieiunio vigiliis nimiis. Ex fluxu sanguinis per narem vel per emorroidas. Ex
febribus. Deficiunt etiam menstrua ex aperte materialis vel ex oppilatione
et ex constrictione venarum materialis vel ex grossitie et viscositate humorum.
Ex defectu menstruorum fit dolor capitis. dorsi. colli et ocularum. gravitatem in
ferioris ventris fastidium ventositas mala appetitus ut carbones terre
et similium. Urina nigra vel eruginosa aqua lavature carnis. Disponun
tur mulieres iste ad ydropisim. et mania et similia. Quare diligenter
eum subveniendum est. Flebotometur de vena saphena. Et fiat levis
fricatio coxarum. Vel [illegible] in prima die parum de sanguine. In alia die parum
et tercia die similiter. Utantur diureticis ut apio. anniso maratro. ameos
cimino spica et similibus. Fiat nastare de [illegible] in. scamonea
aut theodoricon. Ungantur in partibus interioribus vulve oleo ro. vel viol. ut
acumina in. ne noceant. Fiat nastare de calamento. gith. myr
ra et diptamno. Mixtis. Utantur inuolvam. Bibant apozima
de calamento pulegio. origano. ysopo. menta. anniso dauco. petrosilio. a
meos. [illegible] prassio savina. camedreos camepiteos polio. baccas
lauri gith. ciceris ru. fasioli et diptamo. Sive de omnibus sive de quibusdam.
Tres ʒ. diptami bibita cum vino menstrua educit. Pili castoris pulvis cum
vel cocta in mulsa. [illegible] bibendi hec talia: post quam exeunt balnea
diptamus et savina [illegible] hic operantur. Fiat suffumigatio ex
aromatibus ut ladano. storace. [illegible]. xilo aloe. xiloba. calamento.
et cassia lignea. Sedeant in aqua ubi cocta sit savina. pulvis lauri. [illegible]
pulvis viol. branca ursina. caules agrestes et polecaria. modice [illegible]
[illegible] farina cum oleo [illegible] suppositum et menstrua provocant. Alii pessarium
in de artemisia cocta [illegible] farina [illegible]. Alii de felle murino.

intro et ysopo. Hec omnia multum valent sunt diebus quibus menstrua
venire consueverunt. purgantur id est purgatur a bindictum. Si autem sufficienter
menstrua premium fecerunt. nutriantur cibis bonis et digestibilibus.
Si gravitate curetur apta ut in sequenti dicemus; **De fluxu**

Fluxus menstruorum nimius fit ex habundantia **menstruorum**
humorum sive ex subtilitate eorum sive acuitate sive largitate sive
sive venarum sive exitus fetus antequam animetur. Et idiminuntur
et venit extremitas compositione impartum et fuit in emoroides
que usu et tactu cognoscuntur. Si apparet consimiliter et argalia
in quibus est dolor augmentatur rubea effluunt humectas. que fer-
unt. aliquando alba aliquando. nigra. Si augmentatur fluxus sanguis
et durior sequitur macies. fastidium mutato colore. tumor
pedis et ydropisis. Cognoscuntur humores ambulationis per da-
menstruorum et spodium purum menstruatum et desiccatum. Sis
humorum habundantia fluxus sanguis sic curatur. In fle- flebotomia
vena basilica apponuntur ventose sub mamillis in latere unde
fluit sub mamillis. Si sanguis fit melancolicus sive colera sive fleuma. vel
melancolia purgantur et mediantibus sibi egrum bona et medici-
nis. nutriantur ut memoravimus dixim. Sumatur athanasia cum
suo plantagine. Si detur magis vel cocta sive galle. cortex malagranati
mirra rose. fumus habeat et fumiga super carbones. Si habeatur bene ad ... . pone
nisi sanguinem debitum. In multum equalis passim et acetum pulvis superim-
bibit et inungat vel calidis. Ad clausulam saltem. vitis rubi tamarisci. aut ... i. h...
facito iniectionem et lana munda in vinacea vel ulva spongia
coagulis leporis. vel vitelli. sagiu. et edulii. Dato aqua vel coctura cor-
tex pulvis galle. cortex malagranati. et coccus pini similiter datur potus. Iaceat
in loco obscuro et loco firmo. pedes habeat elevatos. et omnia quae
in silentio patitur magis et infusis potionem et ventosis apponantur. Lapis
mittatur. Lavare muliebria cum aqua infrigidata vel cocta fit sup

tem. ii spodia. & similia p[er]foratam in rotunditate apponitur. aceto
na & opium. aceto soluta. & diligenter q[ui]ta emplastra al. ii possa
mi apponatur. Ephesant deponatur. vel ipsi no. solatro plantagine. i
uba decoctis in aceto. & sulphure. Et hoc et optime de oleo ro. vel in rosaceo
vel laurino s[ed] in illo alie. galla p[ro] po[n]itur. cum aceti & cinam[omo]
hanc eque dissolutionem. comedant emplastra. inter. intra. piperis. leones. colu
bas cocta & caulis. p[ro]duces ova assata. amigdalas & cinnamomum vitis sive p[er]uetus
horis. Nam in aceto sic de uulue e[st] mutatione. Item de oleo. bu
tyro. medulla ceruina. & mixtis unguenti. Dolore p[er]suasit. Sanguis
& stricta adhibitis. ypsas carmelidas expulsiva maligna. et
gallarum aspergimus; **De exitu matricis.**

Exit matrix ex hu. multitudine aggravata ipsa cum vel ex
frigida sedes est ex frigida potius. Vel ex difficili partu. Odorifera na
ribus apponantur. Vulue fetida supponantur. Reliqua sit curatio in
in exitu ani. dixi. introducta a diligenter matrices postea
sint alcioces eam etiam. Si ex humorum multitudine sit passio,
purgentur cum theodoricon. aut benedicta, vesicarum fiat et
benedicta resoluta mag. salmacina. Item de aliis quae aliquid
tulum purgant & mordent. Cuius testaris ouem & quibus pul
li excluduntur. super aspergatur pix liquida & in toto revocabitur.

Suffocatio matricis est ablatio hanelitus. **De subfocatione matricis.**
Sepe et multis contingit mulieribus maritatis
q[ui] a coitu in longum abstinent. viduis. & ii virginis dicas serui
uitu una in seculi vita. retentione et spermatis constrictione
Hec passio accidit dum cum ceruical in loco seu spina aut in istius na
immutatur. Et hinc resolutus abest nobilior membra
petunt. cerebrum s. cor. contrahitur q[uo]d matrici & sibi obstruct
tionibus vulue tunc inveniuntur. & constringunt spiritualia.
sensus & motus toti auferuntur corpori. privantur voce pulsus

hystericum · i · de fetulentis, aut nullus inveniatur, in marmore reputatur.
Signum autem inter menses hoc est. floccus lane naribus apponatur · ac positus mo
veatur. pars · et iu motum aque ventus intelligitur. constringuntur femine constu.
ppter inpptitudinem. Ex o. sic pendatur que iuecundia celant. precedit
hanc pas. virtutis debilitas · et pigritia. ocelorum humiditas cruriumque
defectio. In ipsa accione fricentur crura cum oleo ficicino. sive
laurino. Confricatio provocetur. fetida naribus apponantur. ut aspalt.
galbanum. fuis pilorum. lane combuste. hervi cremeti · et consticuum. Et subtus
a odorifera aponimus ut muscum. xiloal. · et subfumigamus. lana in
balsamo sive oleo sambucino · aut quibus bene olentibus. mactica in oleo
tamarino ponenda est sub vulva. Testatur autem G. quod propter calorem pelli
ferum · et minorem positionem vulvam minor timorem paciente inde
lectationem. l. D. excecum versa est. hanc alicui · et quodam hu. gallo
abea exeunte a passione quenam. Desipe ponantur ipertine
· et iningunibus. ci · et odoriferis: ungantur electuariis. Et de olis caliois
ungantur hos vulve intus · et extrinsecus inguinum ad subfocationem
matricis. quatinus augileat · et loquantur. Rx. peucedanum
z vi. galb. cast. an. z xii. piperis grana. ix. balsamum modicum.
Galbano in aceto optimo infuso: terantur cetera que terendi
sunt. et commisceantur omnia · et usui reserva. Cum ergo opus fuerit: super
carbones missum ponatur ad nares expertum est;

Fit in matrice apostema expulsione tablatione instrumentum. Quod
si sit calidum apostema; febris fit acuta. siti · et dolorem immanium. Si frigidum
est apostema; fit timor · et durities · et gravitas in anchis · et collig. Si
sit apostema ipsa vulve; dolor est renum. pectinis, · et stranguria. Si sit
in puppi; dolor est in dorso · et egons constrictio. Si inferiori parte do
lor est sub umbilico. Si in latib; dolor est inguinibus; coxis · et cruribus.
Cum ut apostema fiat vulnus. o. sinchiata nunciatur ponendo ut sanies emis
sione intelligimus. Si calidum sit apostema incidenda est vena basil. s.

inprime et cum incidatur vena talli. Deinde accipiant fumum
decoctionem que fiat de cass. f. tamarindis et similibus. Fiat emplastrum
de oleo ro. partil. arnogl. spuma solatro et scariol. Si in principio fa
ciam ii si sit ut repellat in. et acuum calaris mitiget. Clamus vero
mitigandum scilicet lini. fenugreco. mellilo. malva. oleo mol. axun
gia anseris. et galline. et facimus pessarium sive lenimentum ad suppone
d. sive de omnibus sive de aliquibus. Aliud lenimentum quod valet addu
rictionem vulve. Rx. axungie anseris. galline an. ʒ iiii. medulle
vituli. et cervi an. ʒ vii. mastic. mell. an. ʒ vii. ysopi p. iii. s. temper.
cum lacte mulieris. et oleo ros. Infusio aposteme intendere est sambucco.
urtica fenugreco. scilicet lini. mellilo. et similibus et fiat inde lenimentum.
vel emplastrum. Si sit extendit ad saniem: emplastrum cum farina tritici.
ordei scilicet lini. fenug. curare et aliis maturativis sepe scriptis. Rup
to aposteme pessaria fiant de capillis. Unguentum e pasina et melle et
aliis mundificativis. Si vulnus ibi fiat: primo intendere est mundificativis.
per modum constrictivis et consolidativis fiat pessaria inde. de quibus fiat medica
mentum de consolidativis fiant pessaria sive lenimenta. ut de aristol. ro.
mirre mirra. hoc. acatia bolo sanguine draconis. Si pruritus sit in vulva:
fiat lenimentum de oleo ro. albumine ovi litargiro. cu... et camphora. Que
dam mulieres tam pruritum paciuntur in vulva: ut viri coitum con
cupiscere videantur. Tepescat igitur curatione humana. Vidua sine ma
num imitetur et alleviabitur. Pro virgine autem fiat aliquod molle simile
membro virili. de ... ca. et nasturcio diligenter tritis et subicia
tur donec potuerit pati; De sterilitate.

Contra pruritum vulve

Sterilitas fit aut ex vitio viri aut ex vitio mulieris. Si sit ex vitio
viri: aut est matrix nimis calida aut nimis fri
gida aut sicca aut humida. Quod intelligimus per signa ... testiculorum.
... per pilositatem genitalium et nuditatem pilorum. aut si con
piscere coitum aut non. Si in ... sperma sit multum. aut pauce. ...

t spissitum. Fit quoque sterilitas ex habundantia hu. nimia. ideo causante
uulue sui exco. sic. et media h pprendimus pcaloie et suum nostrum.
Aliquando fit ex nimia gsitate et pinguedine opilante os matricis
quod sigatur mulis glicie. et paucitate inst. Interdum fit ex apstema. uel uerruca
duritia nata in collo matricis. Est et alia huius uicii caūsa uirge
uiril. quod intestinium suo recte mingit. et cauitur exceptio. si uul
ua sit magna et longa. uirga uiril curta. Si uero matrix tēpata.
et sem uiril tēpat. huius conceptus usque ad sectionem inst. uiri
gauiant usque ad lxx. et āplius usque ad lxxx. uel. xl. Cum uero sit ste
rilitas ex uitio mulis. cognoscitur p signa ypocratis. Si mulier coo
ta uestimentis. et fumigata deorsum odor aromatum pcedens transit
ad os et nares. non est sterilitas uitio mulis. sed uiri. Caslerit et quod radix
silicis. cum uino bibita mulierem concipere non pmittit. Silr si ieiuna
bibat pridiui duos sciatos aque in qua artamenti extinguitur. fit in
perpetuum sterilis. De satiriasi
Cognita causa sterilitatis. Hic est succinte ēdum. Si sit de calore. frigidis
cibis et electuaris et unguentis et unctionibus subuenitur. Si ex frigiditate.
calidis cibis et potibus uinis. atque ex eciens opitulabuntur. Eiusmodi; pcipue
trifera. m. bibita et pessarizata. Si uero ex siccitate. nutriatur
bonis cibis et digestibilibus ut sunt oua sorbilia. et carnes recentes
uitella carnium. Fiant humida pessaria de uiol; prius calefacto
tamen mundum manu oleo uiol et similibus. Superiorum maque dulci
descendat in solium et post balneum lacte caprino uescatur. Si
ex humiditate. Conueniunt magnus salis sulfureis. Conueniunt pessaria
primum fiat. Calebenedictum dissoluta in aqua salsa. Eadem ualent
uiri ad attēpandam complexionem testiculorum. post pessaria pd et si sicci
sunt sperma testiculis quia in apertione scripsimus. Calidis uero et humidis
quia in gonorrea scripsimus adhibeantur. sed complexionis exactione. Quod
si ex humorum habundantia fiat sterilitas. Expellentur hu. qui habundant

curam mulieris dissoluens. Cum pessaria sepe sint inconveniula deponantur ante noctem.
Femina frigida sic curatur. sumatur ciminum cum pauco oleo et fabulis
commiscentur ut humana aqua calida usque mittatur et calefactum super lapi
dem quem mulier fumum calidum suscipiat et calefacta sit ...
Ut frigida mulier concipiat nisi sit fluxus ex calore ...
butyri cum ana ℥ v. medulle cervi. yssopi. cotonum. terebintine. adipis anseris.
aloes ana ℥ iii. cassie lignee. storacis. calamenti ana ℥ v. melancij iii. olei ℥ ii.
Pessarium suppositum mulieri concipere facit. ut est mellilotum. butyrum. medulle
cervi. olei ana ℥ v. et cassie lignee. cinnamomi. yssopi. spice ana ℥ i.
Sanguis volatilis unius ferrugine ana ℥ v. muscelina. Contra fluxum ex
apertione vel duritia sanitur. si apostema vel duritia. malagma prout notandum
est. Quod si sine distemperantia inter se fuerint. vel mulier etc. preterea si vir calidus
femina frigida si per conceptionem fuerit maxime sit distemperatio. Coagulum
leporis et butirum supra sine suppositum iuvat conceptionem. Contra nimia
... et supposita ... Cum pastinace ... similibus impeditur ...
conceptio et p... muliebria. et clausura vulve et dicuntur clause mu
lieres. Clauduntur vero panniculis et cohoribus. Quandoque ipsis patentibus
sulpa vel umbria in medio sinus muliebris. Et nihil sinus patente
orificium matris claudit. Vidi... assuetis coeuntes. impediunt
mulieres ad usum viri ... et a conceptione. Comprehendi
et homine patefactis mulieribus ... tactu probari possunt.
Curentur autem cum cirurgia. Signa conceptionis.

Conceptionis signa enodare ... namque ... grave esse
notum ... secundum ... non cupiunt ... solent
requirere videtur mulier ... concupiscit ... duriores.
... sine ... habent ... et appetit ... Et masculus ... varia habent ...
... vulva ... virginalia ... coniunctio ...
egreditur. et mulier ... vulve clausum ... sine aperta
et duritie vulve ... Si ... masculus est masculus color

mulieris est pulchra: quorum si lana uenit rotundus, est femine; quorum
tardius uero longo colore fedus. Item signum leonis pregnantis super aquam tinge
tete eadem se coagulauit. quod a sole accepit, sed aut se diffiudit: feminam. Primis
iii. mensibus; et a septimo mense in uiii. Animo mori capere, et historia. et
pregnantia pregnantes abstineant. In principio a ligaminum quibus ligantur in
fantes uterus mollia sunt et debilia non puta deligare eam ideo quod et nerui
facile rumpuntur, procedere non ... in durationem ... mollificantur.
preparari ebullitione quod fit ita in ... uligantur fractura. est
et aliud quia prediligentia nutrimenti omnis infans calcitrat in .uii. m
se et innititur ad exeundum. Deficiente autem nutrimento propria fortitudine
eius magis calcitrat puer: et si tunc emergeret quomodo possit ad
uitam conualescere. Si non emerserit debilitatur nalibus in ipso morti. ... .
uiii. mense exeat deficiet. Si uero in .uiii. ... roborantur infantum membra
ut per ea genus possit uiuere ... ob quam infans .uiii. mensium non uiuat
pro malo apertum quod fiunt: sumant sic ualeriam dictam est inter nu
ligno aloes. Comedant pullos gallinaceos. edulos et aceto uina
... agrestium. producente sepe et patri bibant uinum odo
riferum, puer ... accipiat puluerem ... ciru. apii.
ameos. mente sicce cinamomum ... et in flaxe pedes. Vngantur
deorsum oleo ... cum aceto. aduersus ... prouocantibus
abstineant. Iuxta tempus partus utantur balneis. Vngantur oleo laurino.
anetino. ... et manibus fricentur. fumat ... uua. de abroke.

Abortus ... clamare unno ... circa ... imo
in ... suum super uentrem et dorsi ... fluxu sanguinis uel
... egritudinal ... fluxu ... uerbo
... conceptionis ... et ... preseruatione
in ... sit aliqua ... passio quam obortus in modum ...
us est ferus ... pendit ... infantium ... est ...
cis. et ... est ... ut est albume. galla. et ... coc ...

in aqua pluviali vel vino vel aceto. hec enim valent ad deceptionem in
dare ut virgo inveniatur. et quod in libris nostris non inveniimus. aliud
magis mirandum de violata dicemus. Quadam die in aqua iuvat ponat
sanguisugam in vulva. ut sanguinem pariter exeat et fiat in pustula. ut
quod deludatur. Difficile pariunt mulieres que sunt nimium grasse aut
tenues. aut debiles. et vulva parva. aut si sit in capite. vel si fetus sit mor
tuus magnus aut crassius. aut ydropicus aut magnum caput habens aut
duo capita. et si matrici infixus. et si sunt plures fetus et si non exit secundum quod oportet.
Caput fetus prius debet exire. manus cum inequalis in ventre aut pe
des prius sed non difficile. Si vero egressi sunt pedes non difficile est parvus. si
strictura per nimiam grossitudinem non meatibus et constringuntur. vel excalore nervis.
Caveant etiam ne mulieres que difficile pariunt in aqua ubi cocta sit mal
va semen lini. fenugreci. Ungantur coxe et femora de oleo dulci et te
pida. moveantur modice. et descendant per loca declivia. Sternutationes
provocentur. Una quoque. dyptamum et apozimate fenugreci bibitum iuvat. vel
coquantur ix. grana piperis. absinthii. artemisia. ruta. dyptamum
in vino usque ad tertiam partem. et terminantur et iterum bulliat et
dum bullierit. mittatur mirre. opii ana ʒ i. et mulier bi · olibani ana ʒ i ·
bat hec potiones. timeat paciens amari. et servitia fiere debent tamen valet quando fetus
ut non pectore sed primariola et quod partum innovat docere debent. et hora abortum fecerit si
doloris advenerit. spiritum retinendo ad inferiores partes conetur
ministerio obstetrice. et iaceat iuxta unum de duobus exitibus Si nimius malfiunt
procedat si non. Si fetus est mortuus quod intelligitur quia sine est et resumat corpore asso
pulsus non habet. Sed obstetrix frustratum eum educat. viscidis. Si mala cum
Si vero sit in ea hora quia vulva aperitur obstetrix abscisis unguibus inter corporis redatur
manum in oleo inmersam et repugnantem redactum. vulvam mittat atque edu
cat fetum separando. Si secundina ad umbilicum adheret et fetus in manum
obstetricis ceciderit. tradat obstetrix cum aliis mulieribus et tempe
ret hac illac ut sponte educat. Si autem recesserit a fido numerus. · Separare potest si
mensa fecit et cadat
sima et segreget i sanis
rebus et teneat et cum ma
quiet se ad ancillas. Si in
ruptura vel texum stari fe
ascendat a gratia vulva
toto intelata mittat
de stete et sima

ostipite

52

balsamũ supposituũ aut bibitũ s'inam educit suffumigatio. et ab
ignea. sub fumigatio ẽl. qui in aure s'inã educunt; ẽt lagius
p' partũ nõ egr. educat' ẽ puo catib; matrĩcia. simult' educuntur
a frigore ut paulo supius diximus;

De mamillis.

Mamille ut tãlb' generaliter aptitudĩl. s. eo q' ibi generatur lac. ẽg in
tantũ egssũ abit'o usq; addetiũ putucrone ẽ eib' fiunt aũt
in mamill' dolores ex coagulatione lactis. aliq; ex humorib' calidis ẽt
frigidis sit ex lactis coagulatione. ẽt ẽgrbr albũ ẽ et durum.
Si ex humore sit sup calore putredinis distingit. Si .n. q'ser
xit ẽ rubeũ sugt sanguinẽ. Si cũ tumũ cõ sic decetil. Si g' dolor
sit' coagulatione lactis. farina lentis. et sal l'un. cũ oleo ro. ẽt ẽe
supponat'. Oua cũ testis suis trita cũ oleo ro. mixta. sile ua
lent. Sic ẽt cuminũ cũ melle trep'aninũ mita. farina fabar. Si
cali hu. sint in cã. ungant' cũ succo solatri. coriandri. uini
claris mirrire. albumine oui. oleo ro. et uiol. bolo. et galla tri
tis cũ oleo ro. Si ex frigore sit passio. supponant' folia porri
cocta cũ sicut bovis. aut mica panis cum fronde apii p'dicti
cte i ter: fer acen supponatur.

de scia.

Sciatica dicitur scie passio. ẽgñ dolor ẽ icõcaut. coxarum
sit. extra cius ex quib' artetica: passio artuũ siũ oiũ.
sive aliquarũ. Si u' sit ipedib' di. podagra. Si in manib' et cu
bitis. cirag' di. Si i aliis articlis. simult' artetica appellatur.
Que hee passiones nascuntur ex multo cibo. et potu. ẽ quiete.
Cuius uenio ẽtinax y' cibũ. sũle ã ex sanguine ẽ colẽ ẽ mela
colia. Si sit sanguis ica intelli. ex rubore. tumore. ardo
re. ẽ ipulsu. et quia dicta p'cedãt multi sanguis sunt generã
tia. ẽt calã obs. fria. ptr. Si cola: ppendit' ex nimio calore.
puo tumore. ẽ calore ẽtino. fria iuuant calida nocent.
dicta p'cedens calida et sicca. Si fla: albus ẽ color tumor

magnus dolor parvus dieta fuit sua et humida sua leduntur colera
unitas. Sed etiam cognoscunt per duriciem et plenitudinem et predic-
tam medicinam procedere. Juvantur a calidis leduntur frigidis. Ceterum in poda-
gra maior dolor quam in arthetica alia quia humor ibi in parva descendit per in
membris quorum coarctacio est parva in nil libere multi propter par-
vitatem sui exire nequeunt. Ideoque per maiorem extensionem dolor [illegible] ibi
generatur. Quod autem fiunt qui dicitur colera, per viscositatem et spissitudinem
sua diutius immorantur in [illegible] et in lapidem convertitur est
quod similiter arthetici incurabiles. Notandum hic quod quia membris coartacio est debilis et humores
debilis [illegible] ex nimio labore vel ex percussione vel ex coitu nimio. [illegible] recipit
Unde pueri et eunuchi non podagricant facile quia non
utuntur coitu. Et mulieres facile non podagricantur si menstrua
non deficiant eis. Unde ypocras in aforismis. Contingit quod si pater
ex parentela longius in morbis hereditant filios. Ideo modi-
cum quod corporibus spina innata est humanis qui se generant. In
horum morborum, ideoque membra ista debilia currunt et ad suscipi-
endos hos morbos parata. Contingit hic in iuvene et in
antiquo. In iuvene quia tunc dissolvuntur [illegible] generant ergo
[illegible] et inordinata dieta accepta in hiis. In antiquo quia [illegible]
in hiis generant in corpore [illegible] [illegible] [illegible]
Si de sanguine fit passio fiat flebotomia de brachio [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] dum fiat flebotomia [illegible] vel pedis [illegible]
sciatica minuatur vena que [illegible] per pedes calcane-
um et si sit passio [illegible] [illegible] [illegible] vena illa
incidatur. [illegible] valet hic flebotomia que [illegible] [illegible] [illegible]
Si de colera molestantur purgentur cum medicamentis colago-
go. Unde electuario de succo rosarum [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ungantur et [illegible] loca dolentia [illegible]
purgatione sanguinis vel [illegible] de oleo ro. vel violarum succo [illegible] [illegible]

parmil. coriandri lictuce. et de albumine oui spillio. capilli sädal.
rosis omnis rubi et similib. Cataplasma q̃ de sempuiua. rubo
cortice maligna. et farina ordei coctis in uino. Si in alto ē istia
materio: adiungat̃ in modice mit̃ et pmanente dolore: ampli
ferum de folijs brasice coctis et diligent̃ trittis sup mista fece ace
ti. rouean duarũ crudarũ uitell duob; et olo ro. modico frequen
t̃ aponat̃. Scdm mouem h̃ empimati i estate ee fria. hie
ũ calia. et siquis huiusmodi apocsticis seu diasoreticis uti uolu
erit in. festinet pus tot̃ corpus euacuare. abstineat a uino
et a carnib; salsis. et acrimonib; et acetis; danda sitis lxatiua.
q̃ no semel tot̃ euacuerit. s; paulati et siquent̃ Si ista t̃ melia ē
icãr purgent̃ blanca scamonea. l' decoctione polipodi. turbit
huimod. t' agar. t' yerpal. Dent̃ et iij. ʒ. h' puluis cũ mo albo &
huimod. diagridij. ana ʒ. ij. cinam. costi. ʒ. ij. gariof. ana ʒ. i. pille
ab omne frigidã arteticã facte. Re aloes. huimod. mirob. ci. colo
quintide ana ʒ. bdellij. serapini ana ʒ. iij. sarcocolle casti. euf.
opopanac. citrini. seis apij ʒ. i. & ē ʒ. i. tepent̃ ē suceo marrubij.
Talie pille. Re colloquintid. aloes. sarcocol. serap. bdellij. euf. scam.
turbit. mast. frondiũ basilicõ an. ana ʒ. iij. tempent̃ ē sucoo
caulium. Omnib; at h' mis meliores sunt huiusmod. qui q̃flos et uiscolo
humoris et uiolis; extrahentes. nouiter purgare. blanca simplex
seu a benedicta sipler ualde ē util p purgaeiõe. accipiat opo
pira. qui auream. aut ꝑ theriacam. t' metridat. Vtilior omnib; est
opopira. De in ungant̃ loca dolentia. Ex marciato. agrogo.
agrippa. dialtea. olõ lauri uino. pul. anetino. rutaceo. sticado.
musceliino petroleo. fricent̃ pedes dein ꝑ coquant̃ caules
agrestes. seu lili. fenugra. et calamint. Vngant̃ crb ungo.
squilla ruta. et radix cucumis agresti coquant̃ i duab; ptibus
uetẽ oli. et una parte aq̃ tam diu donec solũ oliu remaneat.

nie piceris libis. addatur modice ce. 1 aspgat pulvis nitri cuius bac
carum lauri. ad egritis ypopis. linimgo i balneis ungatur. lauentur
aqs et amaris. sulfureis. hic nominavi ii dii apponit si sicca in
coticie attendatur loc ue in uim in schiposim. Na nodosa pos
gra icurabilis e. Jam que parte posita uri ibus. iiii particlis comple
uimus. Jnquinta g particla de febribus exequimur sanctam cuius atramque
adiuuante duo nro ihu. x. e initu hi ceptum eiusque auxilio ad
finem usque compleuimus;

De finitione de febris

Febris est calor innaturalis cursum suum supergrediens et procedens a cor
de in arterias. sicque ledens effectu. Sunt enim distemperantie non remo
uentes temperamentum: ideo adiunctum est supergrediens. cursum naturalem.
modo acceptum est caloris excedentis. Et quia multis modis dis
temperatur calor ideo febris subiungitur a corde procedens in
arterias. Quacumque enim causa calor distemperatur nisi initio uitalis spiritus
distemperetur. febris esse non poterit. licet alia possit fieri egritudo. Et
quoniam in nascentibus distemperatur quandoque uitalis spiritus et tamen non

Sic quam multum est, ee distemperatur.

i. distemperatur initio uitalis spiritus procedentis a corde in arterias

sit febris. Ideirco adiungitur suoque ledens effectu .i. sensibile
nocumentum feb. id subdit suoque ledens effectu .i. sensibilem lesionem suum
huius effectum. Negant quidam febrem esse ca. contra quos constantinus in pantegni
est sic dicens. febris est calor innaturalis accidens exiens. et ab arteriis ad alia
membra corporis eius actioni. hec diffinitio de febre summitur esse vera. atque
ypocratis auctoritate adiungitur dicentis febris est calor non exiens
cursum id est motio. Notandum vero est duplicem naturalem calorem inveniri
esse corporibus vivis. quidam innascitur ab elementis que vivia corpora constituunt
que in partes illis calor dicitur potentialis. Alter qui a spiritibus et humoribus
innascitur est et actualis et sensibilis. Hic vero naturalis actualis distemperantia
aut alius spiritus fit feb. Feb. enim nichil aliud est ut dicit .G. in commento
super afforismos quam calor naturalis mutatus in igneum. est ergo feb calor innaturalis
.his. id est distemperatus. naturalis quoque a naturalibus innatus a spiritibus scilicet et hu. atque calor
febrilis a constantino extraneus. et a membris separabilis. eo quod distemperan
tia ipsius caloris sit accidentalis. et ab aliis separabilis. Secundum
abiciendum est quod quidam sophistice dicentes feb esse calorem quendam
actualem et accidentalem. divisum naturali. actuali. dum oportet concedere
corpora esse sine calore actuali illa absque quo vivere non possunt. dum co
gunt dicere duos calores esse actuales in eodem parte sed id. quod utrumque
absurdum est. Sunt tria genera febrium. unum ex principali in
cio spiritus et dicitur effimera. Aliud ex principali hu. et variis nominibus
appellatur. tercium nascitur ex principali vitio membrorum et ethica nun
cupatur. Incipiendum est ab effimera que facilius venit et facilius rece
dit. et est causa aliarum febrium. et de ea pauca sunt dicenda. et susceptibi
ciunt paries ... aere et aqua. Consimiliter et membra tar
dius spiritibus et humoribus. In uno quoque in genere febrium hic ea distemper
antur spiritus. hu. membra; De effimera.

Effimera dicitur a quodam piscis qui effimera appellatur. cuius vita
ultra unum diem non protenditur cum auctores asseruerunt feb

Hec ... genus febrium ... ... in balneo ... ...
aer calorem eius suscipit. susceptum eius deponit ... ... effimera ... ... eius
... aere. sic humores eius ... et tardius spiritibus

effia uix ultra unu die extendit ¶ peccato — cu medici in
ueniente au nimia opilōe pceruum usq ad tciu die l qrtu
durat que si tulierit . i putrida l ethicam uertit ¶ effia a e
morb(us) p se u cu ex labore sting au ; secdaria alti ut ex bubonib; sr
ueniens ¶ H asciatur a h ualitudo ex nimio cal aeris l ex fruc. l
ex balneo sire que stiptice si corp(us) sit corp(us) sit calm qr cal(or) fu
mis reparent ppt maior oppilōe corp(us) distemperat ¶ H alei q effia
ex labore i exercicio . i passionib(us) anime ut ira . angustia . tris
ticia ¶ fit i excalis cibis i potib(us) i nimio uigiliis ¶ ex bubonī
bus ¶ difft a effia feb a putrida ¶ q(uonia)m effimia de qlitate sine hu
more fit . i calor no e ita acutus sed lenis i suauis . i e uenit
ad sta i nulla fac angustia aut labore ¶ pulsusq minima par
cianus diff(ert) ab ethica quia ei(us) ca e ex paruo tempore . i par(uo)
durat ¶ Causa ethice e ex logo tempore i multu durat ¶ Ue
rum cu effia diuisa ht signa . s diuisas . causas a quib(us) fit ¶ Itaq
q fit ex calore sol ¶ H ht signa . caput s calidiora reliquo cor
pore facies feruet rubet . no nimis q . remitte ... ex agitu
[illegible] ... corpora mag ... [illegible]

subtilis urina colorata. faciei pallore et citrinitate. Febris nascens
ex calidis cibis et potibus intellige per urinam nimium coloratam et dolorem
extrahis. Ex parte Febris contingens ex ieiunio: intellige per maciem et
citrinitatem faciei concauitate oculorum. pulsus debilem. subtilem uelo-
cem. et per urinam rufam. Ex tristitia et uigiliis totum corpus est citrinum.
facies oculi. concaui. palpebre molles et ignauei ad mouendum
tardi. nullus tumiditas urina tenuis. pulsus paruus. Ex [illegible] ex bu-
bonibus causa est manifesta. pulsus magnus. uelox spissus urina alba et
cruda. et facies rubicunda inflata et in fine sudor aliquis. Diligentia
medici adhibenda est consueuit et impetuosa mutari. Ut ethica
ut docuimus. Si itaque sanguis habundat in pacientem. uiribus etate.
consuetudine permittente. flobotomandus ne sinocham incurrat. Si co-
lera habundet suauiter educenda et purganda. ne incurrat causon. Si
membra sint exsiccata: utantur cibis et potibus humidis. Caueant a co-
itu exercicio. ieiunio et rebus exsiccantibus maxime si ex angustia qui-
etis innata sit passio. hec itaque diligentia adhibita. et causa cognita
contraria contrariis curamus. Nam si sit ex calore: frigidis medemur.
Si ex frigore calidis. Si labore: quiete. Si [illegible]: [illegible].

Cuius sūt .iii. spēs s. cōtentā isoib; triplicē hūiditatē. Est hūitas in
bryonum ɔcauitatib; q̄ n̄dū ē digesta. uel tcia digōe ī mēbris assiīlata
Scda u hūitas ē ī qua ā incip ɔgari n̄dū tn̄ coagulata. Tcia hūitas est
q̄ iam coagulata ē ī mēbris assimulata. uū ē eis aftis. Sī itaq; febilis
calor p̄mam hūitatē ɔsūit. dr̄ p̄ma spēs etice. si s̄cam. s̄ca. Si tertiam.
tcia spēs dicitur. Hasc etica ex diuersis passionib; animi u ira. et
tr̄istia. angustia. 7 nimio studio. 7 nimio calore solis 7 aeris. ex
ieiuniis. cib; potib; calis. et calia. uel sicca cōplōe. ex febre effīa. 7 putrida
7 apostematib; ɔting; uicio cerebri. cordis. pulmonis. stō. epatis. renum.
7 melioe atq; matris. Signa q̄ huius feb̄ h̄ sunt. Feb̄ usq; ad certū
diem p̄manet in una qualitate. ū n̄ augmentatur n̄ minuitur.
7 calor lenis. 7 n̄o pungit. Color ē obscurus. humidus. citrinus. Crepit
plana. membra ɔsumpta. nares acute. Calor ɔtinuus. inuol'ma
nuum. 7 pedum. Si tn̄ p̄terita die nulla hora augmentatur. 7 [diminuitur. calor ē p̄ spēs]
diminuitur. calor ē s̄ spēs. Cū membris u minimum ɔsūptis sicutis
qacta manet tensa. ad p̄priū locū reddiē. intelligimus eē p̄
[tcia] mam spēciē eticē que ē incurabilis. p̄ma 7 ii spēs diligenti stu
dio prognita. facile curantur. sa difficilē. Diffit. etica a putrida. q̄ n̄ tre
morē habet s̄ rigorē. nec ingredinē lingue. uel uīe putridē. [Tcia poti; diuinio q̄ huana eē m]
sine alia signa q̄ febē ex putredine comitantur. urina ī etica
q̄nq; apparet. tenuis q̄nq; spissa. apparet īterdū resolutio pin
guis. interdū resolutiones siles petal. l' furfurib; aut chimus
q̄ hanū corpora ɔsumuntur 7 dissoluuntur. atq; calor ē ɔtinuus.
Caueant a salsis. 7 acrimonibus 7 acoitu. 7 p̄ꝺitur desctu. Caue
ant ab indigestibilib;. Sint ī gaudio 7 leticia. fugiant iram 7 tristiciam.
Dieta eorum sit ptisana dat amigd' gallina diligentissime co [amidū cōdit ē lacte]
cat. de m̄8 cōtē. uis. i8 extractum bibant. Comedat 7 pul
los elixos. bibant uinū lymphatū. si potent aquā in qua cocta
sit liquiriu deggm gummi ar. succū liquiritie. vtantur.

dia. dragag. diamacoron. Diarodon. malandal. ut simplici
b; ut compositis. Comedat portul. lactucas, scb. malag. pira
mas. [illegible], melones palestrinos. Ducatur ad balneum. et ma
neant in prima cellula. postea in media. deinde descendat
in solium. Sit autem balneum parum calidum. Et aqua solius cellae ipso
gradu. [illegible] consequantur. [illegible] fit rubicunda et [illegible].
egrediatur balneum. ungantur [illegible] de oleo viol. et [illegible]
Postea accipiant potionem e lacte amigdalarum. fit balneum [illegible]
ipsius domum. ne in ma pacientes frigerent. Si parum re
deant lac caprinum aut asininum mox mulsum. Si sole paciuntur.
extinguantur lapides candentes in aqua. et ponantur in lacte [illegible]
aque et bulliant usque ad consumptionem aque et [illegible]
Utantur hoc electuario. Recipe liquiritie. dragaganti gummi arabici
ana. [illegible] malue. portul. viol. rose. ana ʒ iii. cinamomi. xiloal. ga
riofili. psillii. spodii. amidi. cinereum [illegible] [illegible]
[illegible]. citroli. mel. sebesten. cucumeris. basilicon. [illegible]
ana ʒ ii. spice. [illegible]. gall. [illegible] sandal. al. [illegible]. ana ʒ i. camphore ʒ ii.
sirupi [illegible] ℞ rose sandal. al. [illegible]. dragag. gummi
arabici liquirit. ana [illegible] sirupi [illegible] [illegible] mel in fine [illegible]
[illegible] adquirendam quos leui [illegible] med. purgantur de
coctione uiol. [illegible] primarum. [illegible] [illegible]
[illegible] cum magna cautela nimis parum educentur

De febre putrida.

Putrida febris fit ex principali uicio
putridarum humorum. [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] quies multam comprimis in modum [illegible]
[illegible] passiones minime [illegible] [illegible] putredo [illegible]
humanis perturbatione et ebullitione calores in corpore [illegible]
[illegible] de putrefactione [illegible] [illegible] humoris.
[illegible] putridinis [illegible] multitudo humorum grossities [illegible] in colitate

Contra id est propter earum oppilationem. Et fumositatis retentionem. Quarum due extreme sunt sufficientes ad putredinem. Nam oppilationis per se quecumque extraneam retineret calorem fumositates scilicet dissolvuntur [illegible] huiusmodi sunt in vasis vel extra. Et in vasis continuam faciunt. Et extra interpolatam. Dico de vasis venas et arterias. Et itaque sufficientes divisio febrium putridarum. Earum omnium huiusmodi fit divisio. Et extra febrium putridarum. Alie sunt continue. Alie interpolate. Et quae continue sunt molestio[res] ideo. Ab eis incipiamus.

De febre continua

Continua febris est que fit de humorum putrefactione intra vasa. Et continuo affligit usque ad declinationem. De declinatione. Causae continuitatis iii. Et putredo continua est. Et spiritus putredinis ad cor. Et febris nutrimentum propter corruptionem sanguinis. Et in sinocha nulla est requies. Et quia ista iii continuitatis cause concurrunt. In aliis continuitatis in quibus ii cause tantum continuitatis concurrunt. Aliqua fit requies. Et hec: scilicet colera, melancolia [illegible] sua utraque qualitate putredini repugnent. In ammixtione sanguinis calidi [illegible] in inclusione venarum [illegible] putrescant. Sed in quibus [illegible] minus [illegible] hec: humor vel [illegible] [illegible] [illegible] corrumpatur et ad putredinem habilior [illegible] contingit tantum de iiii humorum putrefactione. Continuarum febrium alie sunt simplices que ex uno tantum humore in vasis putrescente nascuntur. Et [illegible] divisis humoribus putrefactis intra et extra vel [illegible] nascuntur. Et primum agimus de simplicibus. Unde diligenti consideratione prius considerandum [illegible] quibus [illegible] [illegible].

De gradu febrium

Attendere oportet gradus febrilis distemperantie. [illegible] in quo gradu sit in quacumque gradus sit febrilis distemperantia. [illegible] [illegible] [illegible] non est proportionale [illegible] [illegible] [illegible] distemperantie [illegible] [illegible] in medietate [illegible] quedam verba [illegible] exponentes [illegible] huiusmodi verba resolvantur [illegible] apponendarum [illegible] nullus [illegible] de [illegible] [illegible] [illegible].

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] aliquando.

s qđ ꝓpinquo e libri ꝑ paucas an̄. ŭ assuefactio artis. itaq; si imo
q. ꝓpinquiora — si ostendit. uerū u. qualitatis h'; inad' lingue explicare nequiuimus.
tm̄ dixis eaque ꝓpinquiora s. c. qm̄ tm̄ simus cū ex̄ affricanus in lingua
latina paup. lingua explicare nō potu. G. aūt integni. eiudeus
sime scripsit dicens. si ẽ calidus aliquis. x. inuenis ab eo qđ ẽ s. ii.
vii. ŭ siccius. operatur intalib' dispositionibus salubrē cām frigidio
re cē. x. inuenimus. In iudicare ẽ ŭ. vii. q. quantitatē cōplonis i discrasie
tam dixisse me uob' meminim. Hā tm̄ eius s. qđ a me audiuim.
luculent' scripsit e; qr lib' iste gdyhmatum manus puenier. nā
nedū fintaus summope exoptatur ideo immiscere hiplac;. nec
enodare meā rephensione estimauī. mei emuli criminant.
asserūt eū. i dnet Iohis de scō paulo dicit lego i relego. Vnum
i relecta memorie cōmendo — quod ẽ lego i relego i tertiu uerb' exp'mo. hui' signo. Gratia
dei nunc operatur p'bi in xp̄m qui ẽ bīs in seła. i q scribo ŭ solū
h'o alib' h'o ueri i amagistris. p'ppue. romoaldo salernitane sedis
archiepo. ẽ tamq; h'r adgrad' coplonis cognoscend' i discrasie. Si par
ua sint signa qualitatis coplonati ŭ de notent minimā lesionem
sequi erea: inp'mo gradu ẽ. Si maiorē sigt qualitatis excessū.
tm̄ sine lesione sensibile. si tm̄ significat excedare ŭ sensibilit'
ledat sin destructione ẽ in ẽcio gradu. s; tm̄ ŭ ŭ destruat. ẽ
in. iiii. gradu. Calitas. fri. hu. sic. si sit egritudo. in iii. t in. iiii.
ẽ i t. si destr — i q'rto. · si i tcio s'nsibilr lede sin destrucione — gradu. Sensibilit' led' aliqua alterā. iii. sine destructione s. ẽ
i p'ncipio tercii gradus. si p'fcē sit fine. in fine ẽ. E in medio ẽ p'rt.
ẽ in medio. S incipit destruere. ẽ i p'te. iiii. gradus. Si ex
toto destruat ẽ in fine. Si in medio ẽ p'te ẽ in medio. Attendite iq;
quantitatē discrasie. i salubrē cām ex ꝑsonalē ministra
re. Ho ẽ curand' si parū t minus debito offendis. quod natā
i quod plus ẽ demit. quod ŭ minus supler nisi nimium exced'
modū. Considerare i operatur cōplonē corpans iŭ addamus

aliquid uel minuantur medicamina. sicut in iiii. capitulo scripsi
mus. Continua ut sciamus quomodo debemus resistere calefacientes
uel infrigidantes quodcumque membrum ad propriam naturam redu
centes ; **De acutis. egritudinibus**

In acutis egritudinibus quia non maior affligitur. et laborat. et ual
de intenta est ad excoquendam materiam morbi. Tenuis dietam dan
da est ne grossis grauentur sibi uires. Sin longis uero grossam ministra
re debemus dietam. Sed tamen uirtus potens est digerere. Tenuius est conserua
da. Consideratur quoque attenuanda est dieta. In principio. grossior offeren
da. Et quanto remotior est status. siue egritudo acutior. tanto
sit dieta subtilior. Virtus id est egri est expendenda. Autem si egritudo
sit acutissima. status propinquus. uirtus fortis. preuenias. et subtilem
dietam offeras. Sufficiet namque uirtute hac dieta usque ad sta
tum. In exacerbationibus id est in horis ante accessionem. nil dandum
est. perturbatis corporibus marcescit et corrumpitur cibus; in stomacho. et
inde simul nichil est dandum. Considerandum est nichil omninus etas.
tempus. regio. aer. et consuetudo puerilia corpora quia citissime
resoluuntur propter liquida humiditate consumuntur. in maiorum ciborum indigent refec
tione. Iuuenes minori. Senes minima etas uero et calida re
gio. et aer calidus exigunt frequentem refectionem. sed modicam. hiems
et regio frigida. et aer frigidus raram sed multam requirit refectionem.
Si consuetudo fuit multum comedendi multum dandum est. Si parum
parum. praeterea sciendum est ut non totum. sed aliquid detur re
gioni. temporum etatis consuetudinis. Sed per post. Quorum corpora quoque facile.
dissoluuntur et multum. accipiant multum et grossum cibum. Compressa uero
corpora. pauca sumant cibum et tenuem ut multa humiditas conseruetur.
et minus superfluitas eiiciatur. Si aliqua fieri debeat. fiat in ii. in iii. uel in
iiii. uel in quarta die. dum adhuc in principio est egritudo. et in non est ualde
afflicta uel debilitata post quartum diem. rarissime est facienda. et cum

tanto grossior est dieta quanto uirtus propinquior est status

Sed tamen ut si debilis largior offerendus ut sufficiat usque ad statum

magna cautela in die nō cātico. et attendenda ē etas tempus.
regio. aer. et consuetudo. propterea uirtus egrotantis. Puericia
et senium. tēp. aer. regio. nimium calida uel frigida et consuetudo nō
fuit. hominum si prohibent minutionē maxime si uirtus ē debi
lis. que si fortis ē. minuo quia ualde ē necessaria. Et parum ꝑhibet
de sanguine. Si predicta prohibent nisi egritudinem. minus ꝑhe
res sequimus tempi. talis rei que prohibet pensenda ē uirtus
quia omnib; aliis conuenientib; si fiat minutio sola uirtute debili
prohibente. nullo modo ē facienda. Verumptamen si uirtus patiatur
sanguinis detractionē. et nō tantum quantum ea expostulerat. ꝑhe
dum ē sed parum sanguinis. Quod si uirtus debilis refugit non
sustinens uene incisionē fiat scarificatio. Si uero hanc non
patitur. alr curabimus purgatio nō fiat in sincera digestione. Minutio tamen fiat
in die cātico. et interpolatis fiat in die quietis. preueniendo tempus accessionis.
Etiam si furiosi fuerint. qui de membris circa membra curam. Principio
damus purgationē. sed suauē. timentes ne materia ad aliquod nobile
membrum decurrat; **De sintomatib; febrium**

Sintomata in febrib; interdum adeo maxima fiunt. ut omissis fe
brib; cogamur ipsa accidentia repellere. Sic igitur cum febris
adsit sinocha quia similē curationē exigit et febre fiat sine
mora illa curatio. Ut in pleuretico febriente. Qui ex sanguine
magnam uel totam patitur extensionē. utile ē ei sanguinis detractionē
repletionē. utile ē ei solutionē. Si in sintoma aliquo modo se
habet contrarietatem ad maius febre. sinthoma debemus magis
intendere. febrē uero nō debemus ex toto negligere. ut prima
si malefactio. Quia debilitas nimia super uenit febrienti. In
principio accionis cogimur dare. cibum damus dein mala
granata panem assum infusum in uino. et ipsum uinum
sit citrinum amarum subtilem uetus odoriferum. adhibeantur

intercidentis ii patitur cibū p membra. Si p̄ incidentis futurā
malefcōnē ante accionē: h debent facē ii fortū urīnā inem
ac paroxismus. Sic legimus G. fecisse. Sȝ si malefactio ex co
lericis hu: circa hos stōi fluctib;: nō ē dand' uinū amarū. Si
de frō p̄pter frigidite: ī multis ētis hu. utilissimū ē uinū igne
um. nullā his pōtiētionē. Verum p̄ tamen uinū uetandū ē
si apīa sit ipectore. l epate l maliis mbris interioib' cū febre.
Aq̄ ī fr̄ia neganda a paucis febrientib' ī splenetici ī his qui ii
li' pect' sit strictura; ī macilentis nimiū. ī añ digōē iiij ī sple
nē induratē; ptus astring spūalia repente. in egritudinis
congelat. febrientantib' itaq; sine pōcis ucys p digōē iiij da
tur utilr aqua frīa. q si nimio febrib calore uariis angustiis
ī nimia siti anxiatur exanimatur infirmus. Et añ digōē iiij danda ē aqua
liba frīa. Si ēti mb' sit ab aptib;. q ideo fuerit q̄ inanis malū pnun
ciauimus. In malefactione quoq; aquā ros naribȝ apponimus
ī similia. Si sit malfcō ex multis ī grossis hu: fiant fricatione
frica- tionesprium extinantur ī calefactiones. moderationes easdē
prium. pterea abstinentia salubrima ē corporis replentis hu:
modi hu. Si uirtus sit potēs pati abstinentiā. debemus
ī laborare ad sitim compescendā ī dol capitis repmēd
ī somnū nimiū. uigilias ī ad lenimendam aspitatē lingue
ī siqua sunt similia. febb cuiationib; nō p̄cmissis attendēda
ē ī custodienda uirtus cereb. epatis. cordis. ī pulmonis ī
aliorum nobilium mbri ii. Quorū actio humane uite ē
necc̄ia. Consueuit dolor capitis q̄sim p̄cedere. ī tūc nichil
faciend' ē ad dolorē capitis nisi forte sit maior quam
febb exigat. Dixi ii quando fiat ī p quē meatū ī de cē
paub; egritudinis sufficient' scripsim' in tractatu apoāt
dereliquius nec dicend'. ī prius de ea que fit uicio: sāg

nrō de cruis dicto. ī libb q̄ quintāe apīa fuerentis. ut scripsimi ī capitulis piā

nis. sed quedam est ex sanguine non putrefacto et dicitur [sinocha] inflatiua quedam
vero ex sanguine putrefacto et dicitur sinocha putrida. Et modo dicendum est de sino-
cha inflatiua;

De fluxu sanguinis

Sanguis si in multa quantitate habundet et precipue in spiritualibus
facit sinocham inflatiuam id est inflatiua propter multam fumositatem
tatem et quia pectus et pulmonem inflat. Hec de sanguine puro non et inputrefacto.
Nascitur. Differt autem a sinocha putrida quia in hac febre urina non fe-
tet et pulsus est fortis. Urina autem in putrida fetet et pulsus est inor-
dinatus cuius constrictio uelocior est quam dilatatio. Sunt autem alia signa
denotantia sinocham inflatiuam. Accedit enim membrorum grauitas. Ue-
narum plenitudo. Rubor et calor. Signa que sequuntur sunt hec. Coris
calor. Oculorum eminentia. Tumor temporum. Dolor capitis. Rubor faci-
ei. Pulsus fortis. mollis et plenus. Urina rubicunda et tenuis in prin-
cipio. Postmodum uero rubea et spissa cum in superficie aliquantulum liuida. Sicut
in pleureticis. Hec febris non cito curetur: terminatur in pleuresim. In princi-
pio
olim uel
non obstante flebotometur uena mediana uel basilica. Si cum talis est stringatur
mediana. et de mediana: inter cefalicam et basilicam. Si uirtus patitur:
fiat minutio usque ad lipothimiam. Multi enim de hac febre hoc
modo curantur. Quod si uirtus repugnant. Cum fiat tanta mi-
nutio. Tanta enim potest esse uirtutis debilitas. Quod in extremo
flebotomare prohibemur. Mitigetur autem calor sanguinis. Succo granata-
torum. Prunis. Psillio. in aqua et abluto. Siropus uiolacius et similibus.
Si autem pectus non sit strictum. ex uino. in umbra libatum apponatur. Si uero
assint apostemata. damus ptisanam. Molliatur uenter cum decoctione
uiolarum. prunorum. cassie fistule. tamarindis. Mane. fiat licet sup-
positorium in modum digiti. Et ungatur de oleo uiolaceo et subiciatur:
Et frigatur mel in sartagine et immittatur sal tostus et fiat inde
[in modum digiti et ungatur oleo uiolaceo et subiciatur] suppositorium. Pro dolore capitis. Ungantur frontes cum succo solatri.
semperuiue. cucurbite. et similibus. Pro dolore capitis fiat iuc-

tio frontis. et tempora de oleo uiol. et popileon. uel fiat epitima de
sandal. ros. uiol. temperatis in succo sempiuiue. et aqua ros.
lauentur manus et pedes in aqua tepida. in aqua cocta fuerint
uiol. malua rose et camomilla. **De febre nascente ex pu**
trido sanguine.
Febris nascens ex putrido sanguine putrido **dicitur** [putrida]
dicitur sinocha cuius sunt species omotonus. dumatheus. epau
masticus. Omothonus dicitur uiuus tenens. quia in fortitudine incipit.
et ignitum tenet usque ad finem. et fit de sanguine multo. et habili ad
succensionem. Inde est quod cum multum putrefiat de sanguine. et
materia non deficiant. grauissime a principio fuit feb. et du
rant usque v. uel vii. uel ix. uel xi. diem. uel parum plus. Vrina ru
bea est et spissa. pulsus magnus. plenus. et inordinatus. facies
est rubea. sitis magna. lingua sinocha et aspera. Hic cognoscitur
sinocha non fit in ea aliqua requies uera uel falsa. sicut in aliis feb
ribus et ultra ix. uel xi. diem nulla sinoca protendi. sibi febribus
medici probant. Curabitur emotonus sic. fiat flebotomia si tempus. etas
permiserint. dieta sit mica panis uel lota in aqua. Detur sirupus
iste uiola. et pruna in aqua bulliant et ponatur sacculus in aqua [saccul']
[in q] sit puluis sandal. al. et ru. semen portulace. lactuce. scariole. borit
et colata in aqua ponatur zucara. et fiat sirupus. frigido sirupo ponatur
i. vi. uel i. camphora. Aliter sirupus semine portul. scariole. lactuce. borit. san
dali. al. et ru. terantur et puluis in sacculo ponatur. et dragagan. gum
mi arab. sunt in alio sacculo. isti sunt in decoctione prunorum
et uiol. et apposito zucaro. fiat sirupus. Aliter sirupus cucurbite siue citru
li inuoluatur in pasta. et coquatur in furno et ablata pasta
exprimantur. et de succo illo fiat sirupus. Viola prima et iuiube in
aqua bulliant et colatura fiat sirupus. per capitis dolorem ungatur
frons cum temporibus de popileon. oleo r. et uiol. et de aqua rosacea.
de succo solatri. sempiuiue. cucurbite. capoli ueris. succo uuarum

agrestium et similibus. [Q]uod si dolor capitis sit ex calore, fiat quod dictum est: et grauitudine capitis, negamus istas unctiones et similes capitis infusiones. [L]auantur autem manus et pedes aqua tepida in qua cocta sint uiole et camomilla. [F]ricentur plante pedum cum oleo uiol. fricatur et cetera. Hec fricatio uim habet in infirmum attrahendi descensum humorum et capitis alleuationem. [V]ngantur pectus et epar et cetera de supradictis unctionibus capitis. et de psillio fiat in aqua psillium quousque aqua conglutinetur: et pannus in infusus supponatur. [E]pthema quod de sandal. al. et ru. ros. oleo uiol. aqua ro. cum aliquantula campha et de psilium debet epithimari. [H]ec ad unctiones et epthema hic sunt tepida adhibere. fiant [p]potiones bibant syrupi de psillio et aqua psillii ponantur et facce psilli in aqua. et cum illo saccelo lauatur lingua. uel cum saccelo desiccet eam. [C]um sit siccitas et nigredinis siccitura. in oleo calido uel in pirolion uel in be coctione fenugreci. uel pannus infusus [u]el spongia. apponatur thoraci et precordiis et sepe mutetur ne infrigescat. [S]emen citoniorum in ore teneant eiusdem seminis decoctio sumatur in magna [q]uantitate si digesta est urina: mittatur in ore tantum cristallum argenteum uel sumum preciosum clarum et paruulum. et magnum plenum aqua pl[e]nissima et totum quod est in calore bibant propter asperitatem lingue. [T]eneant aquam in ore cum semine lini. uel psillium in panno ligatum decoquatur. et eodem panno uel est ligatur fricabitur lingua. sucum quoque portulace. uel lac nutrimentum in ore teneant propter nigredinem lingue. radatur lingua cum cultello ligneo et fricetur cum saluia uel spongia infusa in aqua. [P]rouigilarum inquietudine; lauantur pedes cum aqua in qua cocta sit uiola iubia uiola silua uiolaria. mirtus et folia lactuce. frondes papaueris iusquiamus. De hac aqua infundantur manus et brachia. et pulsus. uel accipiantur semen iusquiami papaueris albi lactuce portulace et terantur cum albumine oui uel cum lacte mulieris. et

panno fronti inducatur. et tempibus. Ungatur quoque frons et nares. de populeon vel oleo uiol. vel oleo mandragorato. Inditum commisceatur par opii. Cum timeatur metum fururam prius soporem actus inicium. diu infundam lac caprinum vel muliebre capiti. et frequenter dicens. sic adiungatur nenufar. capite ante hiuc replete. Sufficiant sole fricationes et fricationes pedum ad soporem prouocandum. reliqua sunt neganda. Sodales ad soporem pacientium aetatis distemperantias et calidas siue prima angustia daemone potentium. Et si non proficiet nichil aliud proficiet. Recipe ros. ʒ iii.

opii. seminis portulace. lact. melonis ana. liquiritie. de acetosa ana ʒ

i. Conficiantur cum succo apii. et dentur cum aqua frigida. Si stupe
ut et oculos aperire non ualent fiant superdicte fricationes. et fri
cationes pedum. et lauentur pedes cum aqua et sale. siue cum sale et aceto. Si te
mur est eis fiat emplastrum de sandal. fimo cedri. malui. ros. capilla.
et temperentur cum succo portulace et semperuiue. et inducatur fronti. Et
Solent et uentre habere constrictum. Unde fiat suppositorium de sale et mel
le cocto. vel de salgemma et melle. vel de felle taurino. vel de pecco illini
to cum felle caprino. vel aloe et sterconre muris. vel de tirso caulis illinito
cum felle caprino. vel aloe et stercore muris. vel de tirso caulis illinito
sapone. vel licio uel diagridio. et nitro. uel de malo terre. Ungantur
hec suppositoria oleo uiol. Fiat et clistere. Conficitur malue semine lini. et fe
coquantur in aqua salsa et colatura misceatur succus blete et malue.
Vel clistere de succo mercurial. olo uiolis. aqua salsa uel cum decoctione
malue seminis lini fenugreci. mercurial. uel prunelorum indis iresentur
distemperentur cum de coctione uiol. prunorum. cass. f. uel. viii. dierum
ut uel purgantur. uiol et pruna in aqua bulliant. et in colatura
resoluantur ʒ ii. cass. f. et tamarindorum ʒ i. mane. et si sit plurima est
in eis uentris solutio. utentur his medicinis. Recipe boli. gummi
seminis herbe acetose ana ʒ iiii. nitri ʒ iii. amidi ʒ v. ros. l. c. thus. ros.

ana ʒ ii. Infrimet̄ cū succo plantaginis. Terminat̄ h egritu
do sepe fluxu a naribꝫ. Si g̊ in die c̄tico fluere dissīr p̄cedentibꝫ;
signū sumū ēē fluxꝰ sanguīs enaribꝫ; puocet̄ cū spg̅lā. uel flomo.
infra nares posito. uel cū instrumēto de setis porcinis. & cū san
guisugis naribꝫ apositis. Quādoq; ꝯting̅ in. ii. & tunc soluitur
eḡtudo. In mediū durat diutius p̄ solonē febꝛ. ligant̄ tunc brachia
cū corrigia ciruna. aspgat̄ facies aq̄ fria. Si sic n̄ restrigit̄. fiant
ea que in fluxu sanguīs scripsimus; **de aumastica.**

denūtiabis

Aumasticus dr̄ ab augmento. eo semp in eis augmentari [cū
de multa m̄ [siue apta ad alterationē. In ē quod initio nō
grauibꝫ; euagātur febribꝫ; s; iiii. & v. die grauissime repiuntur

-tcis de die idie

feb̄ [uent̄ mag̅ de die costringit̄ [urina in principio ruf̄ ꝑea
rubea. pulsus ingens forcis & inequal [sudor mult̄ [soluetur intra
tercium diē [dieta sit paruis & aqua. ecbe. petrul. lact. sariol. me
lones palestinis. vue duracine. que uulgo rodia dicit̄. malag̅
pingua pira [fomentationes aū ephatā. unctiones suppositoria
& clisteria. sirū. & reliqua adiutoria. fiant ū momocono scrip
simꝰ [preterea fiat h̄ clistere ad mollificationes squibalarū. & de
positionē earumdē. bleta. & sulfur in aqua cocta sint. & cola
ture addant̄ ʒ iii. olī. colature mell̄ int̄ ÷ s. & fistinii coclea
ria iii. salis ꝑi. i. & ter tepido clisterizatur; **de epaucinastica.**

Epaumasticus dr̄ descendens quia grauissime incip̄ febri
tissime incip̄ declinare ipsa. & desiñ omnia et sic fieri.
& dolet capud. h̄o signa ad bonum ueniunt quia de pauca m̄
sit licet ab illi apuc̄ ꝯfectionem. hn. sine auxilio medici li
berantur. flomandi non sunt [Capud infundatur de olō
rosar. & aceto [Dieta detur tenius usq; in tercium diem.
In declinatione esca non negetur. Imo detur uinum
lene & aquatissimum; **De causonide.**

Causon fit de colera putrefacta invalescens subtilissimis aut strictis poris et separatis
parte acuminata .i. incendio. hanc autem cedit dolor capitis sitim autem
non cognoscant. his lignum calor acutus fortis et continuus. Sitis magis
lingua siccissima aspera et nigra. urina rubea nimis tenuis. frequens nulla. Febris ma
ne fluens remissior. Cibus inmane sebadi. Sit autem dieta tenuis. ut per eam va
ns egritudo absistat. famulantur ut in egritudinis. sicut prius diximus. Detur mica
panis bis vel ter lota et similia. Sirupus dicta in omotoono. et succo malorum
granatorum acetosorum quod acutum fucatus reprimit. sitim mitigat. in digestione. videtur sirupo
de aqua melonis palestini. feratur sidonis lata his ponitur in stationalis.
spargantur frondes herbe ut mirta. viole. frondes salicis et harundinis. et que fiant
in curtis aquarum aliquo instrumento. Concha plena frigida ante egrum po
natur. et moveantur aqua sepe et effundantur. et mutetur. frondes quas aqua si
spargantur. Ita fiat in aliis febribus et induantur (lentis) sit linea. Non flomeetur
nisi fuerit carnosi. et sanguine fuerint pleni. ad solum et dolor capitis et ad ligas
ariditatem atque ad vigilias. fiant lingue ea que scripsimus
in capitulo omoteone. et in .vii. diem adiungatur rebbarum sup
dictis sirupis. dum coquantur aut .ii. aut .iii. aut .iiii. et ponantur
in sto maque frigida et in maurata colatur. et cum sirupo offerantur. cum de coctione
primatum. cassia fistula et tamarindi purgentur. Detur vel ad causonem trifera
sarracenica vel diaprunis simplex. et si fortes fuerint. purgentur cum decoctione
mirobalanorum. si fuerint isti supervenire frenesis. deo que si alienare in
bentur radatur caput et lavetur cum succo apii et aceto. Cooperiantur caput
cum herba que dicitur casia. fricantur extrema et fiant auxilia frenecticorum
que in ii. libro scripsimus. Atque sitis in digestione aquam frigidam in multam
quantitatem bibant et fuerint pro dessa. Item et calorem mitigat et vo
mitum provocat; **de terciana continua.**

Terciana continua est ex colera putrefacta invalescens. affligit per .xii. horas
a summo labore. et per .xxxvi. in falsa quiete. Differt a causone quod
in causon est in locis cordi vicinis. Ista huius est in locis a corde remotis.

Margin: et aqua cum succo psillii est ablutum et aqua persana colam
Margin: alcaucalon
Margin: purgetur cum decoctione viol prune cassia f.

Quandoque sinthomata terciane continue debilitata sinthomatibus causon. Eadem
que signa in utraque apparent. sed differunt in quantitate malicie.
et utraque fit sine rigore. Eadem que fiat curatio. nisi quod in terciana
continua minus fit expediens uti. minuimus dietam tenuiorem. Utimur decoc-
tione viol. prunorum et ipsis prunis; De cotidiana continua.

Cotidiana continua fit de flegmate putrefacto intra vasa. Cuius
hec sunt signa. Urina alba et spissa. pulsus mollis. lentus. et
tardus et inequalis. et quandoque debilis. quandoque fortis. facies tumida.
et subalbida. sitis modica. aut nulla. Fit xviii. horas in summo
labore. et vi in falsa quiete. Fit sine rigore. et frigore. Accipiat
ieiunus fit acetosum cum calida. Dieta sit mica panis et aqua cocta.
[illegible] assa. eadem cocta cum lacte amigd. Fiant suppositoria et
clistera. supradicta. vel clisterizentur de malva semine lini. furfure
polip. et agaricum. coctis in aqua salsa et colatis. addito melle
et oleo. Apparente signo decoctionis in urina. vel in aliis excrecen-
tibus. accipere purgamus cum decoctione nux [illegible]. et [illegible]. vel
bulliat polip. et agaricum. in aqua et in colatura resolvatur cas-
sia fistula. Si fortes fuerint pulverem turbit. et agaricum cum oleo
viol. fricamus. et offerimus ipsum eadem coctione polip. quod si in
coctione coquimus semen feniculi. confortat. purgamus et cum oxila-
xatio. vel cum trifera saracenica. Si post purgationem remaneat aliquid
de materia quod non confortatur. coquimus pullum simul cum eadem.
et damus ius. Aut excoquimus far et damus. Hec facienda sunt.
Si tercia sit nimius in sensibus confluunt in his deficere apparent.
quod sic confortamus. panem assum in aceto infusum. in ore teneant.
vel succum mente. vel de ipsis fricamus plantas pedum et manuum.
Et bulliat oleum ro. cum castor. et mastic. et testa ovi. et ungatur
[illegible]. Si sit stupidus vel supervenit litargia. fricentur plante pedum
et manuum cum aceto et sale vel cum aqua salsa. Et stenda naribus

[illegible]

apponatur: ut fumus lauini extincti et similia; **de quartana continua.**

Quartana continua fit de melancolia putrescente intra uasa. que habet
XXVIII. horas in summo laborem. XLVIII. interquiete. est sine fri
gore et rigore. pulsus est in summo tardus. paruus. et occultus. post ea
magnus et plenus. Curatur sicut acuta cum calidis dicuntur ut in
cotidiana continua. sit dieta parum grossior. Clistere fiat cum tere
benthina dissoluta in aqua salsa. Detur. hec. sirupus. polip. sene lap.
lazuli centaurea paruum. mol. bulliant in aqua et in colatura ap
posito zucaro fiat sirupus. Detur hic de coctione fiat. polipodii. dracm. co
quantur polip. sene epitimi. lap. lazuli centaurea minore. eragarum
in aqua. et in colatura ponatur ÷ I. puluis mirob. indorum.
Et detur sola de coctione post ea uomitum. pillule iste. Rx. turbit mast. an.
marrubii. ana ÷ II. aloe ÷ I. Dentur. ut ui. uel x. Si febres fuerint. Emp
lm lxatn. s. r. stom. Rx centauream absinth. grecam farina. lu
pinorum. mast. et aloe. confice cum succo absinthii. Post purgationem
si alleuiatur aliquantulum sic confortamus. pullum. diutissime coc
tum terimus ut ossa cum carnibus una conterantur. post ea colamus ipsum
cum iuscello suo et ter per in mane. ministramus. hec egritudo usque ad.
xl. dies protendi consueuit. post XXX. quoque die fomentamus de aqua coquitur
in simbrium marrubium mol. et pol. nasturcium aquaticum; **De fe**

[I]nterpolata est febris illa que fit de melancolia **bre interpolate.**
putrefacta extra uasa. Cause autem interpolationis hec sunt. pa
ruedo non continua. difficil. unde interpolata respiratio adocia. et spiritus [putredinis]
sanguinis. hac autem triplicem causam una sola est operatur. s. loci posi
tio. Existens. ut in extra uasa. quia altera uel utraque qualitate
putredini repugnat. et non habet sanguis admixtionem et fumo
sitas eius non concelatur nisi prius retinetur. non continuo putrescit.
Sanguis quoque expers putredinis. nutriens membra quandam prestat re
quiem. Cause uero diuersitatis [interpolatis] hec sunt. habilitas uel pugna

tia humoris ad putredinem. Velocitas vel tarditas motus ad locum
putredinis decurrentis. velox. vel tarda putrescentium humorum
consumptio. prima est causa accendi. cum enim putredo sit per aliquam calidita-
tem et humiditatem ut in aula menelai iam est celebri divulgante sermone.
Quanto ergo humor aliquis accedit ad has qualitates, tanto citius
putrescit. Quanto vero magis removetur, tanto tardius. Secunda causa
cum consideratur utrum diu vel non diu febris affligat. Unde
est quod cottidiana fit de flegmate. quod humor ad putredinem accelerans.
atque in corpore habundans et fluxibile. cito ad locum putredinis
defluit et tardius consumitur. xviii. horas habet in labore et vi. in quiete.
Terciana vero .xii. horas habet in labore. et xxxvi. in quiete. Colera enim causa fe-
cunde putredini repugnat. ideo eam parum est in corpore et quia
calida est et sicca. cito in causon convertitur. Quartana vero per xxiiii.
horas affligit et per xlviii. dimittit. Quia utraque qualitate
putredini repugnat et est spissus humor de quo nimis
parum est in corpore. Verum tamen cum dicimus omnem putredinem
per caliditatem et humiditatem. intelligimus de caliditate et hu-
actuali. Licet enim frigidus sit potentialiter et humidus. Colera vero calida
et sicca naturaliter. melancolia frigida et sicca essentialiter. Quilibet tamen
horum humorum calidus est et humidus actualiter. Item preterea
rerum febrium alie sunt simplices alie composite. Simplices
vero sunt que ex uno tantum humore in uno solo loco putrefacto fiunt.
Composite vero reliquae. Simplicium quedam fiunt ex flegmate. et dicuntur
cottidiane. quedam ex colera. et dicuntur terciane. quedam ex melancolia et dicuntur quartane.
Cottidiana plus in positis in ultimo senio senectutis. pinguibus. ociosis
in hieme. regione frigida et humida fit consuetius. Terciana vero iuveni-
bus colericis. macilentis et laborantibus estate. regione calida
et sicca sepius fit. Quartana vero nascitur frequentius in primis. sen-
bus. melancolicis. autumpno. et regione frigida et sicca maxime si precedens

Ea cum animi in multitudine vel parte humoris ... vel spissitudine ... de humore in co-
... ad locum putredinis ... humor est spissus ... de ...
de defluit ad locum putredinis ... tarde putrescit.

dicta sunt grossa et media. Rursus notandū ē quia in cōpolitis
alie sunt ue. alie nocte ue sunt. inquib[us] ōs similia. ł plā ueniunt
Nothe dnr inquib[us] ō similia ł plā deficiunt. primo g[ra]agendū ē
de simplicib; cōpolitis. tam de illis quā nothis; **De continua ī**
Cotidiana xy. horas fit insummo labore et vi. in fi **cōpolita.**
quarum uadat
quarum si sit ex flē naturali. ł acetoso. uel uitreo. uel dulci. ł
salso. Que ex flē naturali fit. ł uitreo. insipid' redd' os sit q; cū
max frigore sine siti. pulsus inydus. et rarius. urina al. et spissa. Ha
cens ex flē acetoso. fit cū siti. et apetitu ciborum. et frigore mag
no. in acetosus ē sapor in ore. urina pallida. ł subpal. et in medio
qn̄ tenuis. contingens ex flē salso. facit urina rubea. ł subrus
fā et mediocrit' spissā. pulsum uelocē et spissum. sitim. nauseā. sap
orē salsum. frigus paruum. calorē magnum. Ex flē dulci raro
fit febris. cū fit cū siti. cū dulcedine sine siti. et appetitu ciborū
et frigore fit ū febre cotid' sp̄ cū dolore stōi. eo quod sepius est
ī eā. ī[n]fi. Quando q; ē intestinus. et fit cū intestinorum dolis.
ahdoq; in splialib; et ē sitis maior. et urina mag' colata et quedā
ampulle minutae in sup'ficie apent et manent quandoq;
in epate et ibi ē eius dolor. Si sit cotidi ex flē naturali. ł ui
treo. ł acetoso. danda sunt inprimis diuretica que flā atte
nuant. ut oximel simplex cū calida. ł oximel quod fit de a
ceto in quo sit coctū calamītum pulg' et origanū. dnr si in est
in epate. ponantur in oximelle diuretica ut radic' splialib; — apii petrosilini feniculi
diuretica
datur ptisana in q' eadē sunt cocta et ex eundē semina. Die
ta sit h panis. uinum limphatū. pdices fasiani galline. et sili— atrū
sit flā sūm et copactum. detur pipata. p frigore quod patiunt.
Ungantur extra. et dorsū ex oleo laurino. puł. marciaton
arrogo. ł de oleo in quo bulliūt hbe calide. ut sauina. rutam.
marrub album sisimbrium. et similia. Ctrā digestione in si ab hom

nationē hīt ⁊ nauseam max fieri sint. ⁊ faciles sunt
ad uomend͛. puocetur uomitus cū ar iñ ⁊ aqua calida. i
aqua coct sit aniat. atq; radices. Si rugitꝰ patiuntur. pur
gentur cū pillis factis de ẏerap. siue cum ead ẏera. aut tho
ꝰ siue cū decoctione polip. agarū. ⁊ turbit ⁊ si fortes sint.
adiungatur eidem decoctioni parū de puluere agarum
⁊ turbit. fricetur aut̄ pulus cū oleo uiol. Si in sit in epate.
⁊ spūalibus ponantur diuretica. in decoctione ut sem̄
aniti. apii. ani. ⁊ tamen confert ⁊ apponere eedem mdatū. i deco
ctione uin existente in spiritualib; post purgatione si molestant
frigore accipiant opiatā ut musam enea. ł auream. uel
esdram. ł mediqridatū. Extant eorū curetur fomtis calidis.
ut oleo calido ui coquatur absinth ponticū ⁊ tamen. confert ei
eis quandoq; comedere salsa. eruca ⁊ radices ut puocet
sudor. Sedeant in cophano. ⁊ recipiant fum̄ aque. i qua
cocta sint mastrū. pulg ⁊ mta. Notandum hos qui in
hiem affliguntur. sepe debere purgari. Si cond͛ sit ex sal
so fleg. uel dulci. dentur sirups acetosus. aut oximacra. Si tē
pus fuit calid. ⁊ eg͛ habundet sangne. flbotur. Dieta sit
panis. ⁊ aqua cocta. pcetul. seq. lact. Isti pauco frigore mo
lestantur. Incipiente enim frigore molestantur pedes in a
qua calida. in qua sit cocta camom. uiol. ⁊ tamen. fricent
plante ped cū oleo uiol. ⁊ sale. Transacta aū una septi
mana si uoluntatē habeant uomendi puocetur uomitus
cū decoctione seis cutuli atriplicis. rape ⁊ radic siue cū
colatura uomitus qui dicitur patriarca. ⁊ si fortis fuit
perpua inesbrie. dentur ipsa uomitus, puocat qui uomit
sine angustia cū aperitiu aneti ⁊ oxisacara. Quod si in
sit mala ... aū eg facile ū uomit, purgentur cum ...

strũ. vel aliquo laxatiuo. siue cũ decoctione uiol. prunorum
et mirob citrinorum. Si sint debiles. uel exemate. ut pueri. uel ex
alia causa: purgentur cũ solo reubarbaro. Si m̃ sit in spiritualib;
ad iungatur in decoctione eadem mandant. item capuli me
lonis et ceterorum. Facta purgatione si aliquid remanet quod in
festet utantur rubea; **De terciana interpolita**

Terciana. xii. horas habet in summo labore et xii. in lapso
tempus. et xxxvi. in illa quiete. Sit autem ex co. ru naturali vel cola
citrina uitellina. cuius m̃ aut ē in stomacho. aut in epate. aut in ciesti
fellis vel in intestinis. vel in uenis membris spiritualib;. Et ad signa h̃ sunt. In
census sitis. uigilie. dolor capitis. urina tincta et colorata. pulsus
uelox et spissus. Et fit cũ rigore sepius raro cũ frigore. Ri
gor sit ex fumositate calida et acuta pungente sensibilia m̃
bra per que transit. Frigus autem sit vel ex dissolutione humoris quod
habundat in sensibilib; membris. vel ex nimio acumine cole
ru. spasmantis interiora quã ob rē sanguis cũ spiritu ad interiora
currente. exteriora: infrigidantur. quousque m̃ calefiat: et
quasi calor per totum corpus diuidatur. Hoc est sinthomata sentiora
sunt in terciana facta ex colã. r. debiliora u terciana facta ex
colã citrina vel uitellina. Si m̃ sit in stomacho. sentitur eius am
aritudo. nausea uomitus colericus. urina tenuis et ru. eq
liter per totum. Si ē in intestinis. dolor et punctio fit circa
uentrē. et intestini fluxu uentris molestantur. et dicitur
colica. Si in epate. vel in ciesti fellis. urina. r. ualde et aliquan
tulum accedens ad spissitudinē. calor acutior. Si in spiritu
alib; simil ē. quia ē terciana uera. ē et nõ uera. Vera ē que fit ex co
lã rubea naturali. in iuuene. macilento colico. in estate. et
compitantur in sua cautela et nõ transit. vii. accessionem. Si; il
la nõ uera: in qua omnia similia. vel plura deficiunt. Vera terciana

mar̃ ipocri multa
ē p. prima secundi

sic curabitur. Si vero sit in estate: in principio detur sirupus acetosus cum
calida. deinde succus malorum granatorum acetosorum. coctus cum zuccara
usque ad spissitudinem. comprimatur venter cum calida. Dieta sit panis et
aqua. portulaca. lactuca. semperviva. solatrum. malva. atriplex. spina
dec[octio] sit [illegible] dec[octio] de cocto viol. pruno[rum] — chia. pira mala granata acetosa. uve duracine. prunorum damascenorum. Epithimate
capitis ungatur frons et tempora de oleo ro. et aceto vel de oleo viol.
et populeon. Frictio fiat et ligatura longe et unguibus fiat ea que scripsimus
in monothon. Suppositoria quoque et clisteria fiant ut in eodem capitulo docui
mus post quartam quoque accessionem. Si vero est in causa stomachus: provocetur vomitus
cum colatura patriarche. vel cum decoctione seminis atriplicis rape
et radicis cum siropo acetoso. Quod si non sustineant vomitum: purgentur
cum decoctione viol. prunorum. cassie fistule. tamarindorum. sive cum decoc
omnibus [illegible] — tione hac. Rx. viol. pruna. policaricu. absinth. dragantum. capillus veneris. his
omnibus pistatis ana ʒ. i. s. pulvis mirob. citr. in ferventi fiunt. accipiant
mirob. cum [illegible] bibant. Aut accipiat mirob. ci
trinorum lactis caprini. Purgentur cum decoctione et succo ros. sive cum
oximel laxativo. aut alealcolo. aut trifera sar. scamoneata. fricentur
autem prius sem. cum oleo viol. Fomententur pedes et manus cum aqua
in qua cocta sit malva. rami viol. rose papaver et iusquiamus.
[illegible] — Si sit in intestinis. cito vero purgetur. addantur seminibus melonis. ci
truli. citruli. cucumeris. Comedant melones palestinos. cucurbi
tam. Tamen sciendum est quod si sit in causa et urina [illegible] multum
accedit ad spissitudinem. fomentetur de [illegible] basilicon. mastix [illegible] hu
der. et fiat unctio post [illegible] duas accessiones. de quo fiat artificialis sit. s.
ut docuimus. et separati [illegible] ephetur si in causa est vero. et ipsu
mu si in causa sit vero. fiat autem de sandal. al. ru. rosis spodio cam
phora et aqua ro. cum oleo viol. et fiant reliqua ut in monothono
diximus. quod longum diximus reparatum cum [illegible] studiamus
ut unguentum quandoque in nimio vomitu aut fluxu ventris molestetur

ypogia [illegible] ... ipesced

aduomitū itaq; compescendū fiat fomētū de mirra. plantagine. corrigi
ole. rosis itaq; pluuiali. dyantē cotanis coctis atq; malis assis.
aqua ro. siropo facto de mirtillis et zuccaro. bi assa cū succo uuar.
ag. sir ros. et zucara uiol. mollificatiua. puluis et uiol. cū aq tepi
da datus ualerie ē p uocēt. s; n sepe dande sunt uiole q stōm
corrumpūt. facta itaq; purgōe si dol' capitis pseuerat. deinde
rubea in sero cū aqua tepida ; **De terciana notha.**

Fit terciana notha. eidē fere curis uti debemus. n quod danda
sunt minus frigida et quandoq; admiscenda sunt calida. atq;
in die quietis utimur uino limphato. pullis ouis sorbilib; pe
dib; porcarū et similib; dyantē et ptisana in qua bullierint cicer.
pue passe. ysopus. pulegiū. Ad diuisionē urinae. uino sir. tamen aceto
so. iulep et oxizaccara et oximel utimur. ad purgationē aūt
eisdē utimur de coctione s; addimus polip. senē maratri et
alii purgamus cū trifera sar. sarracenica et benedicta siue pigra. G.
Et in isti sar. purgationē n solū rubea s; et trifera. q. a. mendeo.
cū aurea utimur ; **D' q'rtana interpolata.**

Quartana per xxiiij horas affligit. et p xlviij. interpolat sit aūt ex me
lancolia nālj. et ex colera adusta. s. ex adusto sanguine. s. ex p. admixtionē
hūr. Aurius ē quedā ē uera quedā nō uera. Vera ē que fit de melia
nālj. et cōplō. etas. tempus et regio concordant. Notha fit ex aliis humo
ribus et etas et tempus et regio n concordant. Vera quartana horas nō
puenit. Notha u' innuit. q ab ipso principio anticipat. a p'ponit.
Curri. in uera quartana magnus tremor fit cū frigore in principio acces
sus. ut ossa constringi et disrumpi uideantur. calor nō nimis acutus.
acutior tamē quā in cotidiana uera. pulsus in principio tardus. par
uus. et occultus. deinde u' plenus. et magnus. urina u' in principio
al. et tenuis. circa finē. nigra et spissa. sequitur duricies sple
nis. notha u' potius fit rigor in principio accionis. quā frigus.

et color est acutior. pulsus uelox et spissus. Urina tincta et colorata. Si autem
est in stomacho: ab ipso principio est dolor stomachi. Si in intestinis. dolor est torsi
onum et egestio pauca. Si in epate: urina accedit ad spissitudinem et adni
gredinem. Si in spiritualibus: ampulle apparent in superficie urine.
et sitis non facile mitigatur ex potu. Si in splene est materia: ante prin
cipium quartane sine ab ipso principio in est splenis duricia. Si in uera
quartana hic erit modus curandi. animum calidis et minimum frigidis.
et purgationibus et dieta subtili in principio. abstinentiis sed
utemur ab ipso principio aliquibus que extenuent. medicum
hii curantur oximum simplex uel oximel quod fit de aceto
in quo coquantur radices et semina diureticorum. precipue ualet
si in fit in splene. uel spiritualibus uel in iis epaticis. Dieta sit panis re
cens bene fermentatus pulli fasianus perdices borraginis et bleta
super iacto pauco pipere. post xxv. dies siue xxx. Comedant
carnes agninas animales cum sinapi uel piperata. Vinum bib
ant nec nimis forte. nec nimis aquaticum. In die autem
accessionis aut nihil. aut parum comedant. foueatur splen si
sit durus. ex oleo in quo coquantur radices capparis. absinthii. sco
lopendria. et tamen curetur quod splen. ut in iiii. libro scripsi
mus. Si prigeat uel tremat. fricentur crura et dorsum. Si autem
dialtea. Si marciaton. Si agrippa. Si musceline. oleo lau
rinum. ampulis in oleo. calamentum. pulegium. ruta. saluia. ma
iorana. piretrum. enula. piper in oleo diu ad lentas prunas bul
liant deinde coletur oleum. et seruetur usui his autem
et similibus calidis ungi non debemus nimium in principio
egritudinis. Si apparent ui signo decoctionis quod raro post
quartam sepe post vii. aper accessione. calidioribus possumus
uti. Signum digestionis urine spissitudo et multitudo. egestionis
liquiditas qui prius erat copiacta. di tempore. accessionis. dextram ei

laus et similia. Sic coparantur nobis noticia digestionis in talibus tempora
lis. e at et alde eius sign digestionis fit. Aiua in e lenitatem. Et sim
pro imperatione mentis incip expelli. Cum utrumque signum decoctionis
aper. utimur pigra. diacal. diadiatiraibe. dia margarit.
et interdum diaciminum. Deinde purgamus e de coctione dia
mi. ephimi. polip. scolopendrie. camedr. camepith. squinanti.
sticados lap lazuli. lap. armi. siue omnium. siue aliquarum.
Deinde ponatur in decoctione pulvis in ubi ci. a reblanting. si
in sit in splene l in spiritualib. l in iuus epatis. addimus diur. u
marrubium. anisi. apium. petros. et purgamus cum diacal
nro seminato. l pigra. l rhod et similib. Si u e in iete stom. prouoce
tur cum patriarcha et similib. Et si uomitus accipere contempserit
comedant acrumina. u cepas ad saturitatem. et bibant aquam
calidam. et pennis infixis. Iace prouocetur uomitus. p purgatoe
si adhuc frigore molestantur seruicipium in quo sit aq hirs
amixtione uini. Jaq u coquantur prius herbe calide. u lrr. sauma
calamint. pulis inventi balsamita et similia. et accipiat i aurem l mer
dar l erdia. ld. amo hathel smirna. thodr u q ista si uterere fuit
sepe sit pgando ppre pocis electus utantur. Et sp. tiriaca. dam pin
tualla. Sua digestione ui. ualer. atq p digestione in si magno leclum
frigore. p i. t. y. hoas ante accide sumat & pdictis opiatis aut di
apsum balsameti l diacal. fit l in duab; l trib; acceionibus.
Vitent cibos melicos. u lentes caules. carnes bubulina et his sor
tes simi. p. iii. die purgationis flebotomet. et si sanguis e bonus. res
tringatur. Si u mg e sanguis trahatur donec color eius
mutatur. In quartana notha que fit e x colera adusta. l exco
mixtione sanguis. uel co. Utimur sir acetoso uel ox ytra
cara cum calid. cib; sit malua. bleta. lact. sar. aues tenere.
uini. limphat. In purgationib; addimus sene. mus b .in

dos. Si co. adusta sit in calefactiuo co. rubea sit amurca. addantur pruna.
et uiol. Si purgamus et cum oxi laxatiuo uel triphera sar. uel electo
de succo rosarum. Si sanguis sit corruptus adiungamus cass. f. et
tamarindos et minuimus de uena splenis et si utantur epitima
ius rubei. fomentationes fiant de mirta. malua. uiola. rosa. absinthio.
Si simbrio accidit interdum tumor pedum in quartana perpetua si sit
passio ex melancolia naturali lauentur pedes ex aqua salsa in qua
bullierit folia marini et inde ebuli. hoc ualet ydropicis. De compositis
Composite febres dicuntur quando ad minus uel ad locum s. cum febri
quia ex pluribus humoribus fiunt uel ex uno in diuersis locis [illegible]
putrefacto. Earum uero quedam sunt continue quedam sunt ex humoribus
putrefactis intus quedam ex uno humore putrefacto intus et extra.
Alia ut sit principaliter ex sanguine sanies ex co. et dicitur sinoc
hides. Alia principaliter ex co. sanies ex sanguine et dicitur causo
nides. Alia ex sanguine et flegmate uel sanguine et melancolia. Alia ex flegmate et co.
Alia ex co. et melancolia annualis tamen putrefactis et diuersis aliis rursus
uariantur. Alie uero per se ex [illegible] que fit ex sanguine intus flegmate extra
et melancolia. que fit ex flegmate intus co. extra. uel co. in-
tus melancolia extra uel co. intus. co. extra. flegmate intus [illegible]
multis modis uariantur quas uos ex dictis [illegible] perpendite.
Simpliciter composite dicuntur fiunt ex uno humore in diuersis locis putrefacto.
Ut terciana nascens ex co. putrefacta in stomacho et in [illegible] Alie fiunt
ex diuersis humoribus in uno loco putrefactis. Ut cotidiana nascens
ex flegmate et co. putrefactis in stomacho. quartana de melancolia et sanguine
in splene. Alie fiunt de diuersis locis putrefactis. Quando flegma in stomacho pu-
trefactum et co. in [illegible] Cum quando putrefit melancolia simul naturalis cum
flegmate naturali et fiunt quintana. Cum quando putrefit cum flegmate acetoso eadem
melancolia et fit sextana. Cum quando cum flegmate uitreo et fit ebdomeda.
Cum uero melancolia naturalis putrefit cum flegmate naturali acetoso et uitreo

et faciet febrem nonam vel decimam. Et signa et curas simplicium intelligere sig-
na et curas compositarum febrium. Et per exemplo dicemus de tribus tantum
tertianis. Tertianas nominamus que interpolate non sunt. Alie sunt singulares.
alie bigeminae. alie trigeminae. alie quartane. Singulares sunt que semel as-
sumuntur in uno tempore sine accessionibus. per exemplo significavit [illegible]
febrium de simplici terciana. secundum prius de emitriteis. ; **De emitriteis**

Emitriteus id est media terciana. quia omnis emitriteus fit de eo putrefacti-
one vel ex flegmate et alio humore. Si flegmatis media est. emitriteus tres.
Maior. Media. Minor. Quia maior emitriteus fit ex eo putrefacto intus
[illegible] Media vero extra [illegible] [illegible] intus et media extra. Minor
emitriteus [illegible] ille putrefit extra vasa que est in illo febris interpolare et iungere.
[illegible] est quod minimus emitriteus que cotidiane assimulatur. [illegible] putrefit extra.
Unde cotidianus fit paroxismus in tempore. In medio vero qui opponitur terciane putrefit ea
extra. In maiori qui terciane iungitur media putrefit extra. Continuus [illegible]
[illegible] dicit. Emitriteus media terciana. Hec febris componitur de febre con-
tinua flegmatica et terciana periodica. Si sit vera et proprie [illegible]. febris id est composita ex
flegmate et colera. qui vocatur emitriteus. Si vera sit signa habet quartane [illegible].
quia est continua propter flegmaticam continuam [illegible]. quia cotidie interpolatur.
et una die leviter accipit et facilior. Altera vero durior atque molestior. levi-
tas eius propter febrem flegmaticam omni die invadentem. Rigorem non habet propter
materiam continuam invasionis. Molestiam eius et duritiem alteram die. quia in die
terciane cum forte venit rigorem quod terciana solet evenire. et move-
tur febris flegmatica que omni die solet invadere. Unde die illa molesta est et dura. et
libro febrium id est fere pendent verba eadem. et deinde que [illegible] proponit
et solvit dicens. Si dixerit quomodo possumus noscere terciane materiam
amphimerine [illegible] extra vasa. dicimus quod fortitudo que solet evenire in amphimerina
evenire non apparet. intelligere materiam amphimerine esse intra vasa et alibi in
eodem libro. Terciana inquid materia que est intra vasa non facit rigorem eo quod clausa est
invasis. In passionario sic scribitur. emitriteus fit tres. maior. medius. minor.

Margin notes (right): hinc q bis [illegible] / [illegible] / [illegible] — rigor terciane apparet

Margin notes (left): amphimerine / intra vasa

-minor. [Medius est qui triane iungitur. [Maior non quartane. [Mi
nor cotidiane. -minor. [Si minor est emitriteus: movetur
horis xxiiii. -quiescit vi. [Medius movetur horis xxxvi. -
quiescit horis xii. [Maior emitriteus movetur horis lx. quiescit
horis xii. nec tamen omnis est quiescit sine febre. Ex omnibus autem predictis
-rationibus confunduntur qui barbari quod dentibus frendent dicunt emitri
teum minorem si ex flegmate vitreo -eo. est. [Medium ex eo vitreo -iste est -ex
ducuntur illi qui dicunt minorem est si de flegmate intus -extra. [Si
maiorem de melia intus -extra. Quia non conveniunt eis dicto
emitriteo. [Scimus peracta febre si de flegmate vitreo -eo. si non quod sit emi
triteus. -de his satis dictum sit -ibi. Emitriteus minor fit
ex eo. putrefacta intus -iste est. -ibi xviii. horis in summo labore i
in quibus horis de utraque affligitur eger iii. -vi. in falsa quiete.
in quibus fit molestior sed una iiii tantum -cotidie fit infrigidatio
nasi manuum -pedum. ex flegmate quod putrescit est valde [In omni emitriteo si
urina est spissa -colorata -cum capitis dolore sanguine: -minutio est
valida. stomacum adiutum die [formationes sint unctiones. ad
reliqua sinthomatha ut ad dolorem capitis. ad sitim ad vigilias
ad alienationem ad stuporem ad fluxum ventris. [Clistia quoque
-suppositoria. ut in h. 5. lib. sepsimus. [Dandus est cotidie sir.
acetosus cum calida. non in die minutionis. -secundo die -post -in
fluxu ventris. hec cotidie fiant in omni emitriteo [Accidit quoque in
maiori iiii emitriteo purgetur sive quod est intus sive que est extra.
-remanet simplex febris que est minus periculosa [Ideoque post vii.
diem liberati debemus ad purgationem iiii. que magis est disposita
ut expellitur. [Si iiii est more stomachi purgamus cum est aliquo predicto
rum vomitu. -ideo non dicemus nisi purgationes que utrumque iiii ex
pellunt. [Nam de his que alteram tantum expellunt: satis dictum
in. [Purgetur itaque minor emitriteus est decoctione polip. agarici.

Inmaiore ... in media ... recta est.

Ide melia ... est.

an. in aqua tri et iniurob ci. Dieta sit panis et aqua cocta lact: scar
parul'. lac caprin. & sit dieta com̃is in omni emitriteo. Et si p
tenditur passio ultra .xx. dies; morsi quieris damus in gal
line bene excocte. aut far in q̄ sit cocta gallina. preterea scie
d'q' ioib; emitriteis sepe sunt dande. purgationes. J̃ in tuallo. iiii.
vel .v. dierũ. si uirtus poterit tolerare. Si u̾ nõ sustinuerit dã
da sunt diuretica tantũ. De medio emitriteo

Medius emitriteus fit de flē putrefacto intus et eo. extra. xx m
xvi. horas sit in summo labore. in quib; ex utraq; affligit in
fla et in. intra uasa continuo putrescit. Colera u̾ putresc̃ extra uasa
per .xiii. horas et per .xii. reliqua colera q̄ paritur ad putredinem
fuit calorẽ. Sic fiunt .xxxvi. hore. Reliquis .xii. fit in falsa quiete. quia
in ultimis .xii. horis solum flā putrescit et de tercio in tercium die fit
rigoris exacerbatio. curantur ut dixi in minori emitriteo. fiat aer
arte frigidus. purgantur cũ decoctione uiol. polip. agar. capillis ueneris. re
ub. et iniurob. ci. vel ubi resoluuntur i cass. f. tamarindis; De minori emitriteo.

Emitriteus maior fit de colā ru. intus et in melia extra. xlv. horas
in summo labore affligit per .xii. in falsa quiete. Cola namq; continuo
putrescit extra uasa et per .xxxvi. melia. reliqua que ad putredinẽ millia u̾ p̃ xxxvi horas
paritur fiat calorẽ spissitudine sua. in modũ ferri. t lapidis sic fiunt extra uasa putresc̃
lx. hore in quib; de utraq; in molestatur infirmus. In aliis .xii. ho
ris exaltata cum quiescit putrescit. Ois diligentia e ut in minori adminua
scripsimus emitriteo. purgentur ẽ decoctione sene. cõi. epithi.
lap. lazuli. uiol. prunorũ. capillis ueneris. cass. f. tamarindis. Vel
purgentur ẽ decoctione sene. cõi. epithi. ammixta .ʒ .i. pulueris
reub. in decoctione. t purget ẽ decoctione uiol. prunorũ. et iniurob
ci. indeorum; De duplici terciana.

Duplex terciana fit de colera in diuersis locis. pu. et in diuersis horis.
Et affligitur infirmus cotidie in diuersis locis. Una die grauis alia uero

rauius. [Urina] uero est rubea. Urgens ad nigredinem et aliquantulum spissa. [C]uratio: In initio purgantibus [C]flobomatur de uena mediana. [D]ieta sit panis et aqua. lact. scar. portul. mala g. pira mire. rodie. cucurbita assa. cum succo uuarum agrestium. [Fo]mentetur epar de populeon. oleo uiol. oleo ro. et aqua ro. succo solatri semperuiue uuarum agrestium succo. uel psilium cucurbite. sandal. al. ru. spodio. rosis et similibus. [T]ypore fero misceantur farina ordei [fo]menten-tur manus et pedes cum aqua in qua sit maluia. camom. et mirtill. uiola et similia. [S]irupis et reliquis predictis utantur ad intrinsecus. purgentur cum quibus farina ordei. laxatiuo electio de succo ros. [e]t cum reub. et mirob. cit. [c]ura cum sepe dictis decoctionibus que co. rii. purgantur; De erraticis febribus.

Preter supradicta genera febrium sunt quedam que certum terminum accessionis et recessionis non seruant. nec certum intervallum accessionis. [In]terdum in matutino exacerbantur infirmi. [in]terdum ad tertiam uel in meridie [in]terdum in sero. uel in gallicinio. uel in media nocte. [quandoque] bis in die [quandoque] ter [quandoque] quater [quandoque] sepius [quandoque] semel. uel nullo modo inueniuntur. [H]ee febres dicuntur planetice [seu] erratice. [fi]unt ex fle. cola. melia. simul congestis in aliqua parte corporis maxime in intestino. [in]minuuntur uero fre-quenter in quartanam et reliquis hu. ex maiori parte consumptis: que remanet melia assumit habitudinem dicitur uincit et obtinet causam. [I]n erraticis febribus danda sunt diuersa ab ipso principio [cu] sirupus acetosus et ceta. uel oxizacara. aut oximel. [D]ieta uero non multum grossa. non multum tenuis. [pur]gentur cum his que educunt fle. colam et me-liam. [E]; ponantur in pla que euacuent meliam hu. ut est decoctione sene. thi. epithi. centauree. lap. lazuli. polip. agaric. uiol. pruno-rum. his preactis: ponatur in decoctione ʒ i. ʒ. pulueris mirob. ci. ʒ i. indorum. [P]ost purgationem utantur opiatis. si frigore molestantur: ut aurea. adriano. esdra. musa enea. metridato. uel paraf. [S]i de dolore capitis conquerantur: post decoctionem acceptam acci-piant rubeam; De epiala et lipparia.

De [illegible] Cantica [illegible] [illegible]
[illegible]

ihs.
[illegible]

Epiala fit ex fle(gmate) uitreo cuius p(ar)s interioribus putrescit, p(ar)s exterioribus
corrumpitur et non putrescit. Ideoque interiora incenduntur et exteriora
infrigidantur. Lipparia e contrario interiora infrigidantur et exteriora ca
lent et ardent. Nascitur ex eo interioribus calefacto et ex fle(gmate) uitreo d(ict)o h(umore) melico in
exteriori corrupto et non putrefacto. Utraque periculosa est, cognoscere et ad curan
dum difficilis et artificiosa. Competentius tamen cum de ea non debet.
Cum epiala molestantur intrent balneum descensuri in solium in quo
diutius moren(tur), ut humor frigidus dissoluatur et fumositas co
lerice melius euaporent. Debet aqua solii esse calida in ii. gradu.
Si in solio debilitantur comedant et bibant. Reliqua fiant ut in coti
diana uera scripsimus. Verumtamen apertum calidis ad calidiora est ascen
dendum. Ceterum qui lipparia patiuntur suscipiant fumum aque calide in
qua sit cocta camomilla, malua, uiola, balsamita et rose. Sit coticus
hu. p(ro)fundere expellatur. Fumentur calidis electuariis ad dissolutionem
frigidi humoris interioris et melius. Ut diacalamentum, gariofilatum et similibus. Accipiant
yperpon(?) cum aqua tepida. Rx. agnecos. mirre. an. cere. uiscum
ap(ii). an. ʒ ii. camedreos. centaurie minoris apii petrosilini. mandragore.
piperis. cinamomi. spice. gariof. turis. an. ʒ i. m(isce) c(um) a(ceto) s(ufficienti) melius omnibus
tam in epiala quam in lipparia. Oximelle et calidis utuntur diureti
cis. Hec itaque breuiter ut postulastis competentia signa, causas et curas omnium
egritudinum assignauimus secundum disciplinas auctorum nostrorum et precipue G.
Vos secundum scripta ista exequimini. Opera nostra dirigite Deo omnipotenti.
A M E N.

Ung(uentum) ad fistulas sanguinea clauellos garios cum ungueto ℥ S. de pice ℥ s de sagine
ueteri ℥ i. argenti uiui ʒ iiii. sulfuris ℥ i. cinamomi ℥ i.

Po(tus) contra inflatam. R(x) radicem apii feniculi petrosilini sparagi an. cipi gramin(is) radice tamarisci
betonice pentafilo. spice an. ℥ i. cass(ie) f(istule). ciceris nig(ri) ʒ ii. zuccari ℥ i. cum uino odorifero
ieiunus bibat cum uino parum in die et sero cum aqua tepida.

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible] ex [illegible] fiat [illegible]
aurea ad [illegible] inoua albanu [illegible]
[illegible] laxatiue [illegible] p dialtea & popul [illegible]
folio [illegible] i aceto. & sic mel [illegible]
[illegible]. Resoluat [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] loc. fiat [illegible] [illegible]
[illegible] calida loco [illegible]
[illegible] & [illegible] fluxus [illegible]

Signa [illegible] si [illegible]
[illegible] bon. si fecid [illegible]
p congelatõe [illegible] urinale [illegible]
[illegible] partẽ [illegible] congelata
[illegible] Si tarde [illegible]
[illegible] bon. [illegible] [illegible]
[illegible] plane [illegible] & albue [illegible]
[illegible] carne alba [illegible] bon [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible] uenena [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

theorica est prima notitia rerum solo
intellectu capiendarum sub ea memorie trad
ita operandique in practica. Demonstrat
sub fide theorice sunt et anim
in operatione [illegible] theorice in intellectu.
complexio est [illegible] iiii qualitatum in uno
[illegible] elementorum unius [illegible]
[illegible] de flumatis [illegible] sibi humores
generantur successive [illegible] flema
[illegible] exigit ad eius decoctionem. De
[illegible] sunt species flematis [illegible]
naturale et iiii [illegible]. flegma autem naturale in
colore est album in [illegible] fluidum in sapore
insipidum in epate [illegible] digesto
non generant [illegible] magis [illegible].
[illegible] fit autem fleuma innaturale
ratione [illegible] commixtione [illegible]
[illegible] accidentali [illegible]
[illegible] multiplex fuit [illegible]
[illegible]
[illegible] et isto fleuma in genere [illegible]
dulce fleuma [illegible]
[illegible] salsum fleuma [illegible]
[illegible] et efficitur fleuma acetosum [illegible]
[illegible] superhabundat [illegible]
eius resolutum
fleuma autem vitreum non denominatione
sed [illegible] commixtione alicuius humoris
[illegible] et coagula
[illegible]
[illegible] De colera [illegible] de colera [illegible]
[illegible] Colera autem [illegible]
[illegible] et pallida [illegible]
[illegible] autem due sunt species [illegible]
[illegible] amicabilis [illegible]
illa que admiscet [illegible] ut habiliter [illegible]
sanguine ad nutriendum membra [illegible]. illa
autem [illegible] amicabilis includitur [illegible]
fellea autem [illegible] duo [illegible] unus autem
tendit [illegible] stomachi ut [illegible]
virtutem digestivam [illegible] in intestina
ut [illegible] expellendam [illegible]
[illegible] plures sunt [illegible] non [illegible]
[illegible] species [illegible]
[illegible] citrina alia vitellina [illegible]
[illegible] eruginosa [illegible] post [illegible]
[illegible] de sanguine sit [illegible] dico quia
[illegible] introducere [illegible]
[illegible] notare [illegible] sanguis [illegible]
[illegible] sanguis autem

[illegible] humidus et est in colore [illegible]
[illegible] in odore aromatico [illegible]
in sapore dulci. [illegible] in die [illegible]
[illegible] calidus et humidus [illegible] dulce.
Duplex est sanguis [illegible]
plex [illegible] in venis [illegible] in arteriis [illegible]
[illegible] generant [illegible] de facili co
agulare. in arteriis autem [illegible]
[illegible] calidus [illegible]
de [illegible] venal non
de facili coagulatur. [illegible]
[illegible] sufficient [illegible]
[illegible] de albo [illegible]
[illegible] sanguine suo colore [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
in capite autem sedes sapientie [illegible]
[illegible] facultas sapientiam [illegible]
[illegible] intellectus memoria [illegible]
[illegible]
[illegible] memoria [illegible]
[illegible] sapien
[illegible] sedes in capite [illegible]
[illegible] cellula [illegible]
[illegible] fantastica [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] capitis [illegible] cellula [illegible]
[illegible]
[illegible] capitis [illegible] alia cellula [illegible]
memoria [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ad id [illegible] officio [illegible]

Vel ÷ pot^a i stimulu eff...
operacom perficiens vel
est essencialiter i Reb^us vitalis

Vel ÷ virt^us operacois et actiua ad id qd
exercet^r sed videt^r qd i decognita sunt qd
no gnt nisi pot^a ÷ virt^e ad hoc dicitur qd si ÷ i intelligend Vel ÷ virt^us
id i a q habet^r opacio i· pot^a et si q
veniens. Dividit^r an vtute f prin
pal species et s^s f qualitas vni^e i sua
sit spec et illa q^a vo dividit vna.
bo^s ÷ vel sui ite ali. q^e sic divid^o.
virtus alia ministrat a ministracom
sustinans. vo dividit^r q^m a generanci
a pascenci. a nutrienci - et notandu q
nutritiva octo sunt vo ut, ge^t, pascitiva
et nu^a... et actu illa et oeclicati
vt, et nutritiva et iformativa ... adt
no distinguit^r n^i eius ordinacom an
mitorium nutritiva vo nutritiva est
aliud quod ... ... ut motiva est ...
et corda f dilacionem et constrictionem.
et ÷ fuit an ab yrascibilis admutua
et [illegible] sibi illata vindictam et
cogitacom adimplere desiderat vel f...
apetit^s dolens ... Disting^t li an
vel [illegible] ÷ animal. a apprehensiva de
m^d a [illegible] deforis a motiva apprehensiua
de int^s. a imaginativa a r^o. a me
moria - apprehensiva deforis sunt
s. spec illa motiva a ... ...
a ira · ... ...
... loco ... ... de inter animali
... ... ÷ ... ... et ... sit
... et [illegible] ... sunt ei spec notand
i ... [illegible] ... anima ÷ ... mediante
al. ... suas operaciones. et de
... ... nata volu^ntatem

ordin et sibi ... ... ordinat
s· imaginativa. Racio et mentes senti...
ymaginacia ÷ vel apprehensiva. forma...
sibi. vel ... ... ÷ vel appl...
sua ... ... · ... ...
... et fugere ... ...
spec. et apprehendit^ur ... ... recedat...
... ...
... ...
i ... suas operaciones. Distinguit^ur
au cerebru i ... ... i ... ...
ymaginacio i ... ro i tercia memoria
... ... vel ... ... et ... ...
... ... efficiente animam ...
... vel ... ... cam
... i ... et ... ...
... ...
... ... et ... ...
... ... solida et aerem ...
... et ... ...
... et ... habitu et ...
et ... ...
... ... ad ... et i
nos ... et ... ...
... ...
... ... · vel aliquid ...
... ... rem ...
... ... et ... ...
... et ... ipam animam ...
rem ... ÷ ... ... vel
... ...
... ...

in aere. ait [illegible] simplex. que ipse
tincta que galina [illegible] ualet. gaudium et
tamen tanquam rubens et album

candens ista serena uasa replent
cassolymia permanet [illegible]
alia [illegible] sicut et in firma [illegible]
uerificando

facilius : quilibet [illegible] in proporcionale
sicut naturare per una [illegible] auctor
de iectore perpetuo animal. [illegible]
de [illegible] eum uidendo ÷ et que [illegible]
[illegible] habere. non [illegible] que [illegible]

dicitur impedas et impedita. impar autem
ut que uere que originatur [illegible] ab-
[illegible] et [illegible] impar que autem in [illegible]
in inuisibilibus splendor operaciones tamen
quam in quantum [illegible] et est dicitur impedant
[illegible] aut . [illegible] impedas impar [illegible] im-
pare ut delectat et in delectabiliter et
in reducere. ut [illegible] ut effug-
ere delectabilis et in [illegible] [illegible].

V. [illegible] sibi dividere in duo notandum est
[illegible] apheulina color [illegible]
habens [illegible] [illegible] [illegible]
ad sapiens operaciones animalis collatur ut
[illegible] tangere posse discernere. [illegible] in nocuum.
[illegible] amicabile. [illegible] est [illegible]
[illegible] [illegible] generata.
et non quando [illegible] dicte species spiritum
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] a fumo

sicut sanguis [illegible] duo diuisa [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible]
in [illegible] [illegible] [illegible] generatiua [illegible]
[illegible] due [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] appe-
[illegible]. [illegible] et [illegible] que [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et in [illegible] generatiua et informa-
[illegible] [illegible] operaciones ut patet in [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] auctor de coniunctis rebus
naturalibus. et [illegible] de [illegible] [illegible] in declinare
[illegible] [illegible] spacium in que [illegible] et [illegible] defici-
unt manifeste declinat. per [illegible] [illegible] [illegible]
adholocena. et [illegible] de [illegible] et sunt [illegible] que dicta
que est [illegible] adholocena [illegible] [illegible] plurimum
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
per [illegible] [illegible] [illegible] sapiencie [illegible]
in que [illegible] [illegible] adolescencie. [illegible]
[illegible] et [illegible] intelligendo de [illegible] et
[illegible] [illegible] [illegible] adholocenas [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] est
caliditas et [illegible] color in declinare. color
[illegible] apheulina [illegible] [illegible] [illegible]
est aphenta.

[illegible] tunice [illegible] de colore [illegible]
[illegible] [illegible] componunt [illegible] [illegible] [illegible] colo-
ris [illegible]. ideo primo agitur de [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] humorem et [illegible]
[illegible] tunice. et [illegible] [illegible] sunt [illegible]
[illegible] [illegible] humose et hac necessitate
[illegible] humose [illegible] [illegible] [illegible] rotundo
et mobilis. et ex motu nascitur calor et
ex calore de solutio. [illegible] humositas de-
bet impedire dissolutionem. forma
autem [illegible] [illegible] [illegible] rotunda

78

primus hiemis dicitur uictus quia cu
simulatur albo uictui et est proxima
cristallino ubi post pre intiam sedet
in cristallino quod est omnium est tocius
et fetens lumini totius albu
dinis quia albuminum cum qua
concavitate et proxima cristallino u
bi [illegible] proximum [illegible] tu
nica rotunda dicitur ver dicitur
quia est tempus temperancie calidi
tatis similiter autumnus tempus
temperancie frigiditatis [illegible] est
et [illegible] dicitur de rebus natur
alibus dicendum est de rebus non na
turalibus que si opperente uitam iu
uant [illegible] similiter si male sunt
sunt et sunt sex aer cibus et po
tus inanicio et repletio sompnus
et vigilie et quies et accidentia
anime primo agit de aere quia [illegible]
modis fit ex ortu stelle
et occasu duplici mundano
et eliaco [illegible] solari [illegible] et ortu
sol et oriente [illegible] nar et
similiter occasu et ortu
stelle quia dicitur tempore cum
uidentur apparere occidere qui
non apparent. [illegible] ui [illegible]
sol mutantur et secundum tem
pora anni ueris estatis
autumni et hiemis [illegible]
[illegible] distincio temporis
quod ad nos et alia a quorum
[illegible] ab eis [illegible] distinccio [illegible]
hos [illegible] [illegible] elementis
et ver [illegible] et cetera.

[illegible] autem inchoatur uer medio mar
cii estas medio iunii autumnus medio
septembris hiems medio decembris venit
[illegible] decembris venit ex motu aeris sit
[illegible] ex nube [illegible] decembris venit
in vapore calore solutus a terris et aqua
sursum de latere aerem violenter impel
lens et [illegible] est decto [illegible] et [illegible]
[illegible] vapore sicco ad [illegible]
[illegible] et humido ad pluuie et [illegible]
[illegible] duplicem quo mediante de
[illegible] quam mediante plus
decendat [illegible] plus [illegible]
et exalacione in [illegible] generis [illegible]
[illegible] substancia quapore humido et
alata cadunt pluuie quia [illegible] si
[illegible] accedente [illegible] in [illegible] suo
sicco remanet et cum [illegible] sicca
quia [illegible] potens violenter impellit nube
et fiunt venti [illegible] notandum est [illegible]
[illegible] autem [illegible] sicce fit et [illegible]
[illegible] angularis [illegible] meridionalis pla
ge [illegible] altitudine impellitur nubes
usque huc et condensantur in pluuias si
militer [illegible] [illegible] et hu
miditate [illegible] sicce [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] in [illegible] suo
ad [illegible] siccitate [illegible] [illegible]
[illegible] et habitudine [illegible] habitudines
et [illegible] quilibet una [illegible] illa
[illegible] et [illegible] et [illegible]
[illegible] ex caliditate et humiditate
et calore in sanguineis alia [illegible]
[illegible] et humiditate et calore in flumatic

extenuata macies caliditate
habitudo excaste et siccitate
p[ro]uenient i. fuor[um] insup[er] si
cies est ut macies q[ua]dam que
siccitas dr. et tal' e i in an
colli. siccitatis a sin q e d
et chelis po[st] [illegible] gaunge[n]t d[omi]n[u]s
[illegible] et cutis et i e[st] carbetzen
e squaliditas ut i senib[us].
Vos e [illegible] i forma corporis [illegible]
[illegible] ad [illegible] apta [illegible]
assimulat' ai[n] tal' diuisio
ali[us] bon[us] ali[us] malus. bonus
q[ui] [illegible] leu[is]. aulat q[ui]
ut q[ui] leuis. panis mundus ex
e furfure noue[n] costis ali
q[ue]ndu[m] [illegible] caro q[uasi] uiuat'.
etiam iuuenis ex hi[s] [illegible]
menti. et [illegible] flemati.
[illegible] [illegible] et uiscole gen
ad humores [illegible] duo argu
[illegible] g[ra]. om[n]i[s] [illegible] huius [illegible]
[illegible] q[ua]nto magis recedit ab eo
tanto melior et si sane
[illegible] [illegible] mai[us] recedit q[uo]d
no[n] [illegible] accedit [illegible]
[illegible] sane [illegible]
[illegible] e om[n]i[s] [illegible] sicut [illegible]
[illegible] q[ua]nto mai[us] accedit tan
to melior. mai[us] accedit [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] et [illegible] [illegible] na

tam. res [illegible] res [illegible]
ad [illegible] genitam. res [illegible]
no[n] [illegible] ad [illegible] [illegible] ex
genite. res q[ue] naturam. [illegible]
ad destructionem rerum generat[um]. et
[illegible] [illegible] sui generis de
reb[us] [illegible] et no[n] [illegible] sufficient
dem e de reb[us] q[ue] naturam [illegible] dicere
[illegible] [illegible] morb[us] et ca[usa] morbi et signum
morb[us] et ca[usa]. ut [illegible] [illegible] signum
de [illegible] destructionem. morb[us] [illegible]
morb[us] e [illegible] [illegible] nocumentu[m]. [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in medio.
[illegible] hunc [illegible] [illegible] [illegible]. not[andum] est
maiori [illegible] cu[m] dic[itur] morb[us] e
[illegible] not[andum] q[uod] [illegible] q[ui] sumit[ur] p[ro] o[mn]i eo
q[uod] no[n] e corp[us]. [illegible] [illegible] [illegible] cu[m] [illegible]
corp[us] [illegible] p[ro] o[mn]i eo q[uod] [illegible] [illegible]
q[ue] accident. [illegible] [illegible] [illegible] accens
[illegible] sumit[ur] tam p[ro] [illegible] q[ui] p[ro] q[ui]
[illegible] et [illegible] q[ui] dispositione
q[uam] habet [illegible] passionib[us] q[ui].
p[ro] [illegible] impetu [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et not[andum] q[uod] morb[us] [illegible] [illegible]
morbi. [illegible] [illegible] aliq[ui]d [illegible] e
[illegible] [illegible]. [illegible] dic[itur] un[de] not[andum] q[uod]
ille cu[m] [illegible]. om[n]i[s] [illegible] cu[m] motu un
in motu. [illegible] [illegible] mouent [illegible]
morbi. mot[us] [illegible] [illegible] si [illegible] sa
nitatu[m] [illegible] [illegible] egritudinis [illegible]
[illegible] magno et manifesto nocum
to. [illegible] cu[m] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] un[de] [illegible] [illegible] et mulieres
[illegible] [illegible] et carbones [illegible]

prius lucem
simulatur alia generatur que mod
cotalinus [illegible] accidit que in mo
i [illegible]
dicit media
et forme [illegible] cum mediata.
[illegible] sunt calore dissoluente
[illegible] in mediante genito generata
non que animatur in corpore
eius que movetur ex his autem
que ab sua precedit. non studia
non apprehendit et hic. corpus
que a corpore et hic multiplica
tur. sicut ab [illegible] vel appa
rentia. ut in cursu vel na
vigacione apparentia ut [illegible]
[illegible]. Abrachius

¶ Distinguenda sunt operationes
contrarie. nota quod [illegible] que offi
ciale que officiale. [illegible]
[illegible] contraria. Unde ille natu
ralis sed officialis [illegible]
[illegible]. et dicitur non communis que
communitas nihil aliud est quam
communitas ei. non similium
parcium consimilium que sunt in
mutatio et distemperan
cia officialium ex discontinu
itate [illegible]. dimensio offi
cialis consistit in numero forma
et ponere. et situatione unde
que sit insufficientia divi
sio. que quod est immutatio
in membris consimilibus non tamen ad
sensibile nocumentum. et in

officialibus et in communi sed ex omnibus tamen per
sensibile nocumentum. et in officialibus et in communi
dicto data divisio de simplici morbo et
non de composito sicut febris ethica est in morbo
consimili per caliditatem et siccitatem
distemperatam. in membris officialibus. quam in
partibus. [illegible] tamen sunt genera febrium. scilicet
effimera ethica putrida. effimera fit propter
commixtionem spirituum. et dicitur effimera ab eo
quod est dies quia fit in una die cum omnia [illegible]
per duos tamen [illegible] tamen per quatuor vel
per plures. putrida dicitur. duplex quia pro
venit ex sanguine non [illegible] que hu
mores debent sua [illegible] et corrupti
[illegible] et putrefacti. [illegible] dicitur ethica que fit
ex consumptione [illegible] humiditatis [illegible] in ea [illegible]
[illegible] divisio. et per oportet [illegible] alias [illegible]
[illegible] genere febrium. quod sinocus si dicatur que
est effimera quia sinocus durat quandoque per duos dies
et [illegible] per quatuor et per [illegible]. et effimera per
unum solum dictum. quod de effimera. intelligen
dum est quando per se [illegible] sincoma [illegible] ma
[illegible] intelligendum est [illegible] putrida. quam
sinocus est ex humoribus confluentibus ad
putrefactionem. ¶ Auctor de [illegible]
[illegible] putrida. que fit ex putredine humorum
[illegible] est que fit putrefactio et quo
modo [illegible] et [illegible] huiusmodi. [illegible]
[illegible] posset corrumpi corrigi.
[illegible] nutrimenti. putredo multiplicatur
dicitur. quando humor putredo quando fumi re
solvuntur [illegible] potest [illegible]
quando distemperancia [illegible] ipsis

fri: sanel qui: feculenca hu
mor. sp qui i cpr ÷ ut mi
nuent debito m in meb qu
tati + cat ÷ in legis. qu: e
atraco humaris. qr
latel ad sensibile nocumen
tu si s humor i h loco decba
au s putredo e corrupo solitam
cal humiditatis. p elucionem
+ ebullicionem ml calore oc
sut quatuor qr ebullicionis
ae profocacois inundancia hu
moris + eide calefaciat. inclu
so fumo + clausura pore.
q denotat p hos colis. humor
natam liquens spissus qo
ercens. eglis fumositas
clausura pore. sut cae q
re nascat putrida febris. Di
co au qr humor corrupitur
p corrigi. + ca nutriment ca
pis. s humitans qui fumosi
tates ascendentes p calore
resoluere venientes ad sup
ercie pores p frigi exterius re
sudantur i re + i humitans
s corpus ÷ inuenia acco v[...]
niheris ad pla preparamont.
s Accidens aie ÷ despo aiale p
venientis ab opacoe apprensiva
dicitur accidens aie. no qr acci
dat aie s conuctis aia et ÷ ibi
recepta quedam + similis sida

spote. simplr in ira + gaudium
compote in obscura. olnta et oficieris gx
spe + desperace s interno loco int
sel no sit. ag aurora de coitu +
nor qr proxim dedit intellig re
clamcionem p balnea repleconem the
au de illis simpl no ogr ro k ÷
qm p balneu s dissolucio. si qr ra
tet com ulo mod vicere debili
tate. s cibos ogr de porib det tracta
ctus p corpus + pca de sonno ut. s. ita tt
opus ca digestione
f in uno qrque aiali sut quatuor vtutes
sel vtus apetiua. vtus retentiua. vtus ge
natiua. vtus expulsiva. vtus apetiua
naturalr ÷ frigida + humida + sicca.
vtus Retentiua est cat
In uno qrque aiali sut .iiii. vtutes
vtus apetitiua. vtus Retentiua vtus
Digestiua. vtus expulsiva. vtus ape
titiua naturalr ÷ calida + sicca.
vtus retentiua. frigida + sicca.
vtus digestiua calida + humida
vtus expulsiva frigida + humida

ae — sana — conseruant
egra
neutra — efficient — actiuae
sana — conuant — curatiue — sunt
egra
neutra — efficient

¶ videndo est quid sit ydropis et quot
sint eius species. ydropis est error
virtutis digestive in epate congelative
ydropis est morbus frigidus humidus
in digestione in epate augmentum in di
gestione in aliis membris efficiens ex
tumorem et flacionem vini vel panis
facientem ydropisis .iiii. sunt speci
es leucoflegmancia et vocatur exputi
na. Forsan expellitur humor ad extre
ma et apparet humor albus et in hac
specie superhabundat humor ypostasia
et ut. hic humor et asc[illegible] hic debet
et vigor est reumatica et ideo vent
tralis tumpanites est quibus venit toto
ne faciente gemmitum. aque dicitur vul
... tam toto gemini quando
geignis in abdomen superhabundat hu
mor cum ventositate in timpanite mag
na superhabundat ventositas
¶ Postfebris autem de aqu
atibus et quam febris cum
... apparent quam dicitur
natura. aquatibus procedentibus quod
tempus conveniat ut
plurimum. videndum est quid
sit aqua et quid genera aqu
atice et quid sit determinatio a
posita [illegible] aqua est tume
vel inflacio membris interna
tam ex humore vel non ex
sed tumor ex humore ex
inflatio et non aqua aut aliud

quorum alii sanguinis sanguinis et vena cum
quorum et ex pluribus fiunt unde et vel sunt
quorum et multum communis protulit
secundum denominacionem suam a predomina
te. Sephian quasi ex sanguine et dicitur flem
quasi flama a flama vel a fleo et est
sanguis unum flend .i. vena

vel a rima qui liberament vel corrup
to. quasi ex colera et dicitur erisiphila qui
herent pili quasi ex quatuor ...
dicitur chiroctit ... aqua vo lucca
nomina nisi ... hi alius et ...
ex maiori parte sanguis et minori
cole et dicitur erisipilades et illi quo ex
maiori parte colera et minori melancolie
et dicitur aqua vulpita flegmon aqua
ex veni dicuntur bubones ad similitudine
aues sunt proctea. ex ea nascuntur aqua
quasi ... loca dicta ... nota in
facie dicitur noli me tangere in ...
... in ...
... de humore ... quod ... est
¶ ... ... species ... ...
spiritus ...
¶ ista notanda sunt per ...
fluxus.
... a ... quasi ...
... ad in
... ...
... ...
... ... producere
... ... sicut fumus procedit

ul' per partes officiale ut Replo
co in pero ul' per partes toto con-
tinuitas. Omnium autem ag-
entium vita hominis dicitur bre-
vis simpliciter. et collatione [illegible]
vite antiquorum cum [illegible] artis ad
cuius perfectam cognitionem non
sufficit ars. dicitur longa sim-
pliciter ratione [illegible] vite huius artis
est cognitio universalium per ex-
perimenta singularium. purga-
tionem quidam fecit per sensum quidam
per vomitum. et [illegible] hac eadem de
[illegible] facit auctor in tercio
[illegible] purgationem quamdam
artificialem. [illegible] est [illegible]. non
tamen [illegible] purgatione [illegible]
[illegible] unius [illegible]
[illegible] plurimus non
corruptos humores producere
[illegible] [illegible] ducere [illegible]
in purgatione ista [illegible] in [illegible]
da. ars. [illegible] [illegible] tempo-
ris. et [illegible] tempus.
et aer [illegible] [illegible] exprimit
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] medici
[illegible] experimenta rationem attendebant
[illegible] generalibus [illegible]
[illegible] non accidentes [illegible]
logica [illegible] accidentes [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
pisi et medicus [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] collectionem [illegible] seu
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
tem. [illegible] ad [illegible] [illegible] debebat artem in
[illegible] cum ratione [illegible] cum quia vita hu-
mana ad eius ad [illegible] plenariam [illegible]
[illegible] non [illegible] [illegible] [illegible] habitudo dicitur dispo-
[illegible] [illegible] [illegible] ut [illegible] ul' mo-
dum [illegible] et [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible] medicinal [illegible]
[illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] et dicitur ha-
bitudo ad [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et
in [illegible] [illegible] non [illegible] fieri ad bon-
[illegible] [illegible] dicitur bona [illegible] cum
nichil [illegible] addi [illegible] [illegible] in [illegible]
[illegible] et dicitur fallax [illegible] [illegible]
bonum cum non [illegible] bona [illegible] [illegible]
[illegible] habitudo [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] non [illegible] habere fieri [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] Repletio toto. [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] non [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
in [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] de [illegible] dicta [illegible] non [illegible]
[illegible] de [illegible] [illegible] dicta
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] tempore
ordine [illegible] [illegible] tempus
[illegible] [illegible] [illegible] tempore ordine
[illegible] [illegible] [illegible] pacient [illegible] medicina
[illegible] predicta [illegible] [illegible] dicta [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

docet auctor proportionare vires egri-
tudinis cum virtute patientis quantum
tum ad exhibitionem diete. Vel egritudi-
nis scilicet in acuitione et prolixitate
vel egri in [illegible] fortitudine eius et ha-
bundantia eius temperancie. ¶ Ad acutum
morbi faciunt vel agentis ut materia
vel patiens ut corpus et aer qui circa
corpus [illegible] considerande. Quia si illa et similia pau-
cis fac[illegible] ad acutum quod [illegible] multi-
tudo sufficere ei naturalem calorem a
[illegible] figuradas [illegible] removere faciens [illegible]
[illegible] acutum simpliciter intendere esse
corporis patientis accidere [illegible] [illegible]
[illegible] esse acutam temperancia vel distem-
perancia [illegible] et [illegible] et [illegible] [illegible] con-
venientiam in egritudine in simplici-
tas. Extenuatio pauciores complexio-
nis et [illegible] cum calidi [illegible] [illegible]
[illegible] in acutum. Et ideo paucior [illegible]
[illegible] efficacia cibo [illegible] dieta. Et ad
hoc [illegible] est dieta. In hiis de-
cem diebus hiis similibus [illegible] [illegible] inveni-
tur in libro ubi docuit egritudines acutas

[illegible] et egritudines [illegible]. ¶ In hac
particula agitur de generatione sanitatis
[illegible] [illegible] medicinam [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] medicinam [illegible] in [illegible] non
[illegible] [illegible] [illegible] dieta [illegible] calor et
sicca et [illegible] calorem [illegible] [illegible]
humectat et [illegible] [illegible] [illegible] calore
[illegible] sudaret [illegible] dieta [illegible] [illegible]
suffocatio [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]

¶ Docet auctor in [illegible] fuerit [illegible] et
expellat [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] nocive
[illegible] et in die [illegible] et cum [illegible] [illegible]
[illegible] debes medicina laxativa nec [illegible] [illegible] ne
[illegible] fuit [illegible] in nocive expellatur bonum
humorem ¶ [illegible] est vehemens et [illegible]
[illegible] in [illegible] [illegible] acuta egritudine [illegible] [illegible]
[illegible] durissimam et [illegible] [illegible] [illegible] de-
ducent ad vitam vel ad mortem. ¶ Hic docet
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible].
sepe et [illegible] et hic [illegible] intelligere [illegible] dieta
et [illegible] digerendum et aperire debilem
ille [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et sepe [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] dieta
[illegible] et [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

ille [illegible] [illegible] [illegible] et sepe. Et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] et [illegible]
[illegible] ¶ [illegible] docet [illegible] et si in se velit
expelli et [illegible] debilis et [illegible] [illegible] eam
expellere cum debes eam [illegible] et si si
velit se expelli [illegible] [illegible] [illegible] sin
autem debes ei [illegible] ¶ In hoc ultimo
docet auctor quomodo debet fieri purgatio
et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
indigestio [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] indigestio
[illegible] et [illegible] humorum [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
cum [illegible] [illegible] humorum [illegible] in id [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] humorem [illegible] [illegible] ut
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
ex fumositatibus [illegible] [illegible] [illegible] non
[illegible] [illegible] cum [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

acuens ex fumis resolutis
id est ex fleumate salsato signum
in differens sive in calefacere co-
[illegible] polita large sumens [illegible]
[illegible] R. concernent in quo
[illegible] planetis [illegible] febre [illegible]
natis calefaciunt [illegible]
ex [illegible] R. invenientur
post [illegible] signum
[illegible] signum defectum [illegible] dis
solucionis et impressionis [illegible]
[illegible] sicut [illegible]
sibilum [illegible] calorem
et pugnare [illegible]
[illegible] occultis. R. sequente
[illegible] in fine ex [illegible] in pel
[illegible] nocumenta [illegible] ad
[illegible] hinc [illegible] bonum
signum [illegible] dies [illegible]
venient [illegible] et [illegible] rigor
[illegible] sequentem et bonus
febris cotidiana ex fleumate
te. tertiana ex colera. Quar-
tana ex melancolia. et [illegible]
[illegible] Sextana ex [illegible]
[illegible] Septa-
na ex [illegible]
[illegible] Duo [illegible] sincopanta
existente sine timore [illegible] in
[illegible] inspiracio et expiracio
[illegible] accendi et secundum
duas [illegible] materiam [illegible]
[illegible] duobus [illegible]
[illegible]
[illegible] lege id est de spasmo [illegible]
mortis [illegible] colera ex [illegible]
[illegible] minoratio

venas indigestione vel [illegible] pascendi [illegible] dicendum
est de signis bonis vel malis in [illegible] apparentibus in
digestione vel signis adustione vel mortificatione
De [illegible] de [illegible] physice et [illegible]
[illegible] aliquando [illegible] aliquando [illegible] preveniens
[illegible] fuit [illegible] capitulo [illegible]
[illegible] quod [illegible] sunt [illegible] colores [illegible]
xx et [illegible] colorem distinctos [illegible]
[illegible] colores [illegible] digestionis [illegible]
[illegible] colores. Alii [illegible]
Alii [illegible] Alii [illegible] indicant [illegible]
[illegible] in [illegible] supra. [illegible]
[illegible] rufus subrufus in [illegible] copia
[illegible] de coctionis [illegible] colores alii significant
mortificationem [illegible] lividus. Alii indigestionem ut lac
[illegible] digestionis sed non perfectione
ut subpallidus pallidus [illegible] Alii
perfectam digestionem ut citrinus subcitrinus et rufus. Alii
excessum digestionis ut subrubeus rubeus subrubi-
cundus rubicundus. Alii adustionem ut inopos kianos. Alii
super adustionem [illegible] ut lividus et niger. Si obicitur
[illegible] niger [illegible] quod fit ex
mortificatione [illegible] frigiditate et caloris [illegible]
[illegible] ex [illegible] et ultima adustione [illegible] secundum
humores [illegible] Alii [illegible] Alii colorum
[illegible] ad signum humorem [illegible] colores et [illegible]
Albus lacteus glaucus karapos subpallidus pallidus subci-
trinus citrinus. Subrufus rufus subrubeus rubeus sub-
rubicundus rubicundus inopos kianos viridis lividus
niger [illegible] lividus [illegible]
[illegible] subiecto de fieri [illegible] evacuatio
[illegible] et [illegible] curatione [illegible]
ledere [illegible] si [illegible] obvia non
ne [illegible]
tatem [illegible] molestacione nature [illegible] dicendum
[illegible] in calor [illegible] nona [illegible]
in [illegible] tam subiecto [illegible] lesione [illegible]

P[ost] li[gn]a pacient[is] aperte o[r]ditu[m] q[ui] eg[ri]
tum s[ecundu]m g[ra]da[m] tu debes ei dare u[el]
s[u]mm[u]m q[ua]n[tum] ... & q[ui]a n[on] aliq[ui]d cu[m]
n[on] impo[rtat] suu[m] delictu[m] q[ua]ndam-m[od]i
d[ici]t[ur] gaud[et] et i[n] nalescit et
s[i] i[n]nalescendo expellit mat[eri]
am morbi. si o[mn]es u[e]l alit[er] si ap[er]
tat tu n[on] debes ei dare i[m]mo
sol[um] satisfacere. In tali tempore acute
eg[ri]tudines q[ue] vide[n]t[ur] g[e]n[er]ari
q[ue] pocius deberent i[n] estate q[uam]
i[n] hieme cu[m] esta[s] s[i]t calida et
sicca pocius deberet ag[e]re ad a
cuiu[m] in q[ua]ntu[m] aucti[on]e[m] cu[m] s[i]t f[ri]g[i]di
et sicc[us] ad t[empus] decendu[m] q[ui]a cu[m] esta[s]
s[i]c ca[lida] et p[er] cal[ide]ta[te]m dissolvit ip[s]a[m]
mat[er]iam p[er] siccitate[m] co[n]su[m]it
et i[n] mal[um] ad nichilat[ur] n[on] i[n] au
tu[m]no au[tem] s[ecundu]m f[ri]giditat[em] et i[n] co[n]
st[ri]c[ti]o[n]e poc[ius] p[er] co[n]st[ri]c[ti]one[m] au[tem] s[ecundu]m
p[ro]c[r]eac[ion]e calor[is] et i[n] aumen
tac[ion]e acuite q[ue] s[un]t aucti[on]is
et c[etera]. au[tem] p[er] s[u]m[m]u[m] larg[um] u[e]l st[ri]c
te q[ui]a s[u]mm[u]s large p[er] s[u]m[m]
p[ro] d[i]c[i]t co[n]s[ecutio]ne corrupcio[ne]s q[uam]
st[ri]cte. sumit[ur] t[ame]n p[ro] co[n]st[ri]cc[i]one
f[ri]gi[di] humid[i] sed q[ui]a p[ro]venit ab ul
ceracione pulmonis p[ro]ven[it] au[tem] illa
ulc[er]acio tu[m] p[ro] f[ri]gi[ditatem] cu[m] p[ro] siccita
tem i[d est] p[ro] sicci[tatem] q[ui]a co[n]su[m]i[t] hu[morem] i[n]
ui ip[s]e pulmonis et co[n]trug[it]
e[um] et s[i] s[i]t ulc[er]acio p[ro] f[ri]giditate
q[ui]a f[ri]giditas co[n]st[ri]ngit ip[su]m c[ontr]a
d[ic]tu[m] et fac[it] re[u]ma[tiz]a[re]
et illud reuma gravat ip[su]m
pulmon[em] et i[n] materiam faciens

s[ecundu]m effic[aciam] sanie[m] illa au[tem] sanie s[ecundu]m
efficacia[m] q[ua]ndam febrem l[e]nta[m] et i[n]
co[n]fusio[ne] Si S[ed] et c[etera] li[ber] dicit q[ui]a si hiemps
s[i]t calida et humida et ver f[ri]gi[dum] et siccu[m]
de facili fiunt abo[r]sus mulierib[us] q[ue]
debent parere i[n] vere et li[ber] q[ui]a dupli
de c[aus]a hiemps cu[m] s[i]t calida et humida et ver
f[ri]gidu[m] et siccu[m] de facili fiu[n]t abo[r]t[us]
et li[ber] aeltat[ur] reparit hu[m]ac[ionem] co[m]plexio[ne]m b[ona]m
ad g[e]n[er]ac[ion]e[m] nutrime[n]t[i] et bo[n]a[m] celeb[ra]t[ur] d[e]
g[ra]d[u] et mu[l]t[i]b[us] agellat[ur] sang[uis] et b[onu]m nu
t[ri]me[n]tu[m] fet[us] i[n] vero au[tem] p[er] f[ri]gi[ditatem] et siccitate[m]
co[m]primit[ur] mat[e]r et li[ber] g[ra]vat[ur] v[entre]m p[ro]p[ter] talem
co[n]st[ri]c[ti]o[n]e[m] n[on] p[otest] mitti nutrime[n]t[um] ad ip[su]m
fet[um] u[e]l cu[m] volu[n]t exire co[n]vocat[ur] et ta
li co[n]vocac[i]one debilitat[ur] un[de] fi[un]t ab
o[r]sus u[e]l si pariu[n]t fiu[n]t debiles et ma
bidi q[ue] ag[itur] au[tem] de alia co[n]ferencia tempor[is]
q[ui]d d[icitu]r boreal[is] o[mn]i dic[itur] q[ui]a in[de] fiu[n]t ..
et tussi[s] o[ffendi]cul[um] sp[irit]u[s] et i[st]e ...
am ag[ri]tud[in]u[m] et h[oc] co[n]tin[gi]t p[er] f[ri]gi[ditatem] co[n]st[ri]n
gentem. et impedientem ...s me[a]t[us] u[e]l
tussis et impedime[n]tu[m] m[ot]u[s] volu[n]tari pul
monis et tal[is] tussis q[ui]a tali tempore q[ui]a ...
g[ra]d[u]m ... et ...
... p[er] f[ri]giditatem ... ip[su]m cerebru[m]
et facientem ... ...
descend[er]e ... ad fauces et i[n] ...
... et p[er] f[ri]gi[dita]tem ... et sic
... doctrina ... et ...
... co[n]tinentem ... ... q[ui]a
remanet et ... p[er] f[ri]gi[ditatem] ...
... et impedientem ...
natel[e]s me[a]t[us]. q[ui]a s[un]t ... officiata de
au[tem] al[iis] f[ri]gidu[m] et sicc[um]. et de ...
... le...ti a similitudine ...

uni et talibus temporibus maxime secundum
tempus. Secundo dicendum est secundum quod consiste-
ciam temporis quod egritudinis homi-
genera. dic quod contemplantibus ..... an
ni generatur et non tamen aut ....
quilibet disposicio secundum .... ipsi et
... . dissolucionem ca... tem-
nacionem relaxancem. ipsos inuos
autem ..... alligamenti et ....
.... ipsa
humitatem. Relaxancem et ....
ipsos inuos .... ipsa
humitatem in ... . et .... ipse
aer et ... impedire ....
nes bene se habent ad aliam ... ...
una egritudo que est determinata
..... illa egritudinis sic ....
..... est solucio .... Dicendum
est de causa egritudinum et primo de
mutacionibus temporum. que egritudines
maxime causant ex temporum mu-
tacionis et sumitur hic tempus
pro aere quia tempus nichil aliud est quam ....
.... secundum quod in motu ....
.... ad corpus humanum
.... substanciam ... ...
.... loca ponentem ...
.... dissoluendo .... dissol-
uendo et relaxando ....
.... humiditatem relaxat ...
....
... corpus et ....
mutatur sed se ... loca ponentem
.. medium ... et medium optinet ....
... ... mutatur secundum ....
....
inferiorem. ....

... ... in mutacione in mutatur
corpus humanum aspirando et expirando
et ... . et ....
.... mutatur ... .
....
dicitur epidimia et ... . super ...
.... super plebem
et ... epidimia .... et est epidimia maior ...
.... accidit una ....
maior que mutatur una ....
oportet .... et alia
... ... dicitur anomala ....

Sequitur de differencia ....
.. .. et ....
... .
genda ... ...
....
... ... ampulle ....
....
....
... .
... .
....
....

Unguentum ad lentigines ... oleo le-
tisco unc. iiii. unc. s. amoniaco
et ... agaricum et argento vi-
uo ....
et compone omnia ista simul in olla
noua et pone ad ignem et ....
bulliant quousque ....
et coagulato tene bene. ....
per unum diem et de ipso unguento
sanatur lentigine

[illegible] de cura artetice ut autem [illegible]
alteri membri cuius cura indiget solicitudo [illegible] [illegible] in cat.
et rationem comprehendit et docet dictat. quod opera proporcionatur ad medicinam que est ars et sciencia ut intellectum
intendimus intellectus ostendit per ut est sciencia. Racio huius quod est ars et scientia ad certitudinem ut intellectum
ars ad rectitudinem operacionis et idem terminus. Quam autem intellectus comprehendat. et etiam adiuvat certitudinem de ea
ut expedit. Ex re ipsius ut sciat ut sit unum ut similiter. quod videtur videlicet quod ipsa sit et quod quid et quando
existat. de illa ea generata reddit medio sufficiente ad opus. quod autem ita dicit est quod sit faciendum
ipsius et omnem eius qualitatem et quantitatem. que quidem omnia ut pateant de singulis sigillatim oportet repetere. Dico quod
certificacio eius de quo supra proponebatur dubitacio ut virtus eius cadat intellectum est per cognicionem diffinicionis sive
notificacionis competentis. Et ideo quod secundum per aposicionem et ipsius exigentiam. Et in gradu per manifestacionem
eorum que sequuntur. a latere sanguinem. Diffinicio sive descripcio artetice. Artetica est egritudo in membro
officiali tenens iuncturas membrorum ledens motum voluntarium in ipsis. Et ideo officiale dicitur quia cadens est
super membrum officiale. quod est officiat. sunt videlicet quod ad hoc quod non permittit membrum habere dominium illius
sed ad voluntatem animalem. quod aptum natum est habere adflexionem suam in motu voluntario quod sic vicissim [illegible]
et separacio membrorum et sic videtur. Sic tenet motum voluntarium maxille et obbediencia [illegible]
tradit ad motum duorum digitorum et quod de aliis. et sic ledens est operacionem membrorum officialium. et bene subditur te-
nens articulos ledens motum voluntarium in eis et contra tenet articulos artetica [illegible]
sic in articulos tenens .i. partes [illegible]. Et autem [illegible] dispositio [illegible] et [illegible] membra disposita
ad talem actum, que denotatur per hoc artetice et disponit ad talem actum per hoc quod [illegible] in natura [illegible]
[illegible] ad [illegible] et sui sunt in natura sua ad [illegible]. [illegible] composicionem [illegible] que ut [illegible] sunt [illegible]
[illegible] in ex unico materie ex quod [illegible] generacio secundum quod dicit de artetica quod est [illegible] hereditarium tenens
.s. filios per patres et quia est ex unico ipsius generacionis quia [illegible] operacio ipsa defectiva fuit et debilis ex alia [illegible]
[illegible] materie non omnia ut membra [illegible] corporis in omnibus cum bona generacione et perfecta generantur. Sic habet ex ubi [illegible]
[illegible] in comento super [illegible] Unde [illegible] alios sunt forciora et debiliora et super debiliora [illegible]
[illegible] [illegible] loci [illegible] Una tamen magis quam alia [illegible] receptiori [illegible] debet disposicio magis est addicta [illegible]
disposicione [illegible] membrum [illegible] ad arteticam. Attingit est composicione. laxitas pororum. largitas. [illegible]
[illegible] largitas [illegible] reddens [illegible] defecta
[illegible] largitas [illegible] debilitas substancie in se ipsa [illegible] robore et [illegible]
ad [illegible] autem attingit [illegible] distemperancia calorum sic ex motu per [illegible] et aliis huiusmodi et distemperancia [illegible]
sic ex aere et aliis huiusmodi. de siccitate et humiditate. [illegible] autem [illegible] et laxitas [illegible]
[illegible] pororum. sic ex labore [illegible] et [illegible] et [illegible] [illegible] in sua
[illegible] ad robur et [illegible]. [illegible] autem [illegible] est efficiens et est humor sive simplex et impermixtus
sive [illegible] et [illegible] [illegible] illo quod [illegible] quod [illegible] ipsum [illegible]
[illegible] corporis [illegible] sic per menstrua in mulieribus. et per emoroidas in viris vel [illegible] sic per
flebotomiam vel farmaciam vel [illegible]. et labor est [illegible] facies sic [illegible] delicate [illegible]
[illegible] commessacionis et ebrietatis et [illegible] abstinencia et [illegible] regiminis [illegible]
[illegible] dicit ypocras [illegible] quod pueri non podagrizant ante [illegible]. [illegible]
[illegible] in usu veneorum tempore afrodisie [illegible] et [illegible] studuerit ex eo autem [illegible]
[illegible] ut moveat et [illegible]. Moveat ut [illegible] sic [illegible] motus aeris
disposicio in [illegible] et reumatica et generans omnes humores in corpore movens et [illegible]. Et [illegible]
[illegible] replecionis ex [illegible] expedicionis et [illegible] provocat reuma [illegible] ex hac [illegible]
et est passio reumatica. [illegible] sic [illegible] ex motu et omnes [illegible]
[illegible] lesione in [illegible] facta [illegible]. Et hic sit humoris reumatizantis [illegible]

[illegible] ... ipre cone deducto [illegible] sciatica
[illegible] humore recepto i loco ... ut e uacuitas int extremitates duorum ossium concatenatorum. [illegible]
[illegible] si consequente distancia. Ex quo ligamentorum concatenacionis habet tendo [illegible] e i motu uidetur [illegible]
[illegible] in bei [illegible] ex pte cauitatis [illegible] dolor i tollerabili [illegible] solopne
[illegible] deducto et ad [illegible] fauore i situ seu posicione [illegible] corporis [illegible] fit arthetica i [illegible] Reuma [illegible]
[illegible] sedem [illegible] anche [illegible] sit si fuerit idem pte ab [illegible] si sinistra a splene [illegible]
[illegible] ysaac i uiatico in capitulo de sciatica passione sciatica sinistra [illegible] sup ipam [illegible]
[illegible] palisim dex [illegible] sup ipa sinistre i capitulo de apoplexia. [illegible] i manu humero l cubito [illegible]
[illegible] ut [illegible] dextra [illegible] pte l i sinistra [illegible] capitis [illegible] ut palisis [illegible]
[illegible] et [illegible] ut sciatica. [illegible] ad consideracionem [illegible]
[illegible] sub ea [illegible] sup ea [illegible] ut sciant sub ea sunt [illegible] diuidit [illegible]
[illegible] In [illegible] a loco [illegible] podagra sciatica [illegible] cyragra [illegible]
[illegible] i humero cubito [illegible] genu sup ipa [illegible] accidencia [illegible] ut dolor [illegible] mo [illegible]
[illegible] opaco medici opaco [illegible] ex [illegible]
[illegible] dicta [illegible] medicine. [illegible] opacois
[illegible] fortitudine indicat quod faciendum [illegible] de ipa [illegible]
[illegible] ex [illegible] ad ea [illegible] sup ea [illegible] Ex ipa [illegible]
[illegible] coartacio humoris i concatenacione [illegible] atenuatione [illegible] resoluenciu
[illegible] coartacio humor [illegible] uoluntarie sit absolutus fiat ut libe fiat. [illegible]
[illegible] ex [illegible] efficiente [illegible] euacuacione [illegible] absciendat [illegible]
[illegible] ad [illegible] morbum [illegible] debuit [illegible] si fuerit possibile [illegible]
[illegible] sunt arte ut [illegible] indicat quod faciendum [illegible] pacientis [illegible]
[illegible] talia docet aponi [illegible] ad ea [illegible] sup eam. [illegible] si dolor fuerit
[illegible] indicat dolorem mitigativa debere aponi. si fuerit tenco [illegible] tumor [illegible] sedativa tumoris
[illegible] medicacionis [illegible] dolores ample [illegible] moueantur necesse [illegible] ad
[illegible] diaforesim faciat [illegible] humores [illegible] Ex [illegible] dolores
[illegible] Ex [illegible] si male [illegible] coartauit mutacio fiat ad bonum. Ex [illegible]
[illegible] artificia non meliorat. [illegible] faciendi sit [illegible] faciam [illegible]
[illegible] non [illegible] obtentu [illegible] sufficiencia. [illegible] faciam [illegible] indicat
[illegible] morbi [illegible] morbi [illegible] absque [illegible]
[illegible] timoris [illegible] ad fortia [illegible] medicat [illegible] dico.
[illegible] adducens [illegible] impetu licet [illegible] fuerit a forti medicina [illegible]
[illegible] debili [illegible] ydropesim [illegible] a fortibus l a debilibus [illegible]
[illegible] continuacionem [illegible] pacientem ad [illegible]
[illegible] festino [illegible] absque timore [illegible] morbus licet cronicus sit [illegible]
[illegible] impetu [illegible] uidetur [illegible] a fortibus [illegible] timore [illegible]
[illegible] paciente [illegible] tempus operandi licere [illegible]
[illegible] efficiente si fuerit humor colericus fleumaticus ul melancolicus [illegible] forma
[illegible] sic humore colerico sic humore de succo [illegible] electuario de fleumatico [illegible]
[illegible] benedicta [illegible] sit [illegible] absciendum [illegible] medicina [illegible]
[illegible] reuma [illegible] medicina [illegible] efficiente [illegible]
[illegible] efficiens [illegible] efficiens [illegible]
[illegible] si fuerit humor [illegible] colericus [illegible] resolutus ad [illegible] frigidas [illegible] calorem [illegible]

[illegible] faciem [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] nimis [illegible]
materia fuerit fleu. [illegible] melanc. ad aponere [illegible] inveniendum, et [illegible] [illegible]
[illegible] et ad similitudinem ei et [illegible] de causa [illegible] efficiente [illegible] [illegible] veniebat intelligere
de causa passionis materiali que ad eam quae [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad eam quae [illegible] sit a parte flegmatica
si habitudo fuerit spissa. Causa autem colerica ad absicionem [illegible] fuerit tenuis [illegible]
[illegible] [illegible] percipitur [illegible] colerica flebotomia et aliis prohibet que ad eam quae sunt [illegible]
fuerit [illegible] non [illegible] [illegible] ut ad [illegible] [illegible] debemus ipsam sedare [illegible] [illegible]
mediocriter inducendo ad naturam [illegible] [illegible] que ad eam [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ut prohibeat que [illegible] sic [illegible] [illegible] sic fastidium ex medicina [illegible]
[illegible] que [illegible] non debemus [illegible] sine purgacione [illegible] [illegible] vel [illegible] calid[illegible]
[illegible] stomach[illegible] fastidio [illegible] [illegible] [illegible] ut [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] habundancia [illegible] [illegible] [illegible] facies [illegible] [illegible] accipitur ex existencia [illegible]
[illegible] [illegible] ex [illegible] disposicione ex modo [illegible] [illegible] ut [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] si fuerit [illegible] medicos [illegible] [illegible] corpori [illegible] [illegible] sit materie [illegible]
[illegible] accedere ad [illegible] [illegible] corpore [illegible] [illegible] fuerit [illegible] dissolucionis debilitate [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ex dispositione [illegible] si fuerit reumatizans [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] non fuerit reumatizans [illegible] ne [illegible] [illegible] reuma [illegible]
[illegible] intelligere de aliis [illegible] de notatur. Ex modo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
dolor [illegible] [illegible] et [illegible] sedari [illegible] [illegible] stupefacientia [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] sit [illegible] [illegible] sit non [illegible] [illegible] ex [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] redire non [illegible] [illegible] passio cuius [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et medic[illegible] [illegible].

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] sit [illegible] [illegible] ex humore
a capite descendente. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] lacrimosi sunt [illegible] [illegible] rubedo
et [illegible] et [illegible] et punctura [illegible] ex acuitate [illegible]. Si ex frigidis humoribus [illegible]
[illegible] in nocte et [illegible] lacrimarum et [illegible] et tenebrositate oculorum [illegible]
sit plectoricus et dolor [illegible] ex sanguine [illegible] vena [illegible] [illegible] brachii si [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] non [illegible] scarificacione [illegible] colli et [illegible]. Si sit [illegible]
humoribus et corpus [illegible] plectoricum [illegible] cum medicaminibus [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ad loca [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Si corpus [illegible] esset plectoricum [illegible]
[illegible] humoribus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] declinacione dissolvendo
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] oculi cum aqua [illegible]
[illegible] [illegible] rose [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] cum [illegible] rosis [illegible]
[illegible] in aqua rosarum oculis [illegible] [illegible] valet [illegible] ovi cum croco et [illegible] rosarum [illegible] albugine
[illegible] rosarum. Si ex frigida humoribus in balneo debent [illegible] de puro vino et [illegible]
[illegible] [illegible] de libano et [illegible] cum vino vel albugine ovi [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] oculi cum aqua [illegible] [illegible] mellilote et feni greci [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] splendidus clamore et [illegible] [illegible] dolore [illegible] [illegible] de [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sanguis [illegible]
ad oculum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] calidus [illegible] sanguis [illegible] [illegible]
oculis [illegible] vel aqua feni greci cera munda cum cimino myrra et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et lana succida oleo [illegible] humiditatem lacrimarum [illegible] [illegible]
ad [illegible] et [illegible] de [illegible] [illegible] [illegible] vel [illegible] ad [illegible] [illegible]
[illegible] sup[illegible] [illegible] de olibano et mastice.

not

This is the Practica brevis of Johannes Platearius

Craster says not Platearius, but same as a MS in Bodley ascribed to Joannes de Sancto Paulo

by Lubrano of Naples

This was sent to me as a XII cent. Hippocrates but we found at the Bodleian that it was a Platearius. I got it for £ 28.

Oct. 1915

Ed. of Practica brevis of J. P. 1486, 1497, 1499, 1503

no. 103 Via Condotti

1st half of 14th.

Madan.

Jan 29th. Compared with MS

in Bodley – Mr Madan says to offer 20

I sent word to 30

pag. 2